

MÜCAHİDE KADIN

7. BASKI

NUREDDİN YILDIZ

TAHLİL
YAYINLARI

İSTANBUL 1437 / 2016

MÜCAHİDE KADIN

Nureddin Yıldız

TAHLİL
YAYINLARI

Tahlil Yayınları: 76

Nureddin Yıldız Kitaplığı: 25

Yayın Editörü
Sadullah Yıldız

Kapak Tasarım
Murat Barçın

İç Tasarım
Abdülbaki Kömür

ISBN
978-605-5271-67-1

İletişim Adresi
Kartaltepe Mah. 60. Sok. No: 50 Bayrampaşa/İSTANBUL
Tel/Faks: (0212) 417 77 75

tahlilyayinlari.com
editor@tahlilyayinlari.com

Her hakkı mahfuzdur.

Bu eserin e-kitap çevrimi **SaveAs Bilişim** tarafından yapılmıştır.
www.saveas.com.tr

Nureddin YILDIZ

1960 yılında Trabzon'un Of ilçesinde doğdu. Hafızlığını ve ilk dinî eğitimini babası Hilmi Yıldız Hocaefendi'nin yanında tamamladı. İstanbul-Gaziosmanpaşa İmam Hatip Lisesi'ne devam ederken değişik gazetelerde haftalık yazılar yazmaya ve tercüme haberler kaleme almaya başladı. Aynı zamanda kürsü hatipliğine de devam etti. Öğrencilik yıllarında Milli Türk Talebe Birliği ve Akıncılar Teşkilatı'nda aktif görevler üstlendi.

İmam-hatip lisesini bitirdikten sonra Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nde bir süre eğitim gördükten sonra Mekke Umm Al-Qura Üniversitesi'ne geçiş yaptı. Burada Usul-u Fıkıh bölümünü bitirdi. Daha sonra Mekke'de bulunduğu süre içerisinde hadis hocalarından özel dersler ve icazetler aldı. Suriyeli büyük Muhaddis Abdulfettah Ebu Gudde, Hindistanlı büyük âlim Ebu'l Hasen En-Nedvi ve Osmanlı ulemasının son devir âlimlerinden Mehmet Emin Saraç Hocaefendi, icazet aldığı hocalardan bazılarıdır.

İstanbul'a döndükten sonra sürekli içinde bulunduğu eğitim ve sivil toplum faaliyetlerine yeni bir ivme kazandırdı. Hafızlık ve din eğitimi alanında değişik kurum ve kuruluşlarda grup eğitimleri verdi.

Teşkilatlanma bilinci ve sivil toplumculuk alanında özel çalışmalarda bulundu. Tercüme eserlerin yanında özgün eserler kaleme almaya başladı. Başta Senabil Hizmet ve Kültür Vakfı olmak üzere birçok sivil toplum örgütünün kuruluşuna katıldı. Hâlen birçoğunun yönetim, denetleme ve istişare kurullarında görevleri bulunmaktadır. Son olarak da Sosyal Doku Derneği'nin kuruluşuna fikrî öncülük yaptı.

Tebliğ ve irşat faaliyetleri kapsamında, çocuk ve gençlerin eğitimi, örnek aile modeli, İslam ahlakı, teşkilat eğitimi, ümmet bilinci vb. konularda yüzlerce seminer ve konferans vermiş, hâlen vermeye devam etmektedir. Çeşitli gazetelerde düzenli yazıları yayınlanmaktadır.

Senabil Hizmet ve Kültür Vakfı ve Sosyal Doku Derneği'nde çalışmalarını sürdürmektedir. Evli ve dört çocuk babasıdır. Dünya Müslüman Âlimler Birliği ve Türkiye Âlimler Birliği'nin ilk üyelerinden olup sohbetleri sosyaldoku.com adresi üzerinden yayınlanmakta, fetvameclisi.com adresinden de sorulan sorulara cevap vermektedir.

Telif Eserleri:
1) İşi Vaktinden Çok Olanlar (4 Cilt)
2) Rahmetin Kapısında
3) Mü'min Kimliğimiz
4) Edep ve Amel
5) Dinimize Hizmetin İç Sorunları
6) En Sevgiliden Uzanan Dallar (2 Cilt)
7) Ramazan Risalesi
8) Anahtar Cevaplar
9) Hani Din Hepimizindi?
10) Kıblegâh Evler
11) Baldan Tatlı Sözler
12) Medine Raporu
13) Bu Zamanın Sabrı
14) Aile Davamız
15) Geminin Neresindeyiz?
16) Mahrem Cevaplar
17) Namaz Muhasebesi
18) Hâlimizin İzahı
19) Hanımlar İçin İnciler
20) Mektubunuz Var
21) Mü'min Ev
22) Arş'ın Gölgesindeki Genç
23) Doğal Aile
24) Elbette Allahuekber
25) Mücahide Kadın
26) Bir Mektup Bir Umut (3 Cilt)
27) Hür Yürekli Genç
28) Şehzadebaşı Sohbetleri
29) Hacı Bayram Sohbetleri
30) Bu Çağa Rapor

Tercüme Eserleri
1) Medine Toplumu / *Prof. Dr. Ekrem Ziya Ümeri*
2) Düzeltilmesi Gereken Kavramlar / *Muhammed Kutup*
3) Kur'an'da Resûlullah / *Prof. Dr. M. Ali Haşimi*
4) İslam İnancı / *Muhammed Kutup*

5) İslami Çalışma Metodu / *Mustafa Muhammed Tahhan*
6) Kur'an ve Sünnet'e Göre Müslüman Kadının Şahsiyeti / *Prof. Dr. M. Ali Haşimi (Heyet)*
7) İslam Fıkıh Ansiklopedisi / *Prof. Dr. Vehbe Zuhayli (Tercüme Heyet)*
8) Sosyal Bilimler Ansiklopedisi
9) Et-Tefsirul Münir / *Vehbe Zuhayli*
10) Bulûğu'l Merâm Şerhi / *Nureddin Itr (Tercüme Heyet)*

Yakın Zamanda Yayımlanacaklar

- Bu Ümmetin Genci
- Ömer Müslümünlığı
- Tıbba Müslümanca Bakış
- Riyazüssalihin Kapısı
- Kur'an Her Şeyimiz
- Siyasete Nübüvvet Mührü

ithaf

Etrafını çevreleyen emsalleri yerine en eskilerdeki Asiye'yi, Meryem'i, Hadice ve Nesibe'yi kendisine örnek alarak fani bedeninden ebedî hatıralar bırakmak için çabalayan, mü'min neslin umudu bütün mücahide kızlara...

Rabbimiz!

Sana hamd ederiz.
Bizi en güzel kıvamda yarattığın için.
Erkek ve kadın olarak bizi
kulluğuna kabul buyurduğun için.
Salih erkekler, saliha kadınlar olma yollarını
bize açtığın için.
Her amelin cinsinden bize cihat etme ihsanında
bulunduğun için.
Sana hamd ederiz.
Peygamberin Muhammed aleyhisselama
salat ve selam ederiz.
O güzel aile örnekliği,
Kız çocuklarını gömülmekten kurtarıp cennet umudu hâline getirdiği,
Bize kadına karşı, erkeğe karşı sabrı öğütlediği için
Salat ve selam ederiz sevgili
Peygamber aleyhisselam efendimize.
Ehlibeytine, Ashabına ve
Onlara kıyamete kadar tabi olanlara

birinci
söz

Biz bir ümmetiz. Bu ümmet de insanlığın son gemisidir. Olaylar bizi şekillendirmeden biz olayları şekillendirmedikçe varlık nedenimizi gerçekleştiremeyiz.

Ümmet-i Muhammed, insanlığın son gemisidir. Peygamber aleyhisselam efendimiz, son Peygamber, onun ümmeti de insanlık projesinin son çalışmasıdır. Âdem aleyhisselamın cennette başlayan varlığı ile kıyamete kadar devam etmek üzere dünyada sürecek olan hak/batıl mücadelesinin son sahnesi bu ümmet üzerinden oynanmaktadır.

Bu ümmetten bir erkek veya kadın kendisini, işine gidip gelen bir mü'min bey efendi veya evinde oturan bir mü'mine hanım efendi olarak görürse, esastan yanlış olan bir bakış ile bakmış olur kendine. Bu ümmetten biri, asla toplumun içinden bir insan değildir. Her erkek ve kadın, Allah'ın ezelde takdir buyurduğu o büyük mücadelenin, hak/batıl cihadının adamlarından biridir veya değildir. Bu hak/batıl cihadının adamlarından biri olmak veya olmamak da basit bir temenni ya da kâğıt üzerinde oluşturulmuş kimlik de değildir. Damarlarımızda dolaşan kandan, göz kapağımızı hareket ettiren kaslara kadar her şeyimiz, bu adamlığımız üzerine tesis edilmiş bir şahsiyeti yansıtır. Bu nedenle de, cebindeki parası kadar gözünün hareket alanına bile helallik/haramlık sınırları getirilmiş bir ümmet olmamızın ruhu bu şekilde okunabilir. İslam'ın dinimiz, İslam'ın Şeriat'ının da sistemimiz olmasının izahı budur.

Yaşadığımız dünyadaki olaylara bu açıdan bakmakla, sıradan denebilecek bir bakışla bakmak arasındaki fark ancak bu izah tarzı ile anlaşılabilir. Aksi takdirde bir kadın/erkek sürtüşmesine, herkes için rahmet olması gereken ama asırların azabına dönüşmüş bir aile faciasının ortasında eriyip gitmeye mahkûm kaldığımız bir hayat yaşarız. Bu kısır bakış açısını kaldırıp hayata asıl gözümüz olan mü'min gözüyle bakınca bunu idrak etmemiz mümkündür.

Bakışımız, eylemimiz, tefekkürümüz, ibadetimiz, sabrımız, sebatımız, direnişimiz, okumamız ve idrakimiz bunu ispat etmelidir.

ikinci
söz

Bu ümmetin ilk nesli olan, Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellemin arkadaşları, dilimize ashabı kiram olarak yerleşen insanlar, bizim için iki noktada önem arz etmektedirler. Birincisi, Allah Teâlâ onlardan razı olmuştur. Kur'an onların beğenildiğini, onların da Allah'ı beğendiklerini, şehadetten fedakârlığa kadar her alanda onların önlerine konan bütün sınavlardan sonuç itibariyle başarıyla çıktıklarının tescil edildiğini göstermektedir. Onların namazı beğenilmiştir. Haccı beğenilmiştir. Onların orucu beğenilmiş oruçtur. Cihat ettiklerinde de cihadın en güzelini yapmışlardır. Zaten yirmi üç yıl gibi kısa bir zamanda, bir nesil yetiştirilmiş olmasından izlendiğinde onlar ve onlara dair pek çok hakikat de kendiliğinden zuhur etmektedir. İnsan olarak girdikleri imtihan sürecinden sanki bir melek olarak çıkmış gibidirler.

Böyle bir sonuç, önceki hiçbir peygamberin yetiştirdiği nesil için gerçekleşmemiştir. Bu nedenle Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellemin ashabını övmeye yönelik her türlü takdir adeta yetersiz kalmaktadır. Onları bu şekilde görüyoruz. Bu görüşümüzü de imanımızla alakalı yani, öyle görmesek imanımız açısından sıkıntılı olur diye yorumluyoruz. Allah onlardan razı olsun.

Gerçek Değil mi?

Onların yaptığı ile bizim yapmamız gereken aynı şeyler olunca bizim, bizden daha kıt imkânlarla ashabın gerçekleştirdiklerini yapamama üzerinde bir özrümüz olmayacaktır.

Bu mantığımız, ashabı kiramın kadını, erkeği, genci ve yaşlısı için geçerlidir. Ne erkeklerinin kadınlarından üstün tutulabilecek bir yanı vardır ne de kadınlarının erkeklerinden daha iyi olduğunu iddia edebileceğimiz bir ayrıntı. Gençleriyle ihtiyarlarının ortak paydası, imanlarına sahip çıkmaları olmuştur. Peygamberlerinin etrafında kadını ile erkeğiyle kenetlenmişlerdir. Onların farklı bir nesil olması da böyle bir aynada izlenmektedir.

Bizim ashabı kiramla bağlantımızın ikinci noktası da şudur:

Onlarla bizim iman ve ibadet değerlerimiz arasında hiçbir fark yoktur. Aynı dini, aynı ilkeleri paylaşıyoruz onlarla. Onların bizim gözümüzdeki bariz farklı özellikleri ‘ilk nesil’ olmalarıdır. İlk nesil olmalarının tabii bir sonucu olarak da sanki din, önce onlar üzerinde tatbik edilmiş ve mümkün oluşu onların üzerinden bize yansıtılmış gibidir. Onlar pratik bir uygulama örneği olarak önümüzdeki özürleri silmişlerdir.

Kulluk imtihanımızı, erkek veya kadın olarak onların erkek ve kadınları üzerinden izlememiz, kendimize takvim çıkarmamız daha kolaydır.

üçüncü
söz

Allah Teâlâ ilk nesil olan ashabı kiramı, birden çok imtihan çeşidi ile imtihan etti. Seslerini yükseltemedikleri, müşriklerin ezici üstünlüğünün bulunduğu bir ortamda imtihan edildiler. Başta Sümeyyeler ve Yasirler olmak üzere pek çoğu imtihanın bu çeşidini kazandı.

Doğup büyüdükleri toprakları, bir daha dönmemeleri muhtemel bir şekilde terk etmeye mecbur kalıp hicret etmeleri emredildi. Tereddüt göstermeden hicret ettiler. Başta Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellemin kızları olmak üzere geri kalmak isteyen olmadı. Gittikleri yerde ne bulduklarına bakmadan, geri dönmelerine izin verilinceye kadar hicret diyarlarında kaldılar.

Tanımadıkları bilmedikleri insanlarla kardeş olup evlerinde misafir olmak gibi bir kaynaşma imtihanı çıktı önlerine, onu da kazandılar.

Her gelen âyet, söylenen hadis önce onlara uygulandı. İçlerinden geçenleri, evlerinde konuştuklarını Cebrail haber verdi. Bir şey gizleyemediler. Açık konuşmak, dik durmak gibi imtihanda kadın erkek ezilmediler. Kadın hâlleriyle bile kalabalık bir mecliste en mahrem konuları konuştular. Haklarını aramaksa onu aradılar. Şikâyet ise şikâyet ettiler. Ağlamaksa ağladılar. Gülmekse güldüler. Ne ise imtihan o, onlar için gündem oldu.

Fakirlik dişlerini dökmüştü ama onlar dökülmediler. Sonra da zenginlik, başka bir imtihan olarak önlerine çıktı. Mallarını koyacak yer bulamaz oldular adeta. Onlar ise fakirlik günlerindeki gibi sabah namazına gittiler. Zaman onları yıpratamadı. Olaylar onları abluka altına alamadı. Şeytanın emelleri onların üzerinde zaman farkı gösteremedi. Kadınıyla erkeğiyle, her gün biraz daha ilerlediler.

İmanlarının gereği olarak karşılaştıkları ne ise tavırları da o imana göre oldu.

Düşmedi değiller, düştükleri anlar ve mekânlar da oldu. Nerede düştülerse orada kalktılar. Böylece düşmeleri de yürüdükleri yolda hız almalarına yardım etmiş oldu.

Ne zaman farkı ne de mekân farkı, farklı şahsiyet sahibi olmalarına neden olmadı. Veda Hutbesi'ni dinlerken onları ayakta tutan kimlikleri ölümlerine kadar onların kimliği oldu.

dördüncü
söz

Bedir ismi, ashabı kiramın şirkle girdiği ilk savaşın adıdır. Melekleri yere indiren bir savaş oldu Bedir. Üç yüz kişi kadardılar ama gökler yere boşalmıştı sanki.

İslam, ilk defa kılıçlara karşı kılıçla çıkmıştı meydana.

Bedir'deki sonuç, kıyamete kadar devam edecek olan hak/batıl mücadelesinin seyrini etkileyecekti. Nitekim etkiledi de. Bunun için de melekler yere boşaldılar ashabı kirama destek olmak için.

Uzun sürmeyen bir savaş oldu. Bir günün sabahında başladı, akşamı olmadan da bitti.

Şirkin kesin mağlubiyeti savaşın sonucu idi. Şirkin başı ezilmişti.

Meleklerin de yardımı ile savaş 'Büyük Zafer'e dönüşmüştü.

O savaşa katılanları:

- Allah seviyordu.
- İhlaslı idiler.
- Gayretli idiler.
- Beklentileri yoktu.
- Açık bir vefa gereği olarak Peygamber aleyhisselamın yanında durdular.
- Ölüp gitme ihtimali, kalma ihtimalinden daha yüksekti. Müşrikler bin kişi onlar ise, müşriklerin üçte biri kadardılar.
- Dünyalık peşinde değildiler. Onlar da olmasa din bir daha olmayabilirdi. Öyle inanıyorlardı. Cennete girmek üzere Bedir kapısında idiler.
- Gün boyu da öyle cihat ettiler; gevşemediler, yılmadılar.

Bu büyük mücahitler, Bedir cihadında tam puan aldılar. Bütün meziyetlerine, farklılıklarına Allah'tan tasdik aldıkları bir savaş bitirdiler.

Kendileri kazandı, ümmetlerini kazandırdılar. Şeytanın beli büküldü o gün.

beşinci
söz

Şeytan, Bedir meydanında mağlup olmuştu ama savaşını bitirmemişti.

Şirkin başını ezen ashabı kiramı, bir sürprizle karşıladı şeytan.

Meleklerle kol kola cihat eden o muhteşem şahsiyetlerin gözlerinin önüne, az önce müşrik oldukları için kafalarını kopardıkları insanların ardında kalan kimi kanlı zırh, kimi kırık kılıç gibi demir parçalarını getirdi. Yanı başlarına inen meleklerle beraber göklere yükselen o büyük şahsiyetler, az önce öldürdükleri müşriklerin ardından kalan malları üzerine tartıştılar. Senin payın çok, benim payım az diye konuştular. Birbirlerini üzmeye başladılar.

Bu da Bedir
Gerçeklerindendir:
Cennet için yola çıkmış cennet mücahitleri, demir parçalarına takılıp tökezleyeceklerdi az kalsın!

Bir saat önceki manzarayla hiç de uyuşmayan yeni bir manzara çıktı ortaya. Beyaza kara karışmış gibiydi. Şoke oldular, şoke ettiler.

Âyetler indi. O âyetler, sonra bir sure adı oldu. Enfal suresi olarak bilinen sure, bu suredir.

Allah Teâlâ onlara, yaptıklarının hata olduğunu anlattı. İmanın daha üstün bir şey olduğunu buyurdu. Hemen kendilerine gelmelerini emretti. Mü'min şahsiyetin daha yüksek düşünmesi gerektiğini öğretti.

Onlar da âyetleri dinlediler.

İrkilip kendilerine geldiler.

İnatlaşmadılar.

Resûlullah sallallahu aleyhi ve selleme teslim olmaları emredildi, öyle yaptılar.

Büyük Gazve'den sonraki büyüyebilecek bir kavga da bitmiş oldu. Kur'an'a teslim olup işi düzelttiler.

altıncı
söz

Ashabın üzerinden yazdığımız bu bilgi, bir tarih kitabı bilgisi değildir. Kur'an'ımızın Enfal suresinin ilk âyetlerinde zikredilen bir meseledir. Böyle bir olayın meydana gelmiş olması yani Bedir Gazvesi'nin hemen akabinde bir ganimet tartışması yapılması olayı Kur'an âyeti ile sabittir. Değil inkâr edilmesi, tartışılması bile mümkün değildir. Âyet ne kadar bağlayıcı ise bu olayın vukuu da o kadar bağlayıcıdır.

Bedir gerçektir.

Bedir'de ashabın muhteşemliği gerçektir.

Meleklerin orada bulunduğu gerçektir.

Sonucun, kesin zafer olduğu da gerçektir.

O muhteşem sonucun ardından 'ganimet tartışmasının vukuu' da gerçeklerden bir gerçektir.

İkisi bir arada tutulabilir gibi görülmese de, 'can vermeye hazır olanların, demir parçası veremedikleri' gerçeklerden bir gerçektir. Çünkü Kur'an'ımız böyle bildiriyor.

İki gerçek var ortada:

a- Böyle bir çelişki olmuştur, inkâr edilmesi mümkün değildir.

b- Meydanda can verecek kadar fedakârlık gösterenlerin, demir parçalarına takılmaları, onların o muhteşem himmetlerine, büyük adamlıklarına asla gölge düşürmemiştir. Bedir'den sonra Peygamber aleyhisselamın hemen huzurundaki ganimet tartışmasına rağmen o üç yüz küsür kişi cennet adamlarıdırlar. 'Bedir'den sonra ne yaparsa yapsın' düzeyindeki adamlıklarını Allah Teâlâ silmemiştir. Her şeye rağmen onlar hâlâ ve kıyamete kadar Bedir mücahidi olarak kalacaklardır.

Peki, neden ve nasıl?

Çünkü onlar, meleklerle beraber cihat ettiler ama melek değildiler. İnsan olarak girdiler Bedir meydanına. İnsan ise yapar; hata da yapar, doğru da. Doğrusunu kabul edip hatasını görerek kulunu atan bir Rabbimiz yoktur. Hatalarımızın üzerinde ısrarcı olmadığımız sürece hatalarımızı görmeyen ve bizi insan olarak kabul eden sonra da yücelten bir Rabbimiz vardır. Onlara da öyle yaptı. Hatalarını sildi, Bedir'deki şanlarını kıyamete kadar baki kıldı. Onlar ısrarcı olup inat etmeyince melekler siliverdi hatalarını.

Bu bir kanundur. Dün kanundu. Bugün kanundur. Kıyamete kadar da kanun olarak kalacaktır.

yedinci
söz

Bugün, ümmetimizin yarısını oluşturan kadın neslinin Allah'ın adını yüceltmede erkek mü'minlerden daha az sorumluluk taşıdıklarını kimse iddia edemez. İman aynı, ibadet aynı, cennet aynı, cehennem aynı ve izleyen melekler de aynı melekler ise bu dinin yükü erkek kadar kadına da yüklüdür. Evet, kadının faaliyeti ile erkeğin faaliyeti yer yer aynı değildir. Birinin üzerinde farz olan diğerinin üzerinde nafile olabilir ama sorumluluğun genel adı aynıdır. Kadın da cihat etmek zorundadır. Kadın da, diniyle dertlenip uykusuz kalmak zorundadır. Kadın, 'biçki dikişten başkasından anlamaz'ın yerine, 'kadın da biçki dikişi ile katılabilir cihada' denmelidir en azından. Kadını, nakışlı dantellerin içine gömenler ona zulmetmektedirler. Kadının anneliğini, cihadın en büyük uygulaması olarak bilemeyenler cahilliklerini ispat etmektedirler. Kadını, cinsel boyutuyla daraltılmış bir idrakin içine gömenler onu israf etmektedirler. Kadın da cihat edecek, kadın da dini için terleyecek. O da uykusuz kalsın, o da yorulsun. O da kazansın. O da şehitler gibi dirilsin. O da gaziler gibi dik dursun. O da mü'min, o da kul.

Kadın evinde kalsın kalmasına elbette ama evini cihat kulesi yapsın.

Kadın doğursun, pişirsin, diksin, taransın, boyansın ama mücahit muallimesi olarak yaşasın.

Kadının, filan zamandaki filan hatası veya onun üzerindeki âyetle hadisle sabit, erkeğe göre eksiklik denebilecek sorunlar onu cihattan, yaptığı ile mücahide olmaktan alıkoyamaz.

Cihat, kadının da görevidir; kendi fıtratına uygun olan şekliyle, yapabileceği ile, başarabildiği ile.

Doğurduğu çocuğu erkek cihadın esası olan insanken o neden mücahide olmasın!

Allah, geçmişi mağfiret buyururken kadın neden hatalarından dolayı bir kenarda yok sayılsın.

Büyük iş yapanların küçük hatalarını yok sayıyorsa Allah, doğuran kadını kim cihattan men edebilir.

Onu cihattan men etmek, her evimizin bir cihat kalesi olmasını engellemektir.

Bu da bile bile bindiğin dalı kesmek değil de nedir?

Ve
Ön Söz

Kadının bütün toplumlardaki yeri tartışmalı bir yerdir. Ya abartılarak ya da ihmal edilerek kadın hep gündemde tutulur. Kadın da kimi zaman kendisi ile alakalı yerli veya yabancı politikalara ya sessiz kalır ya da destek olur. Kadının, erkeklerin kendisi hakkındaki tavırlarından önce, bir kadın olarak kadınlar tarafından nasıl izlendiğini tespit etmesi gerekmektedir. Kadını ezip ikinci sınıf durumuna getiren, erkeklerin politikalarından önce kadının kendisidir. Kadının değeri bilinmiyor, kadın ihmal ediliyorsa bunu, erkekten önce kadının kendisi yapmaktadır. Saman alevi türünden tepkilere dikkat etmeyerek yapacağımız bir hesapta kadının, kadınlığı için ne yaptığı sorusuna verilebilecek dolu dolu bir cevap bulmakta güçlük çekeriz.

İktidarların, uluslararası kuruluşların kadınlar hakkındaki büyük vaatleri, şu ana kadar kadının lehine yapılmış işler arasında anılabilecek durumda değildir. Basit bir erkek düşmanlığı ya da köklü olmayan konular etrafındaki çalışmalar, kadını biraz daha geri itmiştir diyebiliriz.

Bugün gelinen noktada kadın, adına hürriyet denen pek çok gelişmeye sahip olmuştur. Bu bir gerçektir. Çalışabilmiş, kazanabilmiş ve harcayabilmiştir. Dün ziyaretçi olarak giremeyeceği yerlere bugün müdür olarak girebilmiştir. Bunları tartışabilecek durumda değiliz. Tartışabileceğimiz ve tartışmamız gereken şudur: Kadın ne idi de ne olmuştur? Kaybettikleri yanında kazandıkları nelerdir? Kadının, anneliği ve eşliği açısından kazandıkları nelerdir, diğer beklentileri açısından kazandığı nelerdir?

Böyle bir soruşturmada elde edilecek sonuç yaklaşık olarak şu şekildedir:

Kadının eş olması açısından kazandıkları oldukça yüksektir. Kadın erkekle eşit haklara hatta erkekten daha güçlü haklara kavuşmuştur. Ezilmiş durumundan ezebilen durumuna geçmiştir. Maddi hakları olmuştur.

Anne olarak ise kadının, doğurduğu zaman hastanede rahat doğum yapması dışında, onun anneliğine ilave getirmiş hangi hakkı vardır? Kadının anneliği rutinleşmiş bir hayat görüntüsü düzeyine düşürülmüştür. Kadına erkeğine karşı haklar kazandırıldığı gibi, çocuğu da ona karşı hak sahibi olmuştur. Çok geçmeden kadınların, evlat özlemi çektikleri bir hayat yaşayacaklarını söylemek yanlış olmayacaktır. Kadın neticede kazandı mı kaybetti mi belli olmayan bir dönem geçirmiştir. Hâlâ kadın konusu, temel

tartışma konularından biri olmaya devam etmektedir. Hep kadın konuşuluyor, hep onun lehine kararlar veriliyor ama kadının dertleri bitmiyor. Çünkü kadının en temel sorunu, erkeklerin onu ezmesi değildir. En temel sorun, kadının kendini tanıyamamasıdır. Kadın kendisini, Allah'ın en büyük sanatı olan insanın yaratılması için tahsis edilmiş tek imkân olan anneliğin sahibi olarak tanıyamamıştır. Bu tanıyamama da kadına pahalıya mal olmuştur. Anneliği ve anne olma süreci için şart olan eşliği öne çıkardığımız bir anlayış, kadının asıl kimliği ile tanınacağı sonuca götürecektir bizi.

Kadının değerli olması için diplomaya ve şöhrete ihtiyacı yoktur. Kadının kendisi bir diploma konusudur zaten. Bulunduğu konumu takdir edebilmek ya da kendinden bile habersiz olmak gibi bir sıkıntı kuşatmıştır kadını. Kadına yeniden bakmak gerekiyor. Onun kendisini yeniden tanıması gerekiyor. Bu yeni tanımada kadın, kadınsı duruşu ile bakıldığında dahi, erkeklerin cephelerde kazandığı mücahitlik unvanını kazanabilecek durumdadır. Onun varlığı kendi başına değerlidir. Kadın, cihadı kendinden olan bir konumda bulunmaktadır. Onun cihat edip mücahide olması için cephelere çıkması gerekmemektedir. Bulunduğu konumu olan eşliği ve anneliği esasen, cephelerde cihat eden mücahitlerin korumakla mükellef oldukları mukaddesatı temsil etmektedir. Kadının evi zaten bir cephedir. O, bulunduğu değeri takdir etsin veya etmesin hakikat budur. Kadın mücahidedir. Kadının temsil ettiği değerler için cihat eden erkeklere mücahit dendiği gibi, kadının barındırdığı değerler ve ihya edeceği görevler üzerinden yürüteceği çalışmaları da bir cihattır, kendisi de mücahidedir.

Kadın mücahidedir. Her cihat ehli gibi o da kendi mesuliyetini bilecek, mesuliyetinin gereğine göre bir hayat yaşayacaktır. Mücahide olması, diğer mesuliyetlerini aksatması gibi bir sonuca sebep olmayacaktır. Kendisi, ailesi ve yaşadığı mü'min toplumu onun mesuliyet alanını göstermektedir. Kendisi ile ilgilenmesi toplumunu ihmal nedeni olmayacaktır. Toplumu ile ilgilenmesi de kendisini ya da ailesini ihmal etme nedeni olamaz. Görev icra etmek, her şeyi yerli yerinde ve zamanında yapmakla mümkün olacaktır. Allah Teâlâ'nın herkese yüklediği bir görev bulunduğunu ve her görevliden görevini muhakkak soracağını bilmek durumundayız.

Kadın, mücahidelik düzeyinde mü'min bir hayat yaşadığında, cennete köprü olacak bir ev kurmuş olacaktır. Fiilen öyle bir ev sahibi olmasa bile, niyeti ve gayreti ile kazanacaktır. Kadının bu düzeyde olması, kendi başına bir okul olması demektir. Anaokuluna gerek kalmadan anaların okullaştığı

bir hayat yaşayacaktır mü'minler. Ahlâk üzerindeki endişelerimiz büyük oranda azalacaktır. Allah'ın dinini ayakta tutmak ve aktif hâle getirmek için her evi bir İslam Devleti durumuna getirmiş olacağız. Kadınların mücahideleşmesi yani, neden ve nerede bulunduklarını bilebiliyor olmaları, İslam Devleti'mizin tuğlaları durumunda olacak evlere sahip olmamız demektir.

Helal ve haram ilkelerini uygulayacak bir devlet standardından önce, o tarz bir hayatı benimseyecek ortamı oluşturacak mücahide kadınlar arayışı içinde olmalıyız. 'Açlığa dayanabiliriz ama ateşe dayanamayız.' diyecek kadınlar önceliklidir. Öyle kadınların bulunması, ilan edilmeden önce fiiliyatta var olan bir İslam Devleti demektir. Bu kadınlar ve böyle bir aile kurulmadan önceki ilan edilmiş bir İslam Devleti ise dışı ile içi arasında fark olan bir devlet olacaktır.

Bu bir beklenti olduğu kadar aynı zamanda olması gerekendir. Hakikat budur. Bunun ötesindeki oluşumlar, evi çatısından yapmaya başlamak gibi bir durum olarak izlenebilir. İnsan için önce kadın, kadın için de düzey aramak hakkımızdır. Bu hakkı erkek kadar kadın da aramalıdır. Kadınlar kadar erkekler de mücahide kadın ideali peşinde olmalıdırlar.

Hayat, iman ve cihattır. Cihat ise herkesin zamanına ve kabiliyetine göre olacaktır. Mü'min kadının kimliği bellidir. Allah Teâlâ'nın, onu ne için yarattığı, ona hangi kabiliyetleri ihsan ettiği bellidir. Belli olmayan ise bizim isteklerimizdir. Çok şey istemiyoruz. İslam istiyoruz. Evi, sokağı, çarşısı, camisi İslam olan bir şehir istiyoruz. O şehirlerin ülkesini istiyoruz. Bunu anlayacak kadın ve erkek istiyoruz. Böyle olmak istiyoruz. Buna da cihat diyoruz. Bu kadar.

Kadın ve Cihat

Cihat:

Cihat; Allah yolunda, Allah için elinden geleni yapmaktır.

Bir mü'minin, Allah için yapacağı ya da yapması gereken şeylerin listesi çok kalabalıktır. Meydanlarda savaşmak, bu listenin içindeki işlerden sadece biridir. Meydanlarda şu veya bu silahla vuruşmak elbette bir cihattır. Buna itiraz edilemez. Fakat cihadı, o vuruşmadan ibaret görmek eksik kalır.

Meydanlardaki silahlı savaş cihattır.

O meydanlardaki cihat veya diğer dine hizmet için kullanılacak yerlerdeki harcamaları sağlamak yani infak etmek cihattır.

Allah'ın emirlerini yerine getirmek cihattır. Bilhassa bu emirlerin, hayatın içinde kaybolmaya yüz tuttuğu bir zamanda o emirleri sahiplenmek bir cihattır.

Bütün bunları dille veya kalemle ya da teknolojinin bir ürünü ile yapmak cihattır.

Cihadı, samimi bir niyetle içinde canlı tutabilmek bile bir cihattır.

Cihadın hangi türü ne zaman öne çıkıyorsa o cihat türü en makbul ve gerekli olan cihat olarak öne çıkacak demektir. En geniş anlamıyla cihat, mü'min insanın hayat anlayışıdır. Din nimetini alıp gitmekten başka bir şey idrak edemeyen mü'min ile o nimeti ebedî cennet nimetine dönüştürmek isteyen mü'min arasındaki farkı cihat ruhu belirleyecektir.

Namaz ve Cihat

Allah'a iman eden ve hayat kaynağı olarak Kur'an'ı kabul eden mü'minler olarak namaz kılmayanımız ya da namazı aksatanımız olabilir. İnsan olmamız, kusura meyilli yaratılmamız bunu normal görmeyi gerektirir. Namaz kusurlu olabiliriz. Fakat namazın gereksizliğini ya da namazın mesela erkeklere mahsus olduğunu, bayanların namazdan muaf olabileceklerini asla konuşmayız, konuşamayız. Böyle bir söz konuşan da olmamıştır. Mü'min olmak, Allah'ın emir ve yasaklarına teslim olmaktır. Bu teslimiyet de erkekler veya kadınlar diye bir ayrımın yapılmasına manidir. Mü'min mü'mindir; erkeğe göre mü'minlik, kadına göre mü'minlik olamaz. Sadece, Allah ve Resûlü'nün kadınları ya da erkekleri istisna ettiği hükümler olabilir. Bunun dışında bir istisna ya da muaflık getirilemez.

Dinimizin, en az namaz kadar yaygın ve aleni emirlerinden biri şüphesiz cihat emridir. Günde beş defa minarelerden ilan edilen namazdan daha yaygın bir emir olarak cihadı öne çıkarmış olsak, abartma yapmış olmayız. Namazın vakitleri ve şekli sınırlıdır. Ne azaltılabilir ne de çoğaltılabilir. Cihat emri ise insan hayatının her anında ve her yerde Allah'ın bir emri olarak vardır.

Mü'min, iman ettiği dinini yüceltmekle mükelleftir. Din ise, insanın nefes aldığı her yerdedir/olmalıdır. Bu da, her yerde ve her zamanda mü'minin bir din ile yaşama, dinini üstün tutma gayreti içinde olmasını gerektirmektedir. Kadın veya erkek her mü'min, dininin yücelmesi için gayret etmekle mükellef değil midir? Cihat da budur; mü'min, dini için yapabileceğini yapar. Ne yapabileceğini, ne zaman ve nerede yapabileceğini Rabbi bilir, kendisi bilir. Erkek ise erkekliğinin getirdiği farka göre cihat eder. Kadın ise kadınlığının getirdiği farka göre cihat eder.

Erkek veya kadın ayrımını bu noktada yapabiliriz. Yoksa namaz ne ise cihat da odur. Cihat ne ise namaz da odur. Cuma ezanı okunduktan sonra o vakitte ancak Cuma namazı kılınabiliyor. Cumayı da kime farz ise onun kılması gerekiyor. Sabah namazı vaktinde Cuma namazı kılınamıyor. Böyle bir tasnif, namazlar arasında bir çelişki değildir şüphesiz. Aynı şekilde cihat ibadetinin, Bedir meydanında kılıçla, Ahzab'ta hendek kazılarak, Tebük öncesinde mal infak edilerek, nefsin azabileceği zamanlarda da onu dizginleyerek yapılıyor olması bu şekilde anlaşılmalıdır. Zamana ve mekâna göre değişik olmanın özü budur. Cuma namazı kadına farz değildir. Namaz ise kadın-erkek arasında farz olma bakımından aynıdır. Bedir ve Uhud türü cihat kadına farz kılınmamıştır. Cuma namazının farz kılınmaması gibi bir durumdur bu. Cuma dışındaki diğer namazlar erkeğe ve kadına aynı oranda farz kılındığı gibi cihatta da, belli bir bölüm kadına farz kılınmamış ama genel olarak cihat, kadın için de bir görevdir. Zira cihat, Allah'ın adını yüceltmek, O'nun sözünü son söz yapmaktır. Böyle bir görev kadından nasıl kaldırılabilir? Kadın nasıl, dininin yücelmesinden sorumlu olmaz? Böyle bir düşünceyi makul bir zemine oturtmak zordur.

Âyet Âyet

a- Bakara suresinin iki yüz on altıncı âyeti, erkek veya kadın ayrımı yapmadan bütün mü'minlere, hoşlanmasalar da Allah için savaşmanın farz kılındığını izah etmektedir. Böyle bir farzda neyin bizim için hayırlı neyin de şerli olduğunu bilemeyeceğimize işaret edilmektedir.

b- Bakara suresinin iki yüz on sekizinci âyeti, iman eden, hicret eden ve Allah yolunda cihat edenlerin, Allah'ın rahmetini umabileceklerini söylemektedir.

c- Âl-i İmran suresinin yüz kırk ikinci âyeti, cihat edenler ortaya çıkarılmadan cennete girmenin hayal olabileceğini ortaya koymaktadır. Bu hatırlatmada, açık bir erkek-kadın ayrımı da yoktur. Erkekler, erkeklerin cihat olarak yapması gereken alanlarda, kadınlar da onların cihat olarak yapması gereken alanlarda cenneti hayal olmaktan çıkarıp gerçeğe taşıyacaklardır.

d- Nisa suresinin doksan beşinci âyeti ise çok daha açık bir alana taşımaktadır gözlerimizi:

Mazeretleri olmadığı hâlde evlerinde oturanlarla Allah yolunda mallarıyla ve canlarıyla cihat edenler denk değildirler. Mallarıyla ve canlarıyla cihat edenleri Allah bir derece üstün tutmuştur. Gerçi iman etmekte aynı oldukları için Allah, herkese güzel vaatlerde bulunmuştur. Netice ise şudur: Allah, mücahitlerin ecrini oturanlardan daha üstün tutmuştur.

e- Enfal, 74; Tevbe, 19-20, 41; Hacc, 58; Muhammed, 4; Hucurat, 15; Hadid, 10; Saff, 4, 10-13 âyetleri, Allah yolunda cihat etmenin hangi noktalarda bulunduğunu anlatan âyetlerden bir kısmı olarak incelenebilir.

Pek çoğu sahih olan onlarca hadiste de Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem, cihadın dinin zirvesi olduğunu beyan etmektedir.

Gerek âyetler gerek hadisler, cihadı genel çizgileri ile ortaya koymaktadır. Kadın-erkek ayrımı yapılmamıştır. Erkekten erkeğin kabiliyetleri doğrultusunda, kadından da kadının kabiliyeti doğrultusunda cihat istenmiştir. Kadının evini, eşliğini ve anneliğini cihat düzeyinde değerlendirmesi mümkün olduğu için ona o görevler daha ağırlıklı olarak takdir edilmiştir.

Kadından Şehit

Allah'a yakınlığın en üst seviyesi olan şehitlik, cihadın sonuçlarından biridir. Bedir meydanında veya başka bir yerde, kılıç darbesi ile ya da başka bir şekilde şehit olarak ölüp Allah'a kavuşmanın bütün zamanların en büyük ameli olduğu âyetlerle, hadislerle sabittir.

Kadının şehadet makamına ermesine engel olarak gösterilebilecek hiçbir belge yoktur. Bilakis ilk şehitler arasında sahabe kadınları vardır. Sahabeden önce de Asiye vardır. Bu da gösteriyor ki, kadının Allah yolunda

yapacağı cihadı da muteberdir, cihadın en mübarek neticesi olan şehadeti de.

Kadın ve Ribat

Ribat, Allah yolunda nöbet tutmak olarak özetlenebilecek bir ibadetin adıdır. Âl-i İmran suresinin iki yüzüncü âyeti, Allah yolunda ribat yapmayı emretmektedir. Ribat, bir ibadettir. Bunu cephede beklemek, nöbet tutmak, görev üzere olmak şeklinde anlamamızda bir sakınca yoktur.

Ribat, ibadettir. Cihatla ilgili kavramlardan biridir.

Bu ibadet de erkek/kadın ayrımı yapılması gerekmeyen ibadetlerden biridir. Kadın ribat sahibi olabilir. Cephelerde de ribat yapabilir, kadınlığının onu bulundurduğu bir noktada da ribat yapabilir. Bilhassa evi, kadının kalesi durumunda olduğunda evinde bekleyen kadın, Allah Teâlâ'nın ribat emrine uymuş kadın olmaz mı? Elbette, evinde kadınlığını icra etmek için bekleyen eş, anne, kız kadın ribat durumundadır. Allah'ın izni ile o kadın murabıttır.

Kadın Farkı

Bugünkü yaşantımızda, kadınların kollarındaki bilezikleri vermelerine bile gerek yoktur. Sadece kapitalizm yolunda ilerlemeyi engelleyecek iktisat yapsalar bile bir çeşit infak yapmış olurlar.

Kadın ve İnfak

İnfak da, cihat ile en sıkı bağlantılı ibadetlerden biridir. İnfak, en geniş anlamı ile 'Allah yolunda harcamaktır.' Allah yolunda harcamak, erkeği ile kadını ile bütün mü'minlerin işidir. Kolundaki bileziklerini, kulağındaki küpeyi Allah yolunda veren kadın infak emrine uyan kadın değil midir? Sahabe kadınları, Allah yolunda infak etmekte idiler. Sahabe kadınlarının infaklarını, erkeklerin infakından ayıran tek bir belge yoktur.

Kıyamete kadar cihat şartları hiçbir şekilde kalkmayacaktır. Hak devam ettiği gibi batıl da devam edecektir. Batıl devam ettikçe de hakkı ayakta tutmakla yükümlü olan mü'minler cihat etmeye mecburdurlar. Elle, sözle ve malla savunulamayan bir din durumuna düşmeyecektir İslam. Bazı insanların cihat kelimesini telaffuzdan bile çekiniyor olmaları bu açık

gerçeği gizlemeye yetmez. Kadın veya erkeklikten önce bir mü'min olmak veya olmamak meselesidir bu.

Cihat, dini yüceltmektir. Din nereden sıkıştırılıyorsa cihat da orada sürecektir. Dün ve bugün insanlık, evinden vurulmak istenmektedir. Evler tam anlamıyla iman ve iffetin kalesi durumuna gelmiştir. Böyle bir durumda da evlerin asıl sahipleri olması gereken mü'min kadınlar adeta cephenin en önündedirler. Bu durumları ile zamanımızın mü'min kadınları, cephenin en önündeki mücahitler durumuna gelmişlerdir. Onların cihat azmi, biiznillah erkeklere de kaynaklık edecektir.

Bu nedenle kadının cihadını önemsiyor, mücahide kadını özlüyoruz.

Allah, elinde cihat sancağı ile evinde ribat hâlindeki kadınlarımızdan razı olsun.

Mücahide Kadın

Allah yolunda gayret etmenin adı cihattır. Cihat eden erkek Müslüman, mücahittir. Kadın, cihat eden bir Müslüman olduğunda da ona mücahide denir. Allah yolunda gayret etmek, Allah'a iman etmiş olmanın en az namaz, oruç kadar gereklerinden biridir. Allah'a iman edenlerin dini olan İslam'ı, İslam'ın kitabı Kur'an-ı Kerim'i bir dava olarak, iman eden mü'minlerden başka kim koruyup yüceltebilir ki? İslam, meleklerin dini değildir. İslam, insanların içinde Allah'a iman edenlerin dinidir. Allah'a iman ederek mü'min kimliği kazananlar, kendilerine mü'min kimliği kazandıran dinleri için elbette gayret edeceklerdir. Can verecek, mal verecek ve kimliklerinin gereğini yapacaklardır. Onlar gayret edecek, Allah da yardım edecektir. Tabii olan budur.

Allah için çalışmanın, gayret edip can ve malla bedel ödemenin bu ümmet kadar örneğini vermiş başka bir ümmet yoktur. İlk fedakârlar olan Sümeyye ve Yasir'den itibaren sayısını Allah Teâlâ'dan başkasının bilemeyeceği kadar büyük bir insan sayısı, Allah için gayret edenler sicilini doldurmuştur. Allah'a davet eden davetçi Musab bin Umeyr'in yaptığı cihadın ta kendisi idi. Allah'a davet etti. Şirkin hüküm sürdüğü topraklardaki insanların kulaklarına Kur'an ayetlerini döktü. Muazzam bir gayretle Yesrib'i Medine yaptı. Allah Teâlâ sözüne tesir, çalışmasına bereket verdi. Kısa bir zamanda büyük bir iş becerdi. Allah ondan razı olsun. Onun izini sürerek Allah'a davet edenlerin hepsi cihat eden mücahitler olarak çalıştılar. Minarelerden ezan okuyan müezzinler, bir çocuğa bir kelime Kur'an öğretenler, bir mescidin zeminini temizleyenler, bir mü'minin ihtiyacını görmek için bir adım yol kat edenler… Herkes mücahit olacağı işi yaptı. Elbette kim ne kadar ihlas ile yaptı ise o kadar kabul olmuş amel sahibi oldu.

Resûlullah sallallahu aleyhi ve selleme ilk âyetin indiği günden beri sadece erkekler çalışmadılar. Erkeklerin yanında kadınlar da bulundu. Uhud'da da, Mescid-i Nebi'de de kadın bulundu. İslam, hayatı kuşatan bir din olarak, hayatın yarısı hatta yarısının ağır tarafı olan kadını nasıl yok sayardı. Sayımda sayılan ama işte yok kabul edilen kadını mı söz edecekti? Elbette namazda, oruçta, tilavette sayılan kadın, Allah yolunda gayret etmek olan cihatta da sayılmıştır.

'Müslüman Toplum'

Kadın ve cihat birleşiminin anlaşılmasında şu kural önemlidir: Cihat, mü'minin görevidir. Cihat, erkeğe mahsus bir görev değildir. Eğer cihat, Allah'ın sözünü yüceltmek ise kadının 'Allah'ın sözünü yüceltmekten muaf' tutulması mümkün müdür? Bir insan, iman ettiği bir değeri, yüceltmek veya seyretmek arasında bir tercih yapabilir mi? Elbette kadın da erkek de, ne kadar iman ettiklerinin belgesi olacak bir gayreti göstereceklerdir. Şeytan ve küfrün barikatlarına karşı erkeğin gayretine havale edilmiş bir İslam, hayatın yarısını ihmal ettiği halde tamamını elde etmek isteyen bir anlamsız talep içinde olmuş olur. Böyle bir şey kâğıt üzerinde bile mümkün değildir. İslam, hayat dinidir; hayat da erkek ve kadından oluşmaktadır. Allah'ın dinini yüceltmek, Allah'ın dinine muhatap olan herkesin görevidir; erkek de kadın da mü'mindir. Her mü'min cihat etmekle mükelleftir. Dinini seyreden insanla, dini için yaşayan insan aynı olmayacağına göre, kadını dinini seyreden ya da dini için çalışan erkeği alkışlayan insan durumuna düşüremeyiz.

Cihat ve kadını birleştiremeyen idrakin sıkıntısı, cihadı kılıç kullanmaktan ibaret zannetmektir. Elbette cihadın en görkemli şekli kılıç kullanılan şeklidir ama o tür cihada bile Bedirler açan, Uhudlar açan Mus'ab bin Umeyr radıyallahu anhın cihadıdır. Kur'an öğreten, ahlak zabıtalığı yapan, hayra davet eden, miskinin elini tutan, hastayla ilgilenen de cihat etmektedir. Hamza da mücahittir, Mus'ab da mücahittir. Allah onlardan razı olsun. Cihadı yerli yerine oturtunca ortada, kadının mücahide olması ya da olmaması gibi bir sorun kalmamaktadır. Sorun, cihadı meydanlarda akan kanla simgeleştirmektedir. Akan kanla akan teri aynı tutunca cihat gerçek yerini bulmuş olmaktadır. Mücahidin kanı ve mücahidin teri diyebilmeliyiz. Meydanlarda kanı akan mücahitle, masalarda teri akan mücahit aynı işleri görüyor olabilirler. Önemli olan Allah'ın adının yüceltilmesi, Kur'an'ın son sözü söyleyen kaynak olması ise bu cihadı, erkek, kadın, çocuk kim yapıyorsa o mücahittir. Übey bin Kâ'b da mücahittir, Halid bin Velid de. Allah onlardan razı olsun.

Allah'ın emri yerine gelsin, şeytan zelil olsun, ümmetin iffeti korunsun diye hor görülen bir kıyafetin içinde caddelerde yürüyen mü'min kadının yaptığı cihat değil midir? Mücahit doğuran makine mücahit değil de kim mücahittir? Müslüman toplumun özü durumundaki Müslüman kadının varlığı, onun o Müslüman kimlikli varlığını ayakta tutma mücadelesi bütün alanlarıyla cihat meydanı durumundadır. Kadınların arkasında durmadığı cihat, cihat niteliğini kazanamaz, kazanacak olsa da koruyamaz. İslam, dış

dünyaya karşı cihat sürdürürken, kendi iç toplumu cihat edilmeye muhtaç durumda olursa bu, İslam adına kabul edilemez bir durum olur. İç toplumun niteliğini tam anlamıyla kadın oluşturur. Evden çarşıya kadar kadının hükümran olduğu bir hayat yaşıyoruz. Cihat açısından bakıldığında 'iç toplum' olarak isimlendirdiğimiz Müslüman toplumun özü yani camisiyle, çarşısıyla, sosyal kimliği ile Müslümanlar, kadınlar üzerinden incelenebilirler. Kadınların, şeytanın hilelerine karşı ne durumda oldukları, dinlerini ne kadar yaşayabildikleri, İslam'ın bir Şeriat olarak onların üzerinde ne kadar görülebildiği sorularının cevabı aslında cihadın nerede ne kadar yapıldığının da cevabıdır. Bu nedenle kadını, cihat dairesinin dışında tutmanın gerçekliği yoktur. İslam, hayatın tamamını kuşatıyorsa durum budur. Çünkü kadın, hayatın özünde vardır. Hayatın yarısını kadın oluşturuyor sözünü bile yeterli bulamayız; hayata getiren ana o olduğu sürece kadın için hayatın yarısıdır, toplumun yarısını onlar oluşturuyor sözü bile yeterli değildir.

Kadına, topluma katkısı kadar yer açtığımızda karşımıza çıkacak olan sonuç, toplumu İslamlaştırma gayreti olan cihatta da kadının yerini gösteren bir sonuç olacaktır. İslam ile şereflenecek insanın yaratılmasında birinci ve alternatifsiz sebep olan kadın, İslam adına ve İslam için yapılacak her şeyde ilktir. Pek çok konuda da alternatifsizdir. Ahlakı tamamlamak için gönderildiğini söyleyen bir Peygamberin tamamlamak istediği ahlak kalesi için yapılacak her iş cihattır. Ahlak kadar, birinci dereceden kadını alakadar eden ya da kadınsız hedefe ulaşamayan kaç mesele bulunur? Sadece kadın boyutuyla bile bakıldığında cihat ve kadın uyumu gayet net bir şekilde anlaşılabilir.

İffet Mücahideleri

İffeti emreden dinimizin ilk iffet uygulayıcıları kadınlardır. Kadınlar iffetleri uğruna fedakârlık yaptıkça cihat etmiş sayılacaklardır. Meydanlarda kullanılan kılıçlar da iffet uğruna kullanılmaktadır. Evinin balkonuna bile dış kıyafetiyle çıkması gerektiğini bilen, kayınlarının önünde kendisini rahat hissetmeyen mü'min kadın, tam anlamıyla cihat etmektedir. Savaş meydanlarındaki mücahit erkekler de onun iffetini korumak için cihat etmektedirler.

Üzerine emellerimizi yüklediğimiz nikâhın bekçileridir kadınlar. Nikâh kalemizi onlara emanet ettik. Nesillerimizi onlar doğurup büyütüyorlar. Evlerimizin çobanları, eşlerinin dayanaklarıdırlar. Ahlâkımızın mücahide

erleri olarak, onların bulunmadığı ve bizim tarafımızda olmadıkları hangi savaş kazanılabilir? Onlar cihat edecek ve ahlak kazanacaktır. Ahlâk kazanınca da İslam en üstün olacaktır.

Ne Erkek Ne Kadın, Kul

Fıkıhtaki en temel bilgilerden biri şudur: Kadına cihat farzı ayın değildir. Sadece olağanüstü şartlar gerektirdiğinde kadına da cihat meydanlarına inmesi farzı ayın olur. Öyle bir durumda da kadın, yapabildiği ne ise onu yaparak cihada iştirak eder. Uhud'da ve daha sonraki meydanlarda bu görülmüştür. Bakara suresinin iki yüz seksen altıncı âyeti olan: 'Allah bir kişiye kaldıramayacağını yüklemez.' hükmü, bu fıkıh kuralının aslını oluşturmaktadır. Kadın, siyer kitaplarında okuduğumuz o meşhur şecaatleri icra etme durumunda değildir. Allah Teâlâ onu, o şekilde yaratmamıştır.

Kadın ve cihat üzerine konuşurken, cihadı kılıçla ve okla yapılan çeşidiyle ortaya çıkardığımızda bu kural geçerlidir. İslam'ın ilk gününden itibaren bütün mü'minler bilirler ki cihat, Allah'ın adını yükseltmenin adıdır. Uhud'daki cihat da Allah'ın adını yüceltme yolunda engel çıkaranlara karşı yapılmış fiilî bir eylemdi. Neticede Allah'ın adı en yüce olsun isteniyordu. Minareden ezanı ilan eden müezzin, mü'minlerin önüne geçip namaz kıldıran imam, bir çocuğa Kur'an harflerini öğreten muallim, iman davasını duymamışlara duyurmak için yola çıkan, mü'minlerin Allah'ı öğrenmeleri için kitap yazan müellif, şeytanın hamlelerine karşı nefsini terbiye etmeye çalışan mü'min Allah yolunda cihat eden mücahittir. Bunlar ve bunlar gibi Allah ve Resûlü'nün razı olacağı işleri yapanlar için bir erkek-kadın ayrımı yoktur. Erkek ve kadının ortak paydası kulluktur. Kul olarak ikisi de Allah'ın rızasını kazanmakla yükümlüdürler. Kim ne kadar kazanırsa onun cinsiyetine bakılmayacaktır da. Kur'an indiği günden beri bu büyük gerçeği ilan etmektedir: 'İster erkek ister kadın olsun, benim yolumda çaba gösterenlerden kimsenin çabasını boşa çıkarmayacağım.' (Âl-i İmran, 195) Ebedî olarak cari olacak kanun budur. Ölçü, erkeklik veya kadınlık değil Allah yolunda çaba gösteriyor olmaktır. Bir başka kanun da, herkesin yaratıldığı gücü ile sınırlı bir yükümlülük taşıyacağı gerçeğidir.

Kadını evinin çobanı yapan ve evinde ona Allah'ın razı olacağı bir program veren Allah Teâlâ'dır. Kadın, evindeki çalışma programında imanını güçlü tutarak Rabbinin rızasını kazanabilir. Onun için netice Allah'ın razı olması ile tahakkuk ettikten sonra bulunduğu yerin ev olması önemli değildir. O sonucu getiren ev olarak adlandırılmış olsa bile orası

cihat meydanıdır. ‘Davamız uğrunda cihat edenleri, bize varan yollara muhakkak yöneltiriz.’ (Ankebût, 69) Ev veya cami, meydan veya medrese, ticaret veya infak, hastalık veya sıhhat, köy veya şehir; değişen bir şey yoktur. Gaye Allah’ı kazanmak ise Allah, O’na açılan bütün yolları kendisine gidilen yol olarak belirlemiştir. Erkeğe de kadına da bu yolları açmıştır. Ne erkeğin, mücahit doğurup büyütme ecrini kıskanmasına gerek vardır ne de kadının, Halid bin Velid gibi elinde şu kadar kılıcın parçalanacağı bir meydan kahramanlığı yapmayı kıskanmasına. Allah’ın rızası gaye, O’nun Şeriat’ı da ölçü alındığında Halid kadındır, kadın da elindeki kılıcıyla Halid’dir. Kaderi yazan ve rolleri belirleyen Allah olduğuna göre, O’nun kaderine ve belirlediği rollere razı olan kadın da erkek de kazanacaktır. Bu kazanma mücadelesinin adı cihattır. Kazanan herkes de mücahittir.

Halid olmak veya Halid doğurmak, dünyanın Allah’ın hükmüne teslim edilmesinde birbirini tartan şeyler değildir. Doğurulmamış Halid nasıl meydanlarda olabilirdi? Halid doğurmak, Halid olmaktır. Halid’i iffeti ile ayakta tutan kadın da Halid’dir. Halid’in elindeki kılıcı görüp, o kılıca güç katan enerjiyi görmezden gelemeyiz.

Bir Mücahide

Ahmed bin Hanbel’i İmam olarak destanlaştırmak onu gece yarısında ders için hazırlayan dul bir kadını unutmamayı gerektirmektedir. Vitrinde Ahmed bin Hanbel duruyor olsa da onu mü’minlere kazandıran anneyi melekler unutmamışlardır.

Kadın, anneliğinin ve eşliğinin içini doldurabildiği sürece her mücahidin aslıdır. Mücahit, meydanlarda elinde dokuz kılıç parçalanan yiğit ise, kadın onun arkasında duran güçtür. Mücahit, sabahlara kadar seccadesinde, akşama kadar da rahlesinde duran âlim ise onun mürekkebi ve heyecanı olan gizli güç kadındır. Allah yolunda mal infak eden, ordular kuran cömert adamlar, dinlerini ayağa kaldırırken ellerinden tutan kadınların desteği ile çıkmışlardır yola. Kadın, hayatın yarısı olduğu gerçeği, cihadın her çeşidinde onun kâh arkada duran desteği, kâh iten gücü durumunda

olmasını zorunlu yapar. Görüntüye değil de hakikate bakınca bunu görmek kolaydır.

Kadının cihadın alt yapısını oluşturan kimliğini anlamada hiçbir örneğe dalmaya gerek yoktur. Sadece Hadice validemizin, Hıra'dan inen eşi Peygamber aleyhisselama verdiği desteğin bugünkü neticesi ele alınarak da sonuca ulaşabiliriz. Nerede kaldı ki, İslam toplumunda kadın, ahlâktır, fazilettir, iffettir. İslam da ahlâk, fazilet ve iffet dinidir. Herkes kaderin ona biçtiği role razı olur ve o rolü iyi oynarsa kazanır. Kazandığı da Allah'ın rızasıdır. Kurala uyuldukça sonuç endişesi yoktur: 'Erkek veya kadın, kim mü'min olarak iyi amel işlerse biz ona hoş ve huzurlu bir hayat yaşatırız ve yine böylelerini yapageldikleri en güzel şey ne ise ona göre ödüllendireceğiz.' (Nahl, 97)

Şeytanın kimi zaman küfür ehlini önümüze çıkarıp bizi onlara imrendirmeye çalışması, onun şeytanlığının sonucu olduğu gibi, kadının önüne erkeği, erkeğin önüne de kadını çıkarması da şeytanlığının gereğidir. Şeytanın erkeği kadınla engellemesi, kadını da erkekle engellemesi bizim için bir özür değildir. Mü'min, özür belirleyerek ömür geçiremez. Özürleri aşma yolunda mücadele ettiği zaman kazanır. Erkek kadını, kadın da erkeği tamamlayan bir hayat yaşarken erkeksiz kadın, kadınsız erkek iddiamız nasıl olabilir? Hangi cihat erkeksiz gerçekleşebilir ve hangi erkek kadınsız vardır?

Erkeklerin meydanlardaki görevlerini terk edip evlerde neticesi cihat olacak görevler talep etmeleri bir tersliktir. Kadınların da evlerindeki asil görevlerini yok sayıp meydanlarda görev talep etmeleri bir tersliktir. Herkes konduğu yerde durduğunda ve ihlasla vazifesini yaptığında sonuç Allah'ın rızasıdır. Allah'ın rızasından daha büyüğü yoktur ve olamaz.

Ekmeğin aslı buğdaydır. Buğdayı ekmekleştiren süreçteki su, tuz, maya ise kesinlikle buğday kadar olmalarını sağlamaz. Asıl olan buğday oldukça, ekmek buğdaydan yapıldıkça tuz ve su ikinci derecede kalacaktır. Yeryüzündeki ilahî proje insan eksenli olarak kadere yazıldığına göre insan doğuran kadın, kadının ve erkeğin aslıdır. Kadın veya erkeğin ortaya koyduğu bütün eylemlerde kadının ekmekte un olma özelliği vardır. Allah'ın adını yücelten müezzinde kadının etkisi un niteliğindedir. Âlimin kitabında kadının varlığı hakikattir. Şehidin kefensiz kimliğinde kadının payı vardır. Kadın bunu bilsin veya bilmesin yerden göğe kadar hakikat budur. Ne erkeğin bunu itiraf etmemesi ne de kadının böyle bir gerçekten habersiz olması sonucu etkilemez. Kadın, minareye tırmanmasa da mihraba

geçip namaz kıldırmasa da, cephede kılıç kullanmasa da mücahittir. Onun cihadı ile cihat kaimdir.

Keşke Yok Ama!

Keşke bu hakikati bilen kadınların doğurduğu çocuklar olarak siyaset meydanına çıkabilmiş olsaydık. Cihadı bu denli genişliği ile tanıyabilse idik, kızın güzelini, soylusunu, zenginini kabul eden ama dindar olanını kaçırmamayı öğütleyen nebevî ikazı idrak edebilse idik! Keşke, geçmişe esef manasına yoktur ama yarınları planlarken keşke demenin sakıncası olmasa gerek.

Keşke her âlimin arkasında onu ayakta tutan bir kadın görebilse idik.

Keşke çocuklarımıza iyi bir okul, iyi bir öğretmenden önce iyi bir anne bulabilse idik. Çocuklardan önce annelerini eğitebilse idik, hafız çocuktan daha önemlisinin, Kur'an'a adanmış annenin önemini bilebilse idik, keşke!

Cihat niyetinin ve cihat diye yapılmaya çalışılan amellerin, kadının gerçek kimliği ve değeri anlaşılmadıkça meyve vermeyeceğini, cihat aşısının kadın olduğunu anlayabilsek çok şey anlamış olurduk. Kadınsız cihat eksiktir. Çünkü o insanın yarısıdır. Durduğu yerde cihat üreten kimliği ile kadın, mücahidedir. Evinde eşini bekleyen, bebeğini sallayan, örgü ören, bulaşık yıkayan, temizlik yapan, Kur'an okuyan, zikir yapan, banyoda eşi için güzelleşen, cilt bakımı yapan kadın mücahidedir. Çünkü kaderin ona biçtiği rol budur. O rolünde ihlaslı olduğu sürece yerli yerindedir. Yeri de cihat meydanıdır. Kılıçsız ama kılıç tutanı doğuran, kalemsiz ama kaleme mürekkep olan, sesi mahrem ama müezzin büyüten kadın olduğu gibi cihattadır. Duaya kalkmış elleri de, nasır tutmuş elleri de mücahit elidir. Diliyle, bedeniyle, yüreğiyle ve varlığı ile cihattır o. Ordusunu ondan oluşturanlar zafer kazanırlar. Saflarına kadını alabilenler İslam'ın gayesini yakalamış olurlar. Onun kıymetini bilenler gününü ve yarınını değerlendirmiş olurlar.

Cihat ise maksat, işte cihat budur. Mücahit aranıyor ise, mücahit de budur.

Ne Beklenir Kadından?

Erkeklerin kadınlardan ne beklediklerini merak etmemiz gerekmez. Erkek de kadın gibi bir kuldur. Kul, kuldan bir şey bekleyemez. Beklerse o, muhakkak bekleyenin menfaatini yansıtacaktır. Erkeğin beklentisi, erkeğe hizmet eden kadındır. Kadının beklentisi de, kadına hizmet eden erkek olur büyük oranda. İkisi de kul olduğuna göre, erkek de kadın da, kulluğunu yerine getirmekle sınırlı bir anlayışa sahip olmalıdır ki, kulların birbirleri üzerinden beklenti seviyesini aşmış olalım. Erkek kadını koruyup kollarken, Allah'ın emri gereği bunu yapmalıdır. Kadın da erkeğinin gönlünü hoş tutarken, nikâh akdi ile bağlandığı bir insanın ekmeğini yemekten kaynaklanan zorunluluğun sonucu olan itaati yapmamalıdır. Bu, kadın adına bir kayıptır. Erkeğinin gönlünü hoş tutarken, onu ve erkeğini yaratan Allah'tan karşılığını bulacağı bir iş yaptığına iman etmelidir. Böyle bir iş, ibadet düzeyinde görülebilecek iştir. Böyle bir kadın için 'mücahide' vasfını kullanmakta tereddüt etmeyiz.

Böylece kadından beklenenin, Allah Teâlâ'nın kulları için kurduğu düzenin içindeki rolünü oynamak olduğunu belirlemiş oluruz. Bu rol çocuk doğurmak, erkeğin gönlünü hoş etmek, çamaşır yıkamak, yemek yapmak şeklinde tezahür eden işlerden oluşmuş olsa bile kulluk kavramı ile anlatılabilecek işlerden oluşur. Bu sayede kadının, bedenini örttüğü kıyafeti, bizim dilimizde 'tesettür, giyinme, kıyafet' gibi kelimelerle anlatılır olsa da, Allah'ın dininde kendi çapında bir cihat olarak kabul edilen işler şeklinde kaydedilir.

Kadın, erkeğinin beklentilerini cevaplarken takındığı tavır hiçbir zaman, Rabbinin ona emirlerini yerine getirirken ortaya koyduğu kimliğinin aynısı olmayabilir. Bu tavır farkı, kadın için de ondan beklentisi olan erkek için de daha kazançlı olma durumudur. Kadın adına 'özel cihat' olarak çizdiğimiz çizgi bu çizgidir.

Bugünkü kadının, onca gelişen hak hukukuna rağmen bu noktayı yakalamakta zorlanması üzücüdür. Müslüman kadının, kendisini bir erkek/kadın savaşının içinde bulması, tam anlamıyla bir enerji ve kimlik israfıdır. Kadından beklenenlerle, kadının yoğrulup kaybolduğu dünyası tamamen farklıdır. Bebeklik günlerinden itibaren yetiştirilirken başlayan bu yanlış yönlendirme elbette, kadının fıtratında var olan meyilleri

desteklemektedir. Zaten var olan meyillerin üzerine, önceki kadın enerjisini israf eden uygulamalar eklenince karşımıza böyle bir tablo çıkmış oluyor.

Kadının tesettürü nasıl olmalı, şu kıyafet mi yoksa bu kıyafet mi daha dine uygun olurdan önce kadından asıl beklenenin ne olduğunu anlamak zorundayız. Kadının Kur'an hafızı olması da çok şey değiştirmiyor. Hafız ama kendisinden mükemmel bir kulluk olan cihat etmesi beklenen kadın olamıyorsa eksiklik giderilememiş demektir. Ayrıntılardan önce kadının aslını, ondan asıl bekleneni kurallaştıralım. Bu noktada ilk başlanması gereken de kadının kompleksini gidermek olmalıdır. Kadını, onun karşı cinsi olan erkeğe göre değerlendirme yerine Allah'a kul olmaya göre değerlendirebilmeliyiz. Allah'a kul olmada başarılı olmak, erkeğin beklentisinin üstünde bile olmaktır.

Yeni Çizgide İzler

Kadın adına ortaya konan bu yeni çizgiyi, cihat düzeyine taşıyabilmek için kadın dünyasında yeniden ele alınması gereken şu hususları öne çıkarabiliriz:

a- Kadın ve sabır kavramını, kadının hamileliğin ağırlığına, erkeğinin çekilmezliğine sabrından alıp kulluk uğruna katlanma düzeyine yükseltmeliyiz. İmtihan için bulunulan bu dünyada, Allah Teâlâ'nın her şeyi bilip yarattığı gerçeğinin tabii sonucu olarak kadın, Rabbinden beklemeli, Rabbi için sabretmelidir. Onun sabrı, bir çaresizlik sonucu bekleme değil ödülü hak etme şartı olarak bekleme sabrı olmalıdır. Bu çizgideki sabır da, kadın dünyasının binlerce yıllık birikiminin etkisinden kurtulmakla başlamalıdır. Kadından kadına aktarılarak taşınan felsefeden kurtulmak, kadın adına hürriyettir. Çünkü kadını esir eden en ağır zincir, kadın dünyasının peşin kanaatleridir. Bu kanaatler, erkeklerin aleyhine oluşturulmuş kimi doğru kimi yanlış var sayımlardan bedensel zafiyetlerin doğurduğu basit tesellilere kadar pek çok alanda kendini gösterir. Sonra da evliliğe ve çocuk doğurup büyütmeye bakış, bu asrın maddeci bakışından arındırılıp cennetlerde aslı yaşanacak olan evlilikler seviyesine yükseltilmelidir. Çocuğuna sarılırken bir anne, doğurduğu yavrusuna sarılma sıradanlığından cennetine sebep olacak umuduna sarılma yüksekliğine terfi etmelidir. Biz bunun adına, kuldan beklemek yerine kulu yaratandan bekleme, kula veya kendine sığınma yerine her şeyin yaratıcısına sığınma diyebiliriz.

b- Kadın ve zaman ayarları yeniden yapılmalıdır. Eşine hizmeti, bebeğine bağlılığı, ev işlerinin yoğunluğu veya başka bir neden kadının, sayılı saatlerini hesabını veremeyeceği şekilde israf nedeni yapmamalıdır. Kadın, kadınla bir araya gelince birbirlerinin işini biraz daha hafifletiyor olmaları gerektiği hâlde bilinen tam aksidir. Kadının hayatını, değersiz sözler ve anlamsız işler etrafında helak eden tutum hiç şüphesiz bir eğitim sorunudur. Kadına hayatın asıl maksadını yanlış anlatma hatasının sonucudur bu. Kadın, mücevherlerinden çok dakikalarını hesaplayabildiği zaman önemli bir mesafeyi kat etmiş olacaktır Allah'ın izni ile. Müslüman kadınlar, çocuklarının üzerindeki titizliklerini vakit üzerinde gösterebilirlerse, kadınlar arasından Ebu Hanifeler, Selahaddinler çok rahatlıkla çıkacaktır. Zaten kadın, eylem olarak cihadın ortasındadır.

c- Kadın, insan üzerinden hakkı tanıma ve öğrenmeyi bırakmalıdır. Hakkı insana ölçme yerine insanı hakka ölçmesi kadının da kurtuluşudur, kadının elinden kurtuluş bekleyen toplumun da. Din adına veya siyasi bir maksat etrafında ortaya çıkan şahsiyetlerin alt yapısını kadın kitlelerinin oluşturduğuna dikkat edilirse ne demek istendiği daha iyi anlaşılacaktır. Her hâlde, siyaset ve ekonomi başta olmak üzere pek çok alanda kadın üzerinden planların yapılması, kadına ayarlı bir dünyada yaşıyor olmamız bu mantığa dayanmaktadır. Kadın, duygusal olabilir. Bu tabii bir neticedir. Tabii olmayan, o duygusallığın kontrol dışı tutulmasıdır.

Sorunumuz kadının eğlenmesi, neşelenmesi, dostları ile bir arada olması üzerine kurulu değildir. Bunlar olsun, olması da gereklidir. Kadın mesela düğününde neşelensin, güzel giyinsin, eşine karşı nazlansın, ziynet eşyası kullansın, eşinden özel ev istesin. Bunların hiçbiri tek başına veya tamamı bir arada kadın adına ayıp ya da günah değildir. Kadının bütün gayesi ve yegâne gündemi bunlardan oluştuğu zaman, meleklerle arasındaki mesafeyi büyütmektedir.

Bunlar cihada mani değil, kadının mücahide olmasına engel değildir. Bunların varlığına, kadının kadınımsı kimliğine rağmen kadın, mücahidedir.

Mücahidenin Kimliği

Müslüman kadının kimliği üzerine herkesin bir edebiyatı vardır şüphesiz. Herkes, her anlayış, 'Müslüman kadın şöyle olmalıdır.' der. Bu tür beyanların hangisinin yerinde, hangisinin de yersiz veya hatalı olduğu ise herkese göre değişiktir. Özellikle kadın dünyasının, kendileri hakkında erkek cenahından gelen bu beklentilere çok da olumlu bakmadıklarını söylememizde bir sakınca olmasa gerek. Erkek cenahı, kendi tarafına yontulmuş bir kadın istiyor olabilir. Kadın cenahının da, en azından zararsız erkek tipi beklentisi içinde olması normaldir. Beşerin beşere şekil vermek istediği her pozisyonda durum hemen hemen böyledir. Uzun uzun kurallar, kesin prensipler koymanın sonu gelmeyecek bir rekabetten başka getirisi olmayacağı anlaşılmış olmalıdır. İnsanlık binlerce yıllık birikimini unutamaz. Erkek ve kadının başladığı bu hayatın yeniden keşfedilecek bir yönü yoktur. Erkek de kadın da yaratanına yönelmelidir. En doğru, tek hakikat O'nun sözlerindedir. O ve O'nun Peygamberi yegâne gerçeği açıklamaktadır. Buna iman etmedikçe sadece kendi kuyumuzu derinleştireceğimiz işler yapmış olacağız.

Kadını, yeryüzünde Allah'ın insan yaratmasındaki ana gaye olan kulluğun ifasında nefse, şeytana ve batıla karşı sürdürülen cihadın zirve ismi olarak görüyoruz. Yeryüzünde mü'min kimliğimizle yapabileceğimiz cihat, kadınla beraber yapılabilen cihattır. Kadınsız cihat, cepheye bizim adımıza hayaletlerin gönderilmesi kadar imkânsız bir cihattır. Kadını yok sayacağımız ya da onun mücahide olmadığı bir ortamda yapacağımız cihat Bedir düzeyinde ve kalitesinde bir cihat olsa bile sonrası olmayan bir cihat olacaktır. Sonrası olmayan Bedir, ne Bedir'dir ne de salih bir ameldir. Bedir, sonrasının zemini olduğu için muhteşem bir zafer olarak anılmıştır. Zaferler sonrasına yapılmış yatırımlardır. Kadının mücahide olarak hazırlanamadığı, sadece erkeklerin üzerinden cihat yatırımının yapıldığı ortamları böyle bir Bedir benzetmesi ile izah edebiliriz.

Kısır bir tartışmanın içinde ümmet olarak boğulup gitmek yerine ufkumuzu, Kur'an ve Sünnet eksenine açacak olsak, önümüzü daha iyi görecek ve kadına da erkeğe de çok daha onurlu bir kimlik kazandırmış olacağız. Özellikle mü'min kadının kimliğini anlamamız ve onu cihadımızın vaz geçilemez bir parçası olarak görebileceğimiz ilkeleri biliyor olsak da tekrar hatırlayabiliriz:

Kimlik Notları

Bir:

Şu fani dünya içinde en değerli nimet saliha bir kadındır. (Müslim, Rada' 17/3649) Mü'min erkek, eşine, annesine, kızına, bacısına böyle bakabildiği zaman nimete nankör davranma düşüklüğünden kurtulmuş olur. Bu bakışa sahip olmayan mü'min erkeğin bizzat kendisi sorundur. Aynı şekilde mü'min kadın da kendisini, beşerin getirdiği standartların üstüne çıkarıp şu fani âlemin en değerli varlığı, teminatı Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellemin bizzat kendisi olan harika nimeti olarak görmüyorsa yine sorun kökleri ile uzuyor demektir. Kadın, şu fani dünyanın en güzel nimetidir, huzurun kaynağıdır. Bir şey, ne kadar değerli ise o oranda da sıkıntı oluşturur elbette. Kazandırdığı kadar kaybettirmesi de normaldir.

Allah'ın dinini derdi edinmiş mü'minlerin, kadınsız yol almaya çalışmaları ya da kadınlarını da o derdin hayranları durumuna getirmeden yol alabileceklerini zannetmeleri hatadır. Ümmetimizin düşmanları, her şeyi bırakıp kadın üzerinden cephe üstüne cephe açarken bizim, kadınlarımızı tali bir konu gibi görmemiz anlamsızdır. Cihadımızın en güçlü yatırımı kadınlarımızdır.

İki:

Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellemin ümmetine, elde etmeleri için tavsiye buyurduğu ilk üç hazine Allah diyen bir dil, şükreden bir kalp ve ahiret hayatına destek olan saliha bir kadındır. (Tirmizî, Tefsir 10/3351; İbni Mace, 1856) İslam üzere yaşanacak bir hayatta üç esası belirtiyor Peygamber aleyhisselam efendimiz. Bu üç esasa dikkat edilirse görülecektir ki, bugün bizim İslam'ı yaşamak için şart gördüğümüz pek çok şeyden önce saliha bir kadın, Allah diyen dil ve mü'min olmanın onurunu hisseden kalpten sonra üçüncü sırada yer almaktadır. Yeryüzünde Allah adına ve O'nun dini için cihat yapılacaksa, böyle bir iddiası varsa mü'minlerin, dillerinde Allah, kalplerinde iman ve yanı başlarında Allah'ın rızasını kazanmaktan başka gayesi olmayan saliha kadınları bulunmalıdır. Kadınsız hayat ne kadar olabilirse, kadının mücahide olarak üzerine düşeni yapmadığı sürece de mü'minler mü'mince bir hayatı o kadar yaşayabilirler. Bu gerçekle inatlaşmanın anlamı yoktur. Kadın, hayatın yarısı olduğu gibi dinin ve dindarlığın da yarısıdır. Kadın konusunda bu gerçeği idrak edenlere

Allah'ın yardım vaadi vardır. (Taberanî, Evsat, 972; el-Müstedrek, 2681; Şuabu'l-İman, 5101)

Üç:

Kadının, Allah'ın ona yerleştirdiği cinselliği ile ifa ettiği görevi yeryüzünde mü'min bir toplumun oluşmasının temel dinamiklerindendir. Bu nedenle de kadının, eşine karşı cinsel sorumluluğu bir açıdan cihadının bir parçasını oluştururken bir yandan da sorumluluk alanını belirlemektedir. Bu nedenle, erkeğinin cinsel ihtiyacını gidermede işi yokuşa süren kadın, gecelerini meleklerin laneti altında geçirmekle tehdit edilmiştir. (Buharî, Nikâh 85/5193; Müslim, 3541) Zira böyle bir inatlaşma, kadının cihattan geri kalması kadar, toplumun iffetinin risk almasını da beraberinde getirmektedir. Bugünkü hürriyetlerin elimizde bayraklaştırıldığı bir hayatta, kadına eşinden izinsiz nafile oruç tutmayı bile yasaklayan Peygamber aleyhisselamın ne kastettiğini, kadına yüklenen görevi nasıl yönlendirdiğini defalarca düşünmeye mecburuz. (Buharî, Nikâh 85/5195; Müslim, 2370) Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem çok açık bir şekilde, bir kadının Allah için yapılacak en değerli ibadetlerden biri olan nafile oruç tutmakla, eşinin cinsel ihtiyacını gidermek için hazır olmak arasında tercih yaptırırken, eşinin nafile oruç tutmaya izin vermiş olmasını şart koşmaktadır. Bir kere, belki yüz kere oturup düşünülecek bir başlık önünde duruyoruz. Biz kısır bakışlara mahkûm eden felsefelerden ve hümanist anlayışlardan sıyrılıp mü'min basireti ile düşünebilsek çok önemli bir noktanın üzerinde durmuş olacağız.

Dört:

Müslüman kadın, ormanda büyümüş bir ağaç gibi sadece tabiatın güzelliğini temsil etmez. Müslüman kadın, bütün Müslümanların, onların dini olan İslam'ın umududur. Müslümanlığın onuru ve iffetidir kadın. Kadının korunmasını, sıradan bir görev ya da erkeklerin eşinin namusunu koruması şeklinde göremeyiz. Böyle bir bakış tarzı, dünyadaki hemen hemen bütün toplumlarda zaten vardır. İslam ve Müslüman farkı ise daha belirgindir. Bu nedenle Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem, mü'min kadınların, nikâhlı eşlerinin erkek kardeşlerine karşı bile korunmalarını, zihinlerde yok sayılabilecek tehlikelere karşı bile tedbirli olunmasını emretmektedir. (Buharî, Nikâh 111/5232; Müslim, 5674) Kadın, sadece

kadın değildir. O aynı zamanda Müslümanların geleceği, geleceklerinin kalitesidir. O, özdür.

Beş:

Müslüman kadın, Allah'a karşı kul olma mücadelesi içindedir. Ne kadar iyi kul olduğuna bakılacak ve ona göre de cennet kazanacak, cennette makamları olacaktır. Kadının bu kulluk mücadelesinin içinde asla ihmal etmemesi gereken ve ona 'kalite' kazandıran görevlerinden biri, eşini mutlu etmesidir. Bu mutlu etme, ilk düşüncede akla gelen cinsel mutluluk değildir. Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem, 'Hangi kadın, kadınların en iyisidir?' sorusunun cevabında bugün, düğün fotoğraflarında, turistik gezilerde ve misafirliklerde ortaya konabilen ama evlilik eskidikçe o da kaybolmaya yüz tutan bir ayrıntıya işaret etmektedir. 'Hangi kadın en iyidir?' sorusuna verilmesi muhtemel cevap bize göre mesela, tesettürü en iyi olan, çok çocuk doğuran, çok Kur'an okuyan, çok cihat eden olmalıdır. İslam olarak bunları biliyoruz. Bunlar, erkekler kadar kadınların da kulluk görevleridir. En iyilik de bunlarla ölçülmelidir, deriz. Ama sevgili Peygamber aleyhisselam efendimiz: 'En iyi kadın, eşi ona baktığında eşini mutlu edendir.' (Nesaî, Nikâh 14/3231) buyuruyor. Kadınların arasında en iyi kadının, eşini bakışları ile bile mutlu eden kadın olduğu nübüvvet makamının verdiği bir bilgidir. Bu da asla, misafirlikte misafirlerin yanında ailenin prestijini koruma hamlesi ile oluşmaz elbette. Bunu bir hayat tarzı olarak belirleyebilen kadınlar için böyle bir iyilikten söz edebiliriz. Bir atımlık barutla kalıcı bir cihat olmayacağı gibi bir tebessümle de en iyi kadın düzeyine yükselmek mümkün olmayacaktır.

Kadınlarımızın tabii itirazlarından biri olarak şu sesi duyar gibiyim: Erkekler bunu ne kadar hak ediyorlar? Kadınlar da etten kemikten değil mi, yorulmaları, usanmaları, tahammül sınırlarının çatlaması olağan değil mi?

Elbette, elbette öyledir. Kadınlar da etten kemiktendir. Onların da sabrının bitebileceği anlar vardır. Hiç şüphesiz, tebessümü asla hak etmeyen erkekler vardır. Tebessüme karşı şımaran ya da hırçınlığını ortaya koyan erkekler vardır. İyiliğe karşı nankörlükle karşılık veren erkekler vardır. Bunlar muhtemeldir, görülme oranları da yaygındır. İtiraz edemeyiz bu gerçeklere. Kadın tebessüm ettikçe, eşine karşı alttan aldıkça kabaran erkekler vardır. Kadının bunu, o erkeğin heybetinden çekindiği ya da malına karşı eli mahkûm olduğu için yaptığını zannedecek erkekler kesinlikle vardır. İleri

bir iddia olarak kadınlar, erkeklerin genelinin böyle olduğunu söyleseler ona da itirazımız olmayabilir.

Bizim bu itiraza karşı cevabî itirazımız şudur:

Kadın, eşini mutlu edecek tebessümü, alttan almayı tavır olarak yaparken bunu, onu kadın olarak yaratan Allah için yapmayacak mı? Evliliğin gereği olarak mı yoksa onu Allah bu ümmetin iffetinin bekçisi olarak yarattığı için mi yapacak?

Ve Allah için, O'nun huzurunda kul olmanın gereği olarak yapılan bir işin karşılığı kimden beklenir; kocadan ve babadan mı yoksa herkesin yaratanı ve herkesi huzurundaki bir hesap gününe çağıran Allah'tan mı?

İşte kadının mücahidelik kalitesinde Müslüman bir kadın olması ile sıradan bir Müslüman kadın olması arasındaki büyük fark buradadır. Böyle bir anlayışın cevabı olarak Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem, bir kadının kocasına karşı davranışlarının, o kadının cenneti veya cehennemi olabileceğine işaret etmiştir. (Ahmed, 19003)

Kadının en iyisini belirleyen Peygamber aleyhisselam, erkeklere de iyilikle alakalı ölçüleri gösterirken 'kadınlarına karşı iyi davrananların, bu ümmetin iyileri olduğunu' defalarca tekit etmiştir. (Tirmizî, Rada' 11/1196) Bu da gösteriyor ki, kadından beklenen fedakârlığın bir benzeri erkekten de beklenmiştir. Tek başına iyi olmanın sonucu izlenemez.

Altı:

Mü'min, yaşadığı hayatın bütününe bir imtihan olarak bakarken, hayatının en yoğun dilimini oluşturan evlilik bölümünü, imtihan dışı gibi göremez. Bir dağ başı ortamında hayat, ne kadar insan iradesine uyumlu olabilecekse, esasen evlilik içinde de beklentilerimizin gerçekleşme oranı o kadardır. Evlilik öncesindeki tatlı vaatler, okşayıcı sözler alışveriş gerçekleşinceye kadarki pazarlamacı sözleri niteliğindedir. İnsan ile insanın birleştiği her yer tam anlamıyla bir muammadır. Binlerce yıllık insanlık birikiminin ortaya koyduğu sonuç budur. İnsan üzerinde yapılan bütün psikolojik araştırmalar da bunu ispat etmektedir. İnsan en değerli varlıktır. En değerliliği kadar da en sorunlu varlıktır. Her insan, bir sorun yumağıdır. İkinci bir insanla bir araya geldiğinde de iki sorun yumağı bir araya gelmiş olmaktadır. Evliliği bu mantıkla ele almak, aynı zamanda yeryüzünde imtihan maksatlı olarak bulunmayı da idrak etmek demektir. Burada, evlilik üzerinden bir korku bulutu oluşturmaya gerek yoktur; hayalci olmamayı,

eşlerin birbirleri üzerinde gereksiz beklentilere girmemeleri tavsiye edilmiş olmaktadır.

Belki de evliliğin bir cihat olarak önümüze konmuş olması, evlilik ile alakalı uygulamalarımızın her biri için sevap vaat edilmesi, bu anlamda kadının bir mücahide kabul edilmesi bu hassas çizgi üzerinden anlaşılabilecek inceliklerdendir. Zor olduğu için evlilik ya da ikinci bir insanın ömür boyu sıkıntılarına katlanmayı taahhüt etmek olduğu gibi risk olduğu için nikâh ve nikâh ile gelen evlilik hayatı büyük vaatlere neden olmaktadır. Kaymağını yiyip ekmeğini atmak gibi bir çelişkiye giremeyeceğimize göre evliliği, bu geniş açıdan ele almak zorundayız. İçinde cennet nimetlerinin bulunduğu büyük vaatlerin bedelsiz olabileceğini nasıl düşünürüz? Hangi nimet bedelsizdir ki, evliliğin nimetleri bedelsiz olsun? Hiçbir mü'min, eli altındaki kadını cennet hurilerinden biri zannedemez. Elimizin altındaki kadınlarımız, cennet hurilerine kavuşacağımız sebeplerdir biiznillah. Bakışlarımızda onların hurileşmesi belki de asıl hurileri kaybetme nedenimiz olacaktır. Aynı şekilde hiçbir erkek, kusurlardan arınmış bir melek değildir. Olmasını beklemek de mümkün değildir. Kadınların, erkeklerinden melek gibi olmalarını beklemeleri, hayatın muhtevasını bilmemeleri demektir. Hayatı tanımayan, Allah'ın dünyayı, kadını ile erkeği ile insanı neden ve nasıl yarattığını bilmeyenler için, nişan törenlerinde, düğün salonlarındaki sözler, evliliğin bütünü gibi algılanabilir. Biz ki, hayata Allah'ın yaratma maksadını esas alarak bakıyoruz, o salon mantıklı bakışla evliliği düşünemeyiz. Gerçekçi olmaya mecburuz.

Gerçekçi olmamızın getireceği en önemli sonuçlardan biri de şudur:

İnsan, mü'min olmakla insanlık ötesi bir noktaya yükselmez. Karakter yine insan karakteridir. İhtiyaçlar ve sıkıntılar hemen hemen aynıdır. İnsan mü'min olunca ya da karşımızdaki mü'min insan olunca biz sadece, insanî kimliği iman disiplini altına alınmış biri ile yüzleşmiş oluruz. En başta cinsel arzular olmak üzere, mü'min insanla mü'min olmayan insan arasında kadın veya erkek bir fark yoktur. Sadece mü'min insanın, cinsel şehveti haramlar/helaller dairesi içine alınmıştır. Tek fark budur. İnsan ise o insandır.

Bu nokta iyi anlaşıldığında, bir erkeğin sakallı olmasının, şalvar giymesinin hatta camide namaz kılmasının esasen 'iyi bir eş' olmasının garantisi olmayacağını anlarız. Sakallı olmak, iyi olmanın değil emirlerden bir emre uymanın işaretidir. Sakallı olarak emre uyma işareti veren bir

mü'min, aynı zamanda kul hakkı ve nikâh hassasiyeti alanında da 'emre uyarsa' iyilik vasfını kazanmış olur. Eğer insanları dış görüntüleri ile değerlendirip iyilik ya da kötülük kararı verirsek ambalaja bakarak muhtevaya karar vermenin ötesine gitmemiş oluruz

Benzer şeylerin kadın için de söylenmesi mümkündür. Mesela tesettür, Allah'ın emirlerinden birini yerine getirmiş olmanın işaretidir. Tesettürü, iyi ahlâklı olmanın ya da mükemmel bir eş olmanın işareti olarak alamayız. Alacak olursak, dinimizin emirlerinden bir emri yanlış alanda tahlil edip aldanmış olabiliriz. Tesettürsüzlük, kesin bir fuhuş olarak damgalanamayacağı gibi tesettürlü olmak da mükemmel bir ahlâk ve geçim sahibi olmayı garanti etmez. Pek çok mü'minin perişan bir aile hayatı yaşamasında sakala veya tesettüre aldanmışlık yatmaktadır.

Böyle bir kuralı konuşurken yani tesettür ve sakal gibi din eksenli iki önemli simgeyi, içeriğini garanti edemez gösterirken bazı mü'minlerden tepki alabiliriz de. Bunu tesettürü veya sakalı önemsiz görme olarak yorumlayan da olabilir. Hayatı ya da mü'min olarak yaşamayı kadının tesettürü, erkeğin de sakalından ibaret gören anlayış açısından bu tepki normaldir. Gökyüzü çapında geniş bir perspektiften dünyaya bakıldığında ise ne tesettür ne de sakal, insan hayatını kuşatacak kadar geniş bir alanı kuşatmamaktadır. Tesettürün bilhassa kadın için oldukça yoğun bir değere sahip olması başka bir şeydir. Erkek için sakalın, yokluğu bir harama bulaşmak olacak kadar önemli olması da başka bir şeydir. Bir parçanın önemi veya taşıdığı riski, bütünün kendisi olmasını gerektirmez. Her şey yerli yerine oturtulduğunda, parçaların bütünü oluşturmadaki değerleri ile kendi çaplarındaki değerleri arasında farklar olması tabii görülmelidir.

Biz hâlâ, hayatın bir imtihan olduğunu, evliliğin de hayatın en yoğun bölümünü oluşturduğunu dolayısıyla evliliği olduğu gibi imtihan kabul etmemiz gerektiğini anlatıyoruz. Evliliğin imtihan olmasını da, iki sorun yumağı durumunda olan iki insanın birbirlerini idare etmeleri ile simgelemeye çalışıyoruz. Bunu anlayabilmek veya anlamaz görünmek arasında bugün bir nesil heba edilmektedir. Mobilya ve çiçek bolluğu, büyük büyük söz ikramları avuntudan ileri gidememiştir. Gençler evlenirken, dünya dolusu vaatlerin içinde, ceviz kabuğu doldurabilecek kadar mutluluk bulamadıklarında kendilerini ya psikiyatriye ya da harama atmakla teselli bulmaya çalışmaktadırlar. Erkek, rahmeti ararken azaba düştüğünü vehmetmektedir. Kadın da mü'min erkeğin bile onu takdir edemediğini bir işkence ortamına atıldığını zannetmektedir. Doğru olan ise

başka şeydir; herkes kendini de, bulunması takdir edilmiş olan durumu da doğru okumalıdır. Evlilik bir imtihandır. İçinde tatlı sahnelerin bulunması, yer yer gülücüklerin, öpücüklerin, tatlı sözlerin bulunması gerçeği değiştirmez. Düğün sahneleri, büyük büyük dualar, iri iri mobilyalar, çelenk çelenk çiçekler, rengârenk boyalı evler, kalabalık toplantılar, günübirlik kıyafetler, doğum törenleri, büyüyen bebekler, evlendirilen çocuklar, görüldüğü zannedilen mürüvvetler ve insanın her yaşta kendini oyaladığı, birbirimize karşı icat ettiğimiz şirin putçuklar… Hiçbiri gerçeği değiştirmeyecektir. Hayat budur. Rabbimiz böyle dilemiştir. Peygamber aleyhisselam başta olmak üzere peygamberler, salihler, önderler herkes bu imtihanı yaşamıştır. İnsanlığın bu alanda kaydedilemeyecek kadar yoğun örnekleri vardır. Milyarlarca kere denenmiş bir hakikattir bu: Evlilik imtihandır.

İnsanlığın bu büyük birikimini değerlendirmeyi ve kendi lehimize sonuçlandırmayı, sevgili Peygamber aleyhisselam efendimiz bize şu şekilde öğütlüyor:

‘Mü’min erkek, mü’min hanımından hemen küsmesin. Beğenmediği bir huyu varsa beğendiği vardır.’ (Müslim, Talak, 3645)

Öğüt Üzerine Bir Yorum

Hadis âlimlerinden Aliyyulkarî rahmetullahi aleyh, ‘Mü’min erkek, mü’min hanımından hemen küsmesin. Beğenmediği bir huyu varsa beğendiği vardır.’ hadisini yorumlarken diyor ki (Mirkat, 10/181): ‘Ayıpsız dost yoktur. Ayıpsız dost arayan, dostsuz kalır. İnsanın, özellikle de mü’min insanın muhakkak iyi tarafları vardır. Onlar keşfedilmelidir.’

Destanlaştırılacak bir öğütle karşı karşıyayız. Her mü’min erkek, bu nebevî öğüdü kulağına küpe yapmalıdır. Aynı şekilde her mü’min kadın da bu öğüdün konusu olduğunu bilmelidir. Mü’min erkek, muhakkak bir iyi taraf bulup onun üzerinden dengeleme yapmayı bilmelidir. Kadın da, eksikliğinin karşı tarafında eksikliğini dengeleyebilecek bir iyi taraf sergilemelidir. Hayat böyle yürür/yürütülür. Kusurlara, eksikliklere takılıp kalan da, teraziyi dengeleyebilecek yenilikler üretemeyen de hatalıdır. Bu hatanın bedeli bir yandan kendine eziyete dönüşürken diğer yandan da öbür

mü'minin zindanlaşmış bir hayat yaşamasına neden olmaktadır. Ortada kazanan var ise o da kesinlikle şeytandır. Huzursuz ve beklentileri tükenmiş evlerde ne cihada ne de anlamlı bir hayata gözünü açamayan uyurgezer aileler hiç yoruma gerek kalmayacak bir kararla ilan edebiliriz ki şeytana çalışmaktadırlar. Şeytan, meyhanelerde alkol tüketenlerden çok bu tür ailelerden kazanç elde etmektedir. Bu ümmet, insan üzerinden planları olan bir ümmettir. İnsan ise aile demektir. Ailesi aktif olmadıkça bu ümmetin ne meydanlarda cihat kazanması ne de medreselerde, okullarda insan yetiştirip var oluş maksadını gerçekleştirmesi beklenebilir. Erkekler, peygamberlerinin bu destanımsı öğüdüne dönüp onu ne kadar gerçekleştirdiklerine bakmalıdırlar. İşte burada tekrar sakala dönüp diyoruz ki, Peygamber aleyhisselama tabi olmayı sadece sakalla ölçeceksek yanılırız. Ümmetinden cihat merkezi gibi aileler bekleyen bir peygambere, sakalla yetindiğimiz cevaplar veremeyiz. Beklenenle verilen uyumsuz olur bu durumda. Kadınları cennet hurileri ile yarıştıran bir peygambere, mü'min kadınlar iki metrelik bir bez parçası olan tesettür ile cevap veremezler. Kadının cihat ile dolu olması gereken kimliği bununla gerçekleşmez. Ekmek ne kadar önemli olursa olsun, hayatın en önemli doyurucu ögesi de olsa ekmek hayat değildir. Sadece hayatın önemli bir parçasıdır. Erkek ve kadın için de sakal/tesettür din değildir. Din yerine konamaz, din adına tam ölçünün görüleceği bir test noktası olamaz.

Kadınlarının kusurlarını araştırmayı ve dosyalamayı bir çeşit erkeklik zannetmek bu nebevî öğüde terstir. Sabit bir noktada tıkanıp kalan ve bocaladıkça eşinin gözünde değer kaybeden kadının da göz dolduracak, boş bıraktığı noktaları dolduracak ilave güzellikler oluşturamayan kadının tavrı da bu nebevî öğüde aykırıdır. Hayatı beklentilerimizle gün geçirme zemini olarak heba etme yerine, açığı kapatmak için alternatifler üretme fırsatı olarak kullanmalıyız. Hayat, bizim kuru temennilerimizle geçiştirilebilecek kadar ucuz asla olamaz. Belki bu noktada kadının cihadının ne demek olduğunu biraz daha iyi anlamış olacağız. Elbette, Peygamber aleyhisselamın sözünün üzerimizdeki etkisi oranında olacak bu anlayışımız.

Mücahidenin Güzelliği

Bizden olmayanların bize uygun gördüğü kadın tipi bakımsız, itici kadın tipidir. Onların kadınları ihtiyar da olsa güzel, Müslümanların kadınları ise genç de olsa albenili değil! Böylece Müslüman erkeklerin de gözleri hep dışarıda olacak!

Sadece bühtan denebilir buna. Bühtanın ta kendisidir bu.

Müslüman kadının Müslüman olmayan kadından daha bakımsız ve itici olması gerekir şeklindeki anlayış, Müslümanlık adına ileri sürülebilir bir iddia değildir. Kadın, Allah'ın yarattığı kıvamda kalmalıdır. Bu kıvam, kadının güzelliğini korumasını gerektiriyorsa bu gereklilik, Müslüman kadın için de vardır. Şeriat'ımız, Müslüman kadının mahremi olmayan erkeklere karşı kendisini korumasını emrederken, Allah'ın güzel ve çekici yarattığı bedenini itici yapmasını emretmiş değildir. Güzelliğini sınırsız bir ortamda sergilemesini yasaklamıştır. Bu yasağın çizdiği sınırlar açısından bakıldığında Müslüman kadınla Müslüman olmayan ya da Müslümanlığına sahip olmayan kadın arasında bir farktan söz edilebilir. Bunun dışında kadın, çekici ve güzelliği önde olacak şekilde yaratılmıştır, öyle kalacaktır da. Fıtratı korumayı emreden Şeriat'ımızın, kadını fıtrattan uzaklaştırarak en tabii ihtiyaçları arasında gösterilebilecek ve onu kadın olmanın gerekleri ile baş başa bırakan güzel kalma gayretini men edecek değildir, etmemiştir de.

Müslüman olarak sürdürdüğü varlığı ile cihat ettiğine inandığımız Müslüman kadın, güzelliğin hangi yönüyle Allah güzel yarattı ise onu korumalıdır. Bilhassa bir erkeğin eşi olduktan sonraki süreçte onun, eşine karşı güzel ve çekici olma emeği, kadın adına israf olarak değerlendirilemez. Biz, biraz daha evlilik öncesine giderek kadının güzelliğini Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellemin 'doğal' akış içerisinde gördüğünü kaydedebiliriz. 'Kadınla dört şeyden biri için evlenilir: Malı için, soyu için, güzelliği için ve dini için. Sen dindar olanını tercih et ki, elin bereket görsün.' (Buharî, 5090; Müslim, 1469)

Hadisi şerif, kadını tercih etmede 'din' gerekçesini birinci tercih yapmayı tavsiye etmektedir. Bu gayet açık bir şekilde anlaşılıyor. Anlaşılan başka bir incelik de, kadının peşinde onu talep edecek bir erkeği hareketlendiren değerlerden güzellik, mal ve soy da ihmal edilmemiştir. Bir erkek, zengin bir kızla evlenmeyi, soyu muteber biri ile aile kurmayı ve güzel bir kadının

kocası olmayı temenni edebilir bulmaktadır. Bu dört gerekçeden birinin eşinde olan bir erkek, ayıplanacak bir iş yapmamıştır. Hadisimiz bunu garanti altına almaktadır. Öte yandan da tavsiye edilenin hangisi olduğunu bize göstermektedir. Bu dört gerekçeden biri olarak 'kadının güzelliği' insan açısından doğaldır. Doğal olduğu kadar da kişiden kişiye değişken bir değerlendirmedir. Kiminin güzel görmediğini bir başkası uğrunda destanlar yazılacak nitelikte görebilir. Böylece de herkesin peşinde koştuğu biri bulunur ve dünyada muhteşem bir denge kurulur.

Kadının, yaratılıştan gelen güzelliği yanında, sonradan kendisinin gayretleri ile ortaya çıkacak olan artı güzellikleri de söz konusudur.

Kalemin Çizgisi

Şu hadisi şerifi dikkatli düşünen bir erkek veya kadının, bedenine bakım yapmakla bakıma mahkûm bir hayat yaşamak arasındaki net çizgiyi görmesi gerekmektedir. Biz, dünyayı yaşarken ahireti unutmayan bir ümmetiz. Ahireti kazanacağız diye de dünyadan el etek çekemeyiz. Peygamber aleyhisselamın ve ashabının bize intikal eden hayat hikâyelerindeki fakirlik ve benzeri sıkıntılar, dünyaya tenezzülsüzlükler, yok sayacağımız şeyler değildir. Öte yandan kral olarak yaşayan ve Kur'an'ımızın peygamberlerden biri olarak önümüze koyduğu Davud ve Süleyman aleyhimesselamı da unutamayız. Denge kurmamız gerekiyor. Cebimizde tarak olmalıdır; onu saçımızı taramak için kullanmalıyız. Sıkıntılı tarak tapınılan taraktır.. Tarak örneğinden yola çıkarak, beden bakımı veya güzel kalma mantığımızın kurallarını belirleyebiliriz. Kuralsız bir güzellik veya şıklık arayışımız ise aşağıdaki hadisi önümüze getirir: 'Altın-gümüşe, çizgili kumaşa kul olan sürünsün! Öylesi, kendisine verildikçe mutludur. Verilmeyince de küstür.'
(Buharî, 2887)

Müslüman mücahidenin, Allah'ın verdiği güzelliğin sahibi olması ne kadar ona verilmiş bir ihsan olarak hakkı ise, onun mevcut güzelliğine ilaveler yapmaya çalışması da o derece hakkıdır. Hele hele nikâhlandıktan sonraki dönemde kendisini eşine karşı hazırlıklı ve bakımlı tutması nikâhın manevi boyutuna karşı saygılı olmanın da bir sonucu olacaktır. Biz, burada

önemli bir noktanın altını çizmek istiyoruz: Müslüman kadını iffetimizin bekçiliğini yaparken, cephelerimizden bir cephede cihat eder gördüğümüze göre, onun eşine karşı helal olan yöntemlerle ve mubahları zorlamadan göstermiş olduğu güzel kalma, erkeğinin üzerindeki alakasını azaltmama uğraşıları da bir çeşit cihat olacaktır. Cihat kavramını çocuklarına öğretirken, elinde kılıçlar parçalanan Halid'den başkasını takdir edemeyenler için buradaki cihat anlamsız olabilir. Belki edep dışı da kabul edilebilir. İffeti nasıl takdir ediyorsak, iffeti direkt veya dolaylı olarak destekleyen işlerimizi de o takdir ile belirleme durumundayız. Bakımsız kadınların eşlerinde, insanlığın hayal etmekte bile zorlanacağı kadar kadın bedeninin sergilendiği bir dünyada, Müslüman erkeklerin sığınıp kendilerini koruyabileceği Medine sokağı bile kalmamıştır. Herkesin kalesi, nikâhlı eşidir. İkinci bir kaleden nasıl söz edebiliriz? Alternatifi olmayan bu kalenin bakımını, kaleye sığınmışlar açısından değerlendirdiğimizde maksadımız daha rahat anlaşılacaktır. Bunun için de kadının güzelliği ve güzellik başlığı altında değerlendirilebilecek uygulamaları, basit bir parfüm kullanma düzeyinde değildir. Parfüm kullanma, saç bakımı, şu veya bu model kıyafet başlığı bizim konumuzun başlığı değildir. Son ve en muhkem kalenin bakımını konuşuyoruz. Savunmadan ve hayatta kalmadan söz ediyoruz.

Bir lüks değildir konumuz. Aksine imanımız ve insanlığımız açısından asırların görmediği bir selin içinde boğuşurken, kadının bu sele karşı akıntıdan bizi kurtaracak hamlesini konuşuyoruz. Buna cihat dememiz normal olandır. Cihat dediğimiz şeyin şu veya bu şekildeki ayrıntılarını cihattan saymazsak, cihadı bir bütün olarak nasıl ortaya çıkaracağız? Kadına, 'eşinin iffetini sen koruyacaksın' derken, eşinin dikkatinden uzak kalmasına neden olacak pejmürdeliğini talep edecek olursak muhal olanı talep etmiş oluruz. 'Bizi koru' dediğimiz mücahidin eline silah vermiyorsak, o bizi nasıl koruyacaktır? Kadın dünyasının sıfır ahlâk, sıfır hayâ, sıfır ciddiyet denebilecek bir seviyeye düşüp sokağa serpildiği bir zamanda Müslüman kadın ne ile savaşacaktır. Kurtlara karşı salınmış çoban köpeklerinin dişlerini sökemeyiz. Sökersek kendimizi kurda teslim etmiş oluruz.

Belki de burada bizim denklemi kurmada zorlandığımız nokta, kadının eşi dışındaki insanlardan yüzde yüz korunmasını, onların yürüdüğü sokaklarda parfüm kullanarak yürümemesini isterken, eşine karşı süslenmesini iffet cihadının gereği olarak göstermemizdeki ince çizgiyi ayırt etme zorluğu olacaktır. Böyle bir zorluk, Müslüman erkek veya kadının hayatında her

günde ayrı bir noktada bulunabilir. Kendimizi, kalıpları küçültülmüş kavramlara alıştırmamızdan kaynaklanmaktadır bu zor anlama durum. Cihadı kılıçtan ibaret, nikâhı da düğünden ibaret zannettikten sonra böyle bir anlayış normaldir.

Denge Ümmetiyiz

Bizi terbiye eden dinimiz, ibadetten ahlâka kadar her alanda denge sahibi olmamızı emretmiştir. Büyüğe saygıyı emretmiş ama insanın önünde secde eder gibi eğilmeyi men etmiştir. İbadeti emretmiş ama sabahlara kadar namazı men etmiştir. Bunun gibi pek çok örnek, sağ elle sol eli aynı anda kullanmaya 'eli kullanmak' dediğini bize gösterir.

Güzellik konusunda da bir denge bulunmalıdır muhakkak. Mü'min saçı başı dağınık olamayacağı gibi saçının kölesi de olamaz. Hadisi şeriflerde saçı başı dağınık olana sert ikazlar yapılırken, günübirlik ayna önünde durmaya da uyarı getirilmektedir. Herhangi bir hadis kitabından mesela Ebu Davud'dan bu başlık altındaki hadislerde bu hakikat izlenebilir.

Mü'min erkek veya kadın, güzellikten ruh güzelliğini ve beden güzelliğini aynı anda anlamalıdır. Ne ruh güzelliği ile yetinmek emredilmiştir ne de bedensel güzelliğini ruh güzelliğinin de yerine oturtmak isteyenin tavrı beğenilmiştir. İkisini aynı anda ve Allah'ın Şeriat'ına göre yapabilen ise iyi mü'min olarak kabul edilmiştir.

Güzel Bir Ölçü

Güzelliğine tapınmayan ama güzelliğini Allah'ın bir ihsanı olarak görüp değerlendiren kız ve kadın mücahidelik çizgisindedir.

Müslüman kadının bedensel güzelliğini ve onun güzelliğine önem vermesini bu pencereden görmeliyiz. Helaller dairesinde kalarak ve bunu tek iş gibi görmeyerek güzelliğini koruyan kadın, hem tabii olanı hem de dinen kendisinden bekleneni yapmış olur. Yeter ki, güzelliğini helal dairesinde ve helali için saklasın, korusun.

Müslüman anne babalar, çocuklarını eğitirken bilhassa kız çocuklarının fıtratlarında var olan güzel giyinme ve güzel görünme meyillerini köreltmeye kalkışmamalıdır. Yapmaları gereken, kızlarının güzellik peşinde

ömür tüketmesini engellemek ve güzel olmanın tek yönlü olmadığına onları ikna etmektir. Ruh güzelliği ile beraber yürütülen beden güzelliğinin onlar açısından, kalenin burçlarındaki görevlerden bir görev olduğunu onlara anlatabilmeyi ilmihal anlatmaktan aşağı göremeyiz. Zira ilmihâl bilseler bile kızlarımız, güzelliklerini ispat etmede ucu helake sürükleyen bir süreç yaşamaktadırlar.

Dış Güzellik Dışarı Çekmesin

Güzellikle beraber ailelerin gündemine gelmesi gereken bir çirkinlik de, güzellik peşinde olanların evleri dışında bir hayat özentisi içinde olmalarıdır. Nikâhlısı dışındakilerin de gaye olarak görülmesinin en belirgin sonuçlarından biri, kadının evinin dışında mekânlar edinmesidir. Evinin dışında huzur bulduğunu vehmeden kadının hissiyatında nelerin yattığını bilemeyiz ama dışarının cazibesi kadar dışarının cazip görmesi de bulunmaktadır bu hissiyatta. Kur'an'ımızın 'evinizde kalın' emrindeki ikazlardan biri de bu olsa gerek.

Mücahidenin Evliliğinin Duygusal Yönü

İnsan olarak güçlü değiliz. Faniyiz, faniliğimiz de her aldığımız nefeste, her yudumladığımız lokmada hissettiğimiz bir gerçektir. Etten kemikteniz. Yoruluyoruz, sıkılıyoruz. Tükenen şeyleri kullanıyoruz. Sağlıklı iken bile hastalık endişesi taşıyoruz. Enteresan bir idrakimiz vardır: Dünyanın tamamına sahip olsak yok demeyiz ama yalnız kalmak da hoşumuza gider. Aslını bilmeyen için insan gerçekten bir muammadır. Rabbimiz bize, neyi neden yarattığını bildirdi de insanı ve diğer mahlûkatı aslı ile öğrenmiş olduk. Böyle bir bilgi kaynağı olmayanlar için insan, çözülebilir bir kimlik sahibi değildir. Büyük cüsseli insanların Konuşurken, yürürken iş görürken, sıkıntılarla karşılaşınca ne kadar küçük ve çaresiz olduklarını görünce elde edilen sonuç budur. İnsan gerçekten acizdir, çaresizdir. Tek başına becerebileceği neredeyse hiçbir şeyi yoktur insanın. İnsan muhakkak, ikinci bir insanla beraber iken, insandan ne beklenebiliyorsa onu ortaya koyabilir. Bu ikinci insan, kimi zaman annesi, kimi zaman babası veya bir başkasıdır. Yeri gelir öğretmenidir. Yeri gelir arkadaşıdır. Bu ikinci kişi ile buluşma temin edilmedikçe insandan beklenebilecekleri beklemek zordur.

İnsanın ikincisi durumundaki en önemli ikinci insan, herkesin nikâhlandığı eşidir. Kadın nikâhlandığında, eşinin sığınağıdır. Aynı durum erkek için de geçerlidir. Erkek, nikâhla bir kadının eşi durumuna geldiğinde o kadın erkeğin sığınağı olur. Erkekteki ve kadındaki insan olmaktan kaynaklanan zafiyetler, birbirlerine destek olmaları ile nispeten de olsa telafi edilmiş olur. Allah Teâlâ'nın Rûm suresinin yirmi birinci âyetinde buyurduğu hakikat çok açık bir şekilde bunu izah etmektedir. Âyeti, bu anlayışla bir kere daha, hatta defalarca okuyup içimize sindirebiliriz. Böylece, aile faciası olarak karşımıza çıkan mevcut afeti daha iyi değerlendirme fırsatı buluruz. Müslüman toplumların asırlardan beri çözemediği, erkeklerin ikinci bir hanımla nikâhlanma temayüllerinin altındaki nedeni de yakalamış oluruz. Âyeti kelime kelime okuyalım. Allah Teâlâ, kudretine delalet eden âyetleri sayarken, bir erkekle bir kadının nikâhlanıp karı koca olmalarının erkek açısından nasıl yorumlanması gerektiğini beyan buyurmaktadır:

'Kendileriyle huzur bulup sükûnete kavuşasınız diye sizin için kendinizden eşler yaratıp aranızda sevgi ve ilgi var etmesi de O'nun

kudretinin işaretlerindendir.’

Evlenmenin ya da bir erkeğin bir kadını nikâhına almasının en temel nedeni bu âyette ‘huzur bulmak’ olarak gösterilmektedir. Kadın, mutfakta hazır yemek pişiren biri hatta sadece çocuk sahibi olma aracı bile değildir. Bilakis evlenmenin nedeni, huzur bulmaktır. Bir erkek, aradığı huzuru bulamadıktan sonra evlenmenin o erkek açısından bütün anlamları ikinci derecede kalmış anlamlar olacaktır. Bu konuya kadın açısından baktığımızda da kadının nikâhlanmasının birinci nedeni huzur kaynağı olmaktır. Huzur kaynağı olması aynı anda kendisinin de huzur bulmasını sağlayacaktır. Günümüz idrakinde, kadınların ve erkeklerin evlenmeyi, mobilya ve benzeri geçici, geçici olduğu kadar para ile temin edilebilir değerler üzerinden ele almaları afetin başlangıcı olmuştur. İnsan, insanlıktan kaynaklanan zafiyetlerini tamamlayacak ikinci bir insana sığınmak için evlenirken, huzurunu kaybeden bir insan olması ya da mevcut zafiyetlerini artırması karşımıza, adına huzursuzluk ya da boşanma dediğimiz sıkıntıları getirmektedir.

Nikâhın getirdiği, insanın zafiyetlerini ikinci bir insanla telafi etme imkânı, insan için başka hiçbir insanla giderilemeyecek çapta büyük bir fırsattır. Bu fırsat alternatifsiz olduğu için de kaybedildiğinde ya da işe yaramaz durumda olduğunda ortaya çıkan sıkıntının çapı büyük olmaktadır. İyi düşünülürse görülecektir ki, bir erkek veya kadına, nikâhlısının yakınlığı, aradaki yasakların kaldırılmış olması, anne-baba-evlat arasında bile yoktur. Kardeşler arasında hiç yoktur. Anne babanın evladı ile ilişkilerinde aşmaları caiz olmayan bir sınırdan söz edilebilirken karı/koca arasında kırmızı çizgi neredeyse yoktur. Bu da, evliliğe yüklenen misyonun ağırlığını ispat etmektedir. Bu ağırlık erkeğin kadından, kadının da erkekten beklentilerinin yansıması olarak önümüze çıkacaktır. Erkek, kadından hangi beklentiler içinde olursa olsun, kadının varlığı ile huzur bulma, iş ve hayat sıkıntısının yorgunluklarını giderme kadar haklı olabileceği bir beklentisi olamaz. Kadının da verebileceği en doğal ikramı bu olmalıdır.

Elbette erkek, kadınından huzur beklerken, veremediği huzuru ya da içini dolduramayacağı, bedelini ödeyemeyeceği bir huzuru bulamayacaktır. Zira kadının da, erkek kadar huzur ihtiyacı vardır. O da zafiyetleri bulunan bir insandır nihayetinde. Meseleyi, dikkatle sulanan ve budanan bir gül fidanına benzeterek anlayabiliriz. Gül görmek ve koklamak isteyenin, isteğini elde etmesi nasıl belli bir hizmete mecbur ediyorsa, erkek veya

kadının birbirlerinden beklentileri de böyledir. Verenin alma hakkı olabilir. Alan da vermesini bilmelidir.

Zafiyetlerimiz

Erkek veya kadının zayıf noktaları sadece etten kemikten olmaktan kaynaklanan noktalar değildir. Hastalık veya benzeri bilinen zafiyetlerin yanında duygusal zafiyetlerimiz de vardır. Bir ölüm sahnesinde, esasen insanın etine ve kemiğine bir zarar gelmediği hâlde insan yıkılmaktadır. Doğurup büyüttüğü çocuğun hastalığı anneyi babayı çökertebilmektedir. Çevre baskısı, komşu eziyeti, maddi imkânsızlıklar ezebilmektedir. Soğuktan üşüdüğünde de, üzüleceği bir söz dinlediğinde de insan zavallı kalır. Hiçbir dert olmasa bile akıllı ve düşünebilen bir insan için ölüm korkusu, hayatı kâbusa çevirmek için yeterli bir nedendir. Sürekli ardından kovalayan bir ölüm korkusundan daha etkin ne olabilir? İşleri iyi gitmeyen bir ev reisi zayıftır. Dersleri iyi gitmeyen bir öğrenci zayıftır. Babası/annesi hasta olan bir insan zayıftır. Hatta kız kardeşi doğum sancısı çeken bir bayan bitkindir. Bütün bunlar, insanın zafiyetinin hemen ortaya çıktığı ve bir desteğe ihtiyacı belirginleştiren binlerce örnekten sadece birkaçı olabilir. Hayat meşakkatlerle doludur. Ve bütün meşakkatler de insan içindir.

Beled suresinin dördüncü âyeti önümüze büyük bir gerçek koymaktadır: ‘İnsan muhakkak zorluklar içinde yaratılmıştır.’

İnsanın zorlukları keşke maişet sıkıntıları, hastalıklar ve benzerleri ile sınırlı olsa idi. Asıl zorluk alanlarından biri hatta en önemlisi, insanın ahiret kaygılarıdır. Cennet ve cehennem gerçeğinin ortasında her gece ölüm korkusu ile yatan ve sabah vaktinde kalkan bir insanın ya aklı eksik olması ya da ahireti münkir biri olması gerekir ki, endişesiz bir hayat yaşasın.

Erkek ve kadının, birbirlerinin insanlıktan kaynaklanan zafiyetleri için huzur kaynağı olurlarken belki de en önemli kaynaklıkları ahiret saadetini elde etmeye verecekleri destektir. Eşlerin birbirleri için, ahiret kazandıran konumunda olmaları asla ikinci plana itilemeyecek bir gerçektir. Buradaki destek olmayı sadece eşlerin birbirlerini sabah namazına kaldırmaları olarak anlayamayız. Herhangi bir saatin de kurulduğunda yapabileceği bir işi, insan gibi mükerrem bir varlıktan ve nikâh gibi mukaddes bir davadan beklemek yanlış olur. Belki de yanlışlıktan öteye boş bir beklenti olur. Eşlerin birbirlerini, ebedî cehennem azabından korumaya yönelik destekleri asıl olandır. Kulluğu idrak etmede, neden yaratıldıklarını kavramada verecekleri destek çok daha önemlidir.

Şehvetlere karşı zafiyetlerimizin önemli bir bölümünü ancak nikâhlanarak telafi edebileceğimizi dikkate alırsak, evlenmiş olmanın aynı zamanda en önemli zafiyetimiz olan şehvetlerimize karşı yapılabileceğimizin en doğal olanını yapmış olmak olacağını bilmek gerekir.

Her Kadın Bir İtfaiyecidir

Gerçekçi olmalıyız. Şehvet, erkeği de kadını da kasıp kavurmaktadır. Bilhassa erkeğin şehvet imtihanı hiçbir şekilde dizginlenemez niteliktedir. Ne namaz kılıyor olmak ne de haccetmek, şehvete karşı teminat değildir. Şehvetin ateşini, Allah'ın adıyla akdedilmiş bir nikâhla beraber bulunulabilecek bir kadından başkası söndüremez. Bu bir kanundur. Bu kanun, ilk insandan beri vardır ve son insana kadar da devam edecektir. İnsan budur. İnsan böyledir. Bu nedenle mü'minler için yatak odaları bir itfaiye merkezi gibidir. Evlerimizin en önemli ve alternatifi olmayan mekânları oralardır. Mutfaklarımızın alternatifi vardır. Her büfe, her lokanta mutfaklarımızın helal alternatifleridir. Her park oturma odalarımızın alternatifidir. Yatak odalarımızın hiçbir helal alternatifi yoktur. Bu, Allah'ın koyduğu bir kanundur. Bedenlerimizin belli organlarla ayakta kalması kadar büyük bir kanundur bu. Erkek veya kadın, bu kanuna esiriz. Her ne kadar, erkeğin ateşini kadın söndürüyor olarak bilsek de, kadının da söndürürken kendi ateşini de söndürüyor olduğunu nasıl inkâr edebiliriz?

Her yatak odasının en temel niteliği budur; oda sahiplerinin ateşinin söndürülmesi, odanın asıl fonksiyonudur. Oda itfaiye, kadın da itfaiyecidir. Hiç kimse bu gerçeği evirip çevirmemelidir. Erkekler, kadının bu gücünü kabullenmelidir. Kadınlar da, böyle bir kaderle yaratılmış olmalarını kendileri için bir eziklik olarak görmemelidirler. Derelerin yukarı doğru akıtılması mümkün değildir. Bu dere ilk insandan beri böyle akıyor, bundan sonra da böyle akacaktır.

Evlilik, böyle bir zafiyetimizi giderebilmemiz için Allah Teâlâ'nın önümüze koyduğu alternatiftir. Peygamberler başta olmak üzere bütün insanlar bu kanuna tabi olmuşlardır. Evlenmeyi cihat, kadını da mücahide olarak görmemizin nedeni burada gizlidir.

İnce Çizgiler

Kadının ve erkeğin bu görevlerinde kendilerini, özel bir hakkı kullanma salahiyetine sahip görmemeleri gerekiyor. Erkek de kadın da, Allah'ın kulları olarak Allah'ın çizgilerini korumakla mükelleftirler. Ezana icabet

edip camiye intikal eden erkek, Allah'ın ve Peygamber aleyhisselamın kadını ona hangi hissiyatla emanet ettiğini bilmelidir. Kadın da, neyin karşılığı olarak eş ve anne olmaya vaat edilen müjdeleri hak edeceğini bilmelidir. Her ikisinin de gayet iyi bilmesi gereken önemli bir hakikat daha vardır. O hakikat de şudur: Şeytan, bu denli önemli bir alanı asla boş bırakmayacaktır. Madem insanlar, nikâh yoluyla birbirlerinin zafiyetlerini kapatıp, duygusallıklarını gidermektedirler şeytan da, o noktayı boşluğa alıp maksadını yakalamaya çalışacaktır. Binlerce seneden beri bu gerçek, mü'min-kâfir bütün insanların gözü önünde gerçekleşmektedir. Şeytanın en büyük ilgi alanı nikâh alanı olduğu gibi mü'minlerin de en önemli cihatları bu alanda olacaktır.

İffet Mücahideleri

Tarif

İffet:

- Nefsin hayvanî isteklerine karşı kendini koruyabilmektir.

- Şeriat'a aykırı olan şehevî isteklere karşı kişinin kendisini dengede tutabilmesidir. Şehvetleri tamamen köreltmeden ama onlara esir de olmadan yaşayabilmektir.

- Nefsin haram isteklerine karşı kendini koruyabilmektedir.

- Yeme ve cinsel şehvet konusunda aşırıya kaçmamayı becerebilmektir.

- Helal ile yetinmek, haramdan uzak kalmaktır.

Müslüman insanın, insan olarak ortaya koyduğu en açık farklardan birinin iffet olduğu tartışılamaz bir hakikattir. Müslüman erkeğiyle kadınıyla iffetlidir. İffet bilhassa kadın üzerinde çok daha açık bir farktır. Müslüman kadın iffetlidir. Üzerinde izlenebilen iffetli şahsiyeti onun karakteridir. Erkeklerin veya kadınların iffetten taviz vermeleri ve neticede de iffet sorunlu şahsiyetler olarak yaşamaları, yeryüzünü imar etmek için görevlendirilmiş bir ümmetin en öncelikli sorunlarından biridir. İffetin ağırlıklı yörüngesi kadındır. Bu ümmetin Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellemden sonraki en büyük fitnesi olan kadının iffetten taviz vermesi sadece kadın ekseninde kalabilecek bir sorun olamaz. Kadın, erkeğin de aslı olması açısından, kaybettiği değerlerinin bedelini kadın olarak kendisi ve erkek aynı anda ödeyecektir. Ne kadın tek başına düşünülebilir ne de erkek tek başına yaşama iddiasında bulunabilir. Birbirini tamamlayan iki parçadan biri için bütünlük iddiası olamaz.

Müslüman kadının iffeti, İslam'ın insan üzerindeki ilkelerinin ne denli korunduğunun göstergesidir. Kadının veya erkeğin iffetli olması, özellikle de kadının iffeti ile bilinirliği bir toplumda şu hususların aktif olarak bulunduğunu gösterecektir:

a- İffetin korunması, Allah'ın haramlarının çiğnenmediğini gösterir. Başta zina olmak üzere haramların aşılmaması, kişiler ve toplum açısından Müslümanca yaşama, Allah'ın Şeriat'ını esas almaktan kaynaklanacaktır. Bu da İslam'ın yaşanan bir din olduğunu ispat eden delillerden biridir.

Yükselen ezanlara rağmen ulu orta işlenebilen haramlar ise tam bir çelişkiyi gösterir. İslam'ın ezan iddiasının, ezana iman edenler arasında kimlik oluşturacak bir etkiye sahip olmadığı bu çelişkiden anlaşılabilir. Ya da, ezana iman edenlerin, haramları ulu orta işleyebilenlere karşı, engelleyici nitelikte bir güç sahibi olamadıkları da bu çelişkiden anlaşılabilir. İffeti dikkate alan bir anlayışın üstün tutulduğu toplum, bu çelişkinin yaşanmayacağı toplumdur. Adına 'İslam' takısı getirilebilecek toplum da o toplum olmalıdır. Böyle bir toplumun iffet üzerindeki emellerini canlı tutan her kadının, sonuç olarak 'İslam' vasfının bir toplum üzerinde izlenmesine etki eden tutumuyla toplumun dinamiği durumundadır. İffetli kadın, haramlarla mücadele eden kadındır. Haramlarla mücadele de İslam'ı yaşamanın en belirgin örneklerindendir.

İffet Cihadında Cepheler:

En önemli cephe cinsellikle alakalı konulardaki cephedir.
Onun ardından mide cephesi gelir.
Bütün çeşitleri ile haramlardan korunmak da iffet uğruna yapılan mücadeledendir.
Seviyesizliklere karşı seviyeli duruş da bir iffet mücadelesidir. Bu mücadele, bir pazar yerindeki ilişkiden siyasete kadar insanın bulunduğu her yerde vardır.
Dil iffetinden de söz edebiliriz. Meleklerin konuşulan her şeyi yazdığına inanarak konuşmak bu anlayışın ürünüdür.
Bakarken göz iffetine sahip olmak mü'min insandan beklenendir.

b- İffetin korunduğunun en belirgin göstergesi hiç şüphesiz, erkek-kadın ilişkilerinde din kurallarının esas alınmasıdır. İffetin sadece halk arasında 'namus' olarak adlandırılan bölümü ile ele alınması yeterli değildir. Elbette iffet, namus konusu olarak bilinen düzeyi de ihtiva etmektedir. Onunla beraber kadını kadın yapan, erkeği de erkek olarak şekillendiren ve cinsellik etrafında dolaşan her konu iffet konusu olmalıdır. Kadının bakışı, konuşması, giyimi ve onu erkekten farklı yapan her meziyeti iffetinin arandığı alan olmalıdır. Basit bir telefon görüşmesi üzerinden kadının iffet mücadelesi izlenebilir. İffetli bir kadın, herkesin rahatlıkla en azından

sakıncalı veya ayıp görebileceği düzeydeki konularla iffetliliği belgelenirse bu düzey, İslam düzeyi değildir. İslam, sıradan bir sistem olmadığı gibi ona iman edenlerin üzerindeki ilkelerinden biri de sıradan kurallarla belirlenemez. Müslüman kadının iffeti, yürüyüşündeki sadelik ve vakar ile anlaşılabilir. Konuşurken kullandığı kelimeler hatta kelime kullanma tarzı bile özenle seçilmiş olmalıdır. Bu da bir mücadeleyi gerektirmektedir. Kız çocuğu olarak doğduğu andan itibaren Müslüman bir hanımefendi olarak ortaya çıktığı zamana kadar iffet onun yaşam tarzı olmalıdır. Böylece Müslüman kadın, erkeklerin onun uğrunda meydanlarda yaptıkları cihadın ruhunu oluşturan kimliğini korumuş olur. Bu da onun cihadıdır. Biz buna, meydanlardaki cihadın alt yapısı da diyebiliriz. Kadın böylece, Uhud'dan Çanakkale'ye kadar bütün cihatların alt yapısı durumuna gelmiş olur.

c- Hayâ, iffetle beraber kullanılabilecek en yakın kavramlardan biridir. Erkek veya kadın, her mü'min hayâyı imandan bir parça olarak görür. İmanını koruduğu gibi hayâsını korur. Hayâ gittikten sonra iman zarar göreceği için iffetin de anlamı kalmayabilir. Özellikle kadınların hayâyı koruması, tam anlamıyla insanı ve insan üzerinden dini korumadır. Hayâyı koruma ve hayâlı kalma mücadelesi veren kadının, şeytana karşı en önemli cephelerimizden birindeki mücahide olarak görülmesi kadar tabii ne olabilir?

Kur'an'ımızdan İffet Eğitimi

Bir:

Kur'an'ımız, mü'minleri iffete ve iffet sebeplerine tutunmaya davet eden ayetlerle doludur. Nur suresinin otuz üçüncü âyeti, bütün mü'minlere bütün zamanlarda cari olacak bir emir vermektedir: 'Evlenmeye imkân bulamayanlar, Allah kendilerine lütfuyla bu imkânı verinceye kadar, iffetlerini korusunlar.'

Bu emirden anlaşılan şudur: Herkes, iffeti için korumalı bir ortam ve imkân içinde olmayabilir. O imkân oluşuncaya kadar mü'min, her şeye rağmen iffetini koruyacaktır. İmtihanı kazanmak için mücadele edecektir. Neticede de Allah Teâlâ, kuluna bir kolaylık verecek ve iffeti için en acil ihtiyaç olan evlenme yolu açılacaktır ona. Ama kul, iffetinin bekçisi olmaya mecburdur. Açlık, düşman, afet gibi imtihanların varlığını hangi mantıkla yorumluyorsa mü'min, iffetli olmasını veya kalmasını zorlaştıran nedenleri de o mantıkla yorumlamalıdır.

İki:

Yine Nur suresinin otuz ve otuz ikinci âyetleri, iffetli olarak yaşamaya zemin oluşturan sebeplerden en önemlisini önümüze koymaktadır:

‘Mü’min erkeklere söyle,

Gözlerini kendilerine helal olmayanlara bakmaktan sakınsınlar.

Irzlarını korusunlar.

Böyle davranmak daha temiz ve daha erdemlidir sizin için...

Mü’min kadınlara da söyle, onlar da gözlerini bakılması yasak olandan çevirsinler.

İffet ve namuslarını korusunlar.

Süslerini göstermesinler.

Elde olmayarak açığa çıkan ve görünen kısımları hariç, cazibe ve güzelliklerini açığa vurarak dikkat çekmesinler.

Bunun için başörtülerini göğüslerinin üzerine sarkıtsınlar ki, boyun ve gerdanlarından bir şey görünmesin.

Allah’ın açılmasını haram kıldığı gizli ziynet yerlerini yani cazibe ve güzelliklerini;

- Kocalarından,
- Babalarından,
- Kayınpederlerinden,
- Oğullarından,
- Üvey oğullarından,
- Kardeşlerinden,
- Erkek kardeşlerinin oğullarından,
- Ya da kız kardeşlerinin oğullarından,
- Veya Müslüman kadınlardan,
- Veya yasal olarak sahip oldukları köle, cariye gibi kimselerden,
- Veya erkeklikten kesilmiş, yemek isteyip karın doyurmaktan başka bir şey düşünmeyen, kadınlara meyil ve şehvet ihtiyacı olmayan erkeklerden,
- Veya kadınların mahrem yerlerine henüz ilgi duymayan çocuklardan

Başka kimselere açıp göstermesinler.

Yürürken gizli görkem ve güzelliklerini belli edecek, tahrik edici bir yürüyüşle yürüyerek ayaklarını yere vurmasınlar.’

Bu emirden de şu anlaşılmaktadır:

İffeti korumak veya iffetli kalmak erkek için de kadın için de, günlük hayatın en belirgin noktalarında belli inceliklere dikkat ederek sağlanabilmektedir. Âyetin sonunda oldukça dikkat çeken bir ikaz vardır.

Kadının, yolda yürürken yürüyüş tarzının yabancı erkeklerin dikkatini çekecek tarzda olmasına karşı ilahî bir ikaz yapılmaktadır. Hiç tereddüt etmeden şunu söyleyebiliriz: Mü'min kadın ya da Kur'an terbiyesi almış kadın olmak, yolda yürümeyi bile belli standartlarda yapmaya mecbur etmektedir. Giydiği ayakkabının ses yapan ya da yürüyüşe şekil verebilecek olan bir ayakkabı olup olmadığı önemlidir. Zira ayak ve adımlar, bedenin bütününe dikkat çekecek bir ayrıntıya kaydırabilir. Bu da mü'min kadına yasaklanmıştır. Mü'min kadın, yürürken bu titizliği gösterdiğinde Allah'a itaat etmiş olacaktır. Allah'a itaat etmek ise O'nun adını yüceltmektir. O'nun adını yüceltmeye yönelik bütün gayretler cihattır. Kadının, yolda yürürken diğer kadınların, yaşadığı toplumun açık veya gizli baskısına karşı direnmesi, ayakkabı modelini bile Kur'an terbiyesinden yola çıkarak tercih etmesi ve bu uğurda belli bir psikolojik veya sosyolojik bedel ödemesi olduğu gibi cihattır. Kadından beklenen cihat da budur zaten. Biz, biraz daha derin bir noktadan ele alırsak bu meseleyi, meydanlardaki cihadın da, mü'min kadınların yollarda güvenle yürümelerini temin etme gerekçesinin o cihat türüne gerekçe olan sebeplerden biri olarak görebiliriz.

Her iki âyetin çok açık bir beyanla iffetli olmayı, gözü korumayla direk bağlantılı duruma getirdiğini görüyoruz. Günümüzdeki göz kirliliğini dikkate aldığımızda hatta bütün ticarî sektörlerin göze hitap etmeyi ticaretin en temel yöntemi olarak anladığı bir zamanda, erkek ve kadınlara ayrı ayrı âyetlerde 'gözlerini koruma' emri veren ilahî emrin inceliği de iyi anlaşılmış olur. İffetli olmak, iffeti ibadet düzeyinde görmenin belli bir alt yapı üzerinden bu ibadeti yerine getirmek olacağını kendiliğinden anlatır. Abdest olmadan namazın ortaya çıkması beklenemeyeceği gibi, gözü korumadan, bedeni himaye etmeden de iffetli mü'min olmak abdestsiz namaz benzetmesindeki kesinlik kadar kesin bir şekilde önümüzde durmaktadır. Bunu erkek gerçekleştirecekse erkek, kadın gerçekleştirecekse kadın cihat ehlidir. Yaptığı cihattır, yapmadığında da cihat üzerinden arıza oluşturmuş olacaktır.

Üç:

Nur suresinin otuz ikinci âyeti, iffetin alt yapısını oluşturma kurallarından birini emretmektedir: 'İçinizden evli olmayanları, köle ve cariyelerinizden iyi davranışlı olanları evlendirin. Evlenmeye niyetli olanlar yoksul iseler, bu sizi kaygılandırmasın. Allah onları lütfuyla destekleyecek ve zengin kılacaktır.'

Bu emirden anlaşılan şunlardır:

Mü'min iffetlidir, mü'minlerin toplumu da iffet toplumudur. İffetin bütün ayrıntıları ile. İffeti korumak iman eden herkesin sorumluluğuna dâhildir. İffetin en belirgin noktası olan erkek-kadın ilişkisinin helal dairesi içine alınıp orada tutulmasının tek meşru yolu evlilik, Kur'an'ımızın uygulanmasını emrettiği işler arasına alınmaktadır. Bir mü'min olarak, Allah Teâlâ'nın 'evlendirin!' emrindeki azameti düşündüğümüzde, evlenmek veya evlendirmek arasındaki bağlantının inceliklerini yakalayabiliriz. Kur'an'ımız, 'namazı ikame edin, zekâtı verin' şeklinde de emirler vermektedir. Aynı Kur'an, 'evlendirin!' derken namazı ve zekâtı emir kabul edip yerine getirenlere hitap etmektedir şüphesiz. Apaçık bir gerçektir ki, namaz emrine riayet edip evlendirme emrini üzerine almayan mü'min, bir tür başından savma yapmış olur.

Namaz, Allah için secde edenlerin varlığını teminat altına aldığı gibi, evlendirme ve evlilik de namaz ve secde erbabının iffetini teminat altına almaktadır.

Bu emir, İslam toplumunun başı durumunda olan Halife'ye mi emredilmektedir, kız babalarına mı, erkek babalarına mı? Bu ayrıntıya girmeye hiç gerek yoktur; emir açıktır. İman eden ve Kur'an'ı kitabı olarak gören herkes bu emre muhataptır. Namazı üzerine alan, evlendirme emrinden muaf kalacağını düşünemez. Evet, Allah'ın emirlerinde bir emre muhatap olma sıralaması vardır. Öncelikle Halife'nin muhatap olması kabul edilebilir. İster Halife olsun isterse de sıradan bir Müslüman; her Müslüman, Allah'ın kulu olduğunu ikrar ettiği sürece, Allah'ın bir emrinin ne kadar uygulandığından mesul hissetmelidir kendini. Camilerde ne kadar Müslümanın namaz emrini yerine getirdiğini araştırdığımız gibi evlenemediği için iffetini koruma altına alamayan ya da evli olduğu hâlde evliliği başarısız olduğu için riskli bir iffet durumu yaşayanlar da araştırma konusu olmalıdır. Zira iffeti korumak da Allah'ın bir emridir.

Âyet, bugün üzerinde ne kadar durduğumuzu merak ettirecek bir not düşmektedir: Konu evlilik olduğu zaman ekonomik kaygıları aşın. Evlilik Allah'ın zenginleştirme garantisi altındadır. Evlilik, iffeti koruduğu sürece Allah da evlenmeyi bir emir olarak yerine getirenleri zenginleştirme müjdesi ile müjdelemektedir. Evlilik budur, âyetin önümüze koyduğu gerçek budur.

Dört:

Nur suresinin altmışıncı âyeti:

‘Cinsî arzu duymayacak kadar kocamış kadınların, cazibe ve güzelliklerini açığa vurmak niyeti taşımaksızın, dış elbiselerini çıkararak dışarı çıkmalarında bir sakınca yoktur. Ama böylelerinin bile sakınmaları kendileri için daha hayırlı olur.’

Bu âyetin ne dediği açıktır: ‘Kocamış kadın’ durumunda olmayanlar, üzerlerinde güzelliklerini gizleyen bir kıyafet bulunmadıkça sokağa çıkmasınlar! Neticede herkes tedbirli olmalı, iffeti şahsında ve ümmeti adına koruma sorumluluğu taşımalıdır.

Mü’min Kadının İffet Gayreti Cihadıdır

Çünkü mü’min kadın;
İffetini korumayı imanının gereği olarak yapar. Cinsel ihtiyaçtan kesilmiş olması, beğenilme umudunun kalmayışı, dünyevî bir cezadan çekinmesi ya da iffetsizlik olacak şeyi beceremememesi gibi nedenle yapmaz yaptığını. Allah’tan korkar, O’ndan hayâ eder. Hayâsının gereği olarak da iffetli kalır, iffetini korur. Bu da onun adına cihat olur.

İffet Cihadı Nasıl Yapılır?

Elbette önce Allah’a imanın içi doldurulmalıdır. Allah’a imanın ve O’ndan korkmanın, O’nun Şeriat’ına bağlı kalmanın gerekliliği kimlik durumuna gelmelidir. Böyle bir iman, beraberinde hayâ ve hayâ gibi mü’min insanın ayrıcalığı durumundaki meziyetleri de sağlayacaktır.

İkinci olarak da, iffeti kâğıt üzerinde bir iddiadan alıp günlük hayatta mü’minlerin asil kimliği durumuna getiren dinî hükümleri ele almak gerekmektedir. Bu anlam dâhilinde de gerek ön koruma eğitimi ve Müslüman toplumun sosyal pratiği niteliğindeki emirlerine dikkat edilmelidir:

a- İslam, bir ‘gözü koruma’ ilkesi getirmiştir. Göze çarpmamak ve gözü çarpmamak olarak da isimlendirebileceğimiz, göz kirliliği bulunmayan bir toplum oluşturulmalıdır. Böyle bir toplum oluşturmada yetersiz kalan Müslüman nesiller ise kendilerine küçük bir dünya oluşturabilirler. Tamamına eremediklerinin erebildiklerini uygulamayı ihmal etmezler.

b- Söz ve davranışlarda lakaytlık olmamalıdır. Erkeğin kadını, kadının erkeği kışkırttığı sözler, bedensel hareketler men edilmiştir.

Kadınların, gözleri kendilerine çekecek, izlenmelerine neden olacak bir kişilikle topluma çıkmaları men edilmiştir. Belki de onların bütün zamanlardaki en önemli cihadı da bu olacaktır. Bu hususun izahı durumundaki bir örnek olarak, parfüm kullandıktan sonra dış alana çıkmalarının yasaklanması oldukça düşündürücüdür. Eşine karşı tavsiye edilen şey, dış âleme karşı yasaklanmaktadır.

c- Kadınla erkeğin HALVET ortamı diyeceğimiz bir ortam oluşturmaları haramdır. Halvet, üçüncü gözlerden emin bir yerde yabancı bir kadınla yabancı bir erkeğin tek başlarına kalmalarıdır. Buradaki 'yabancılık' da, tanımamak gibi bir anlam için değildir. Bilhassa akraba bile olsalar, mahremiyet ölçülerine göre bekâr olmaları durumunda evlenmeleri caiz olacak kadın ve erkekten söz edilmektedir ki, bir arada olmaları yani halvetleri haramdır.

d- İffet için bir ön tedbir uygulaması olarak, bedendeki şehveti hareketlendirecek bir gıda tüketimine, bedende protein yığılmasına karşı başta oruç olmak üzere tedbirler alınması tavsiye edilmiştir.

e- Mü'minlerin en temel karakterlerinden biri olarak önümüze konan, 'birbirlerine iyiliği emretme ve kötülükten men etme' ilkesi bu konuda da aktif olmalıdır. Birbirimizin iffet kalitesi ile ilgilenmemiz kadar önemli bir kardeşliğimiz olmasa gerektir.

f- Çocukların iffet şuuru ile yetiştirilmelerine önem verilmelidir. Evdeki küçük çocukların bile, doğup geliştikleri evde, bir odadan diğerine geçerken izin isteme, ebeveyn odasına izinsiz girmeme disiplini görmeleri bizzat Kur'an'ımızın konuları arasında bulunmaktadır. Çocukların belli bir yaştan sonra yataklarının ayrılmasını da sevgili Peygamber aleyhisselam efendimiz emretmiştir.

Mü'min Kadının İffet Cihadı

Yeryüzünde iman davasının sürmesini sağlar. Namus ve organ himayesinde en etkin sebep olur. Toplum temiz kalır, temiz nesiller yetiştirir. İradeleri güçlü, karşılığının Allah'tan beklendiği işlerin yapıldığı, şeytanın tuzaklarının kolayca işlemediği mü'min şahsiyetler demektir. İffetli ve iffeti

için cihat edebilecek şahsiyetler Arş'ın gölgesi ile taltif edilmiş mü'minlerdir.
Ve aile, iffet mücadelesi ile bozulmamış çekirdek olarak kalır.

İşçi Anne

Anadolu'da, tarlasında güneşin altında çalışan kadın manzaraları, bu ülkede kadının yanlış yerde tutulduğuna belge olarak kullanılırdı. Kahvelerde oturan erkeklerin yerine çalışan kadınlar mazlum olarak gösterilirdi. Kadının asıl fonksiyonunun annelik olduğu tekit edilirdi. Çok değil, yarım asır önce çalışan kadın bir tenkit konusu olarak kabul ediliyordu. Bugün ise geldiğimiz noktada bir gariplik önümüzü tıkamaktadır: Kadın çalışmazsa ne yaparız, çalışmayan kadın olabilir mi denecek bir tartışmanın içinde bulduk kendimizi. Kadını, kendi ekip biçtiği tarlasında çalışırken görmeye tahammül edemeyenler, başkalarının fabrikalarında, atölyelerinde ve sekreter masalarında çalışırken görmekten nasıl mutlu oldular, hayret doğrusu! Kadın mı değişti, dünya mı yoksa idrakler mi? Bir garipliktir aldı başını gidiyor. Kadını evinden çıkardılar. Tarlasına gittiğinde kadına zulümdü, başkasının iş yerine gidince adı hürriyet oldu, kadına onur kazandırmak oldu. Hani annelik, eşlikle ilgili telakkiler diye soracak kimse de bulunmuyor. Bir dalga esti ve kızlarımızı, önce okuma sevdasına sonra da birilerinin maaşına esir olmaya doğru sürükledi. Bugün öyle bir noktaya gelmiş bulunuyoruz ki, dul kalan kadına geçmiş olsun ziyareti yapıldığı gibi işsiz kalan kadına da neredeyse geçmiş olsun ziyaretinde bulunulacak!

Bu meseleye, kadının eline para geçmesi durumunda onda oluşacak erkeğe tenezzülsüzlük açısından bakmak istemiyoruz. Rızık endişesini abartıp Allah'a tevekkülün zedelenmesi açısından da bakmak istemiyoruz. Bu iki konu yani kadının aile içinde paralandıktan sonra doğal olmayan başka bir kimlik sahibi olması ve her şeyin para görülüp Allah'a tevekkülün zayıflaması tartışılması gereken başka konular olarak kalsın. Burada başka bir sorunu düşünelim. Çözüm üretebiliriz veya üretemeyiz ama insan olarak gelmekte olan bir afete karşı en azından tedbirimizi alsak demek istiyoruz. O afet şudur: Annelik gidiyor. Anneliğin alternatifi yoktur. Kadından başka anne yoktur. Kadın da anneliğe barikatlar kuran bir çalışma ortamına dalmıştır. İnsanlığın yarını ne olacak? Kadının çalışıyor olmasının mesela elli yıl sonraki sonuçlarını tefekkür etmeli değil miyiz? Herkes konuyu sadece kendi kızı veya kız kardeşi açısından ele alacaksa mesele yok demektir. Bir veya iki kız evde durmayıp çalışsa ne olur ki? Elbette iki kızın çalışması ile anneliğin kökü kurumuş olmaz. Herkesin bir kızı ve bir kız

kardeşi var zaten. Herkes, bir benim kızımdan ne olurla yola çıktı ve kadın iş yerlerine takıldı. Bunun sonu düşünülmeli değil mi? Biz Muhammed aleyhisselamın ümmeti olarak, bireysel düşünebilir miyiz?

Anneliği, anneliğin önemini kimse tartışmıyor. Hatta anne sütü kampanyaları bile yapılıyor. Sütü söz konusu olunca annelik öne çıkıyor. Anne sütü ile ilgili broşürler hazırlayıp dağıtan bakanlığın koridorlarındaki çalışanların önemli bir bölümü, çocuk emzirmeye vakti olmayacak çalışan kadınlarla doludur. Zaten devletlerin 'anne sütü' kampanyaları yapmalarının nedeni de, kendi kazdıkları kuyudan afeti izlemeleri değil midir? Kadını iş yerlerine aldılar, çalıştırdılar. Çalışmasını teşvik ettiler. Ellerinde çocuk emzirmeye vakit ayırabilecek anne adayı kalmayınca da ellerine biberon alıp anons yapmak zorunda kaldılar. Süt emziren anne özendirmesinin özü maalesef budur. Kadının iş yerlerine doldurulmasının bir benzeri, inekler yerine öküzlerden süt bekleyeceğimiz bir proje benzeridir. O da bu da tabii ortama uygun değildir. İnsanlık kendi elleriyle geleceğiyle oynamaktadır. Bu oynamanın ne yazık ki bedeli ortaya çıktığında belki de yapılabilecek şeyler de bitmiş olacaktır. Yeni bir kadın, yeni bir annelik ihdas edilemeyeceğine göre afet göz göre göre üzerimize gelip bizi ezecektir.

Ne zaman bilemeyiz ama bir gün, gençler meydanlara doluşup 'bizi annesiz bırakanlar, bize yapay anne getirenler, katiller!' diyerek haykırabilirler. Şimdi genç kızlara iş üretenler, iş ortamını teşvik edenler o gün ne cevap verirler bilemeyiz. Bildiğimiz ve kesin inandığımız bir şey var ki o da, kadını annelik dışında bir alana sürenler, kadını anne olması için, erkeği de anne olacak kadından bir puan üstte yaratana karşı hesap verecekleridir. Buna iman ediyoruz.

'İşçi Anne' Afettir

İşin adı ne olursa olsun, anne adayının annelik dışında çalıştığı hiçbir işi, annelik gibi mübarek değildir. Derme çatma bir görüntüden annelik gibi muhteşem bir görüntü oluşturulamaz. Genç kızlarımızın elinde beş on kuruş harçlık olacak, evdeki lüks ve israf tüketimi daha rahat yapılacak diye içine girilmiş olan bu bataklıkta boğulacak olan insanlığımızdır. Her şeyi ithal etmeye, başkasından hazır almaya alışmış olabiliriz. Kapitalizm içimize sinmiş olabilir. Birileri çıkıp haykırmalıdır: Annelik ithal edilemez. Yapay anne üretilemez. Parayla anne alınamaz. Anne şu kâinatın en değerli ve en

taklit edilemez görüntüsüdür. İnsan veya diğer canlılar için geçerli olan bu kuralı delmek sadece bindiğin dalı kesmektir.

Kızını çalıştıranlar, kız kardeşinin çalışmasına göz yumanlar, eşinin işçi olmasına karşı sinsi bir rıza gösterenler suçludurlar. İşledikleri suç, insanlığın geleceği ile oynama suçudur. İnsana para ile değer biçme suçudur bu suç. İlk kavşakta geri dönülmesi gereken bir hata işlenmektedir. Memurluğun Lat ve Uzza gibi bir puta dönüşmesi bu nedenledir. Bir iş bulan genç kızın, adaklar adaması ile uyuşturucu kullanıp kendisini harap eden bir kızın yaptığı arasında ne fark vardır? Tıp ve onun alt branşları dışında kadının zorunlu olarak bulunması gereken hangi meslek vardır? Hangi iş, kadının anneliğinin yanında anılabilir bir iştir? Ya da hangi çalışan anne, ayaklarının dibine cennet konan annelik yeteneğini kullanabilir. Annelik, 'işçi' olma vasfı ile karıştırılarak kullanıldıktan sonra ortada duran anne şu Meryem olabilecek anne midir?

Sadece İş Değil!

Evinden iş maksadı ile çıkan genç kızlar ve yarınki hanımlar, şu sorunların kaynağını oluşturmaktadırlar:

***a-** Erkeğine minnetsiz, sosyal güvencesine itimat eden ve dikleşen bir kadın profili,*

***b-** Erkeğin, Allah Teâlâ tarafından belirlenen ve Kur'an kanunu olarak önümüze konan üstünlüğünü yok sayma sıkıntısı,*

***c-** Eşler arasında geçimsizliğin mikrobunu üretme.*

Kadına iş üretenler, ellerine diploma verip evinden çıkaranlar bu sorunların yarınını da düşünüyorlardır her hâlde.

Elbette, bu tartışmada şu boyutu yok sayıyoruz: Bizim kız hariç, bizimkinin çalışması elzemdir ve yerindedir. Başkalarının çalışması suç ve yerinde olmayan çalışmalardır. Herhangi bir harama bulaşan da kendine göre bu tür mazeretler uyduruyordur şüphesiz.

Yan konulara girmeden bir ana konu olarak bu sorunun cevabını bulmalıyız: 'İşçi anne' ne kadar annedir? Buradaki işçi kelimesine de takılmamak gerekir. Kadının memur olması da nihayetinde bir işçiliktir ki, memur kadın anneliği yitirmesi açısından fabrikadaki işçi kadından daha

çok kayıp vermektedir. Memurluk, bir yandan işçilik bir yandan da hâkim güce göre kimlik kazanmak anlamına gelmektedir. Memurun kılık kıyafeti, sosyal güvencesi daha iyi olabilir ama işçiden daha fazla taviz vererek o noktaya geldiğini de bilmemiz gerekir.

İşçi Annelik Suç mu?

Biz mü'miniz. Yaşantımızı ve düşüncelerimizi belirleyen ilkelerimizi imanımızdan alırız. Bizim için, Allah'ın önümüze koyduğu kurallar vardır. O kurallara göre varız veya yokuz. O'nun serbest bıraktığı ve helal dediklerimiz vardır ya da bize yasak ettiği haram dediklerimiz vardır. Biz, haddimizi aşıp istediğimizi helal istemediğimizi de haram olarak belirleyemeyiz. İmanımız budur, böyledir.

Kadının işçi olması ya da işçiliğin başka isimlendirmeleri olan memurluğa girmesi, bir meslek üzerinde ilerlemesi ya da ticaret yapması bizim ne erkekler ne de kadınlar olarak kararını verebileceğimiz bir şey değildir. Kadının anneliği dışında bir alanda yer alması ancak Allah'ın haram etmesi ile yasak olabilir. Bunun dışında kadınla erkeğin hiçbir farkı yoktur, olamaz da zaten. Bizim çözmemiz gereken problem, kadının anneliğinin özürlü duruma gelmesi problemidir. Annelik, işçilikle birleştiğinde artık özürlü durumdadır. Kadının, eş olmanın ötesinde en önemli kimliği anneliktir. Anneliği meşgul edecek her şey yabancı durumundadır.

Kadının, mümkün olan en kısa yaş diliminde annelik kimliğini kazanması gerekmektedir. Onun annelik vasfı geciktikçe kaybeden insanlık olacaktır. Doğurmak ve anne olmak etrafında dinimizin kadına sağladığı farklılıklar çok dikkat çekicidir. Sadece, evi geçindirme ve ekonomik külfeti üstlenme sorumluluğunun erkeğe yüklenmesi bile bunu izah edebilir. Bunun karşılığında da kadına, evinin bekçiliği görevi verilmiştir. Bunların hangisine bakılırsa bakılsın, anneliği zora sokan hiçbir şeyin makbul olmayacağını söylememiz mümkün olacaktır.

Kadınların evlerinde boş oturmalarını bahane olarak gösteremeyiz. Bir kere kadının veya erkeğin 'boş' kalacak vaktinin olmadığı bir dünyada yaşıyoruz. İnsanlığın bir parçası, ümmetinin bir ferdi olan ne kadın ne de erkek boş vakit bulamaz. Sırf boş vakit doldurma gerekçesi anneliği işçilikle birleştirmeye neden değildir.

Günümüz kadınları ev kadınlığını, tesettürlü olma farkını, annelik mübarekliğini cihat düzeyine nasıl getireceklerini de bu mantıkla

düşünmelidirler. Bu cihadın ve mücahideliğin pratik sonuçlarından biridir.

Mücahidenin Evinde
Söz Hakkı

Üzerinde yaşadığımız topraklardaki hâkim kültürlerin yaşantımıza etki etmediğini iddia edemeyiz. Müslüman olarak icra ettiğimiz ibadetlerimize varıncaya kadar, hayatımızın pek çok alanında mesela Anadolu insanı veya Trakya insanı olmanın etkisi muhakkak vardır. Bunun olumlu yanları bulunabileceği gibi olumsuz yanları da vardır. Konuşma sitilimizde, oturup kalkmalarda, hediyeleşmede ve benzeri her şeyde nereli olduğumuzu belgeleyen simgeler bulunabilmektedir. Toprağın etkisi olarak ifade edebileceğimiz bu husus, yer yer bizi mü'min kimliğimizle ters düşürecek işler yapmaya da sevk edebilmektedir. Şüphesiz hayatı tabii bir akış içinde yaşamak esas olandır. Yöremizin oluşturduğu tarzı kökten reddederek yaşamamız gerekmiyor. Her önümüze çıkanı da benimsememiz doğru olmayana sevk etmektedir bizi.

Mü'min bir insan olarak hayatı, imanımızdan kaynaklanan ilkeler doğrultusunda yaşamaya mecburuz. Mü'min olmanın farkı da budur. Arap yarımadasındaki Kur'an ile Afrika'nın en ucunda okunan Kur'an'ın aynı Kur'an olması, iki yerdeki Kur'an'a iman eden insanın aynı şeyleri düşünüyor ve yaşıyor olmasını zorunlu kılmaktadır. Hükümleri yörelere göre değişen bir Kur'an düşünemeyiz; Kur'an'a iman edenlerin de temel meselelerde Kur'an'dan farklı olmalarını düşünemeyiz. Bir yöredeki kıyafetin diğerinden farklı olması başka şeydir, bir yörede insana bakışla diğer yöredeki bakışın farklı olması da başka şeydir. İnsanın insana bakışına dair ilkeleri Allah Teâlâ belirlemiştir. Kulları da o ilkelere bağlı kalmaya söz verdikleri bir imanla O'na iman etmişlerdir. Kıyafet ise böyle değildir; dileyen dilediği gibi ve yaşadığı yörenin gerektirdiği kıyafetle yaşayabilir. Haramlardan bir haram çiğnenmedikçe kıyafetin renginden, şeklinden sorgulama yapılamaz. Bu da bizim, insanla insanın kıyafeti arasındaki farkı idrak etmemiz anlamına gelmektedir.

Anadolu Kültürü

Müslüman erkeklerin evlerinde, aile fertlerine tahakküm ve onları yönlendirme konusunda kendilerini serbest ve kuralsız zannetmeleri açık bir yanılgıdır. Yaşadıkları toprakların, erkeği evinin ağası, kadını da evinin itaat edeni olarak benimsemiş olması mü'min açısından bağlayıcı bir nitelik

değildir. Kulun, kul üzerindeki yetki ve etkisini belirlemek dinimizin en öncelikli kuralları arasındadır. Kimsenin kimseye kul olamayacağını, herkesin Allah'ın kulu olduğunu ilan eden bir dinin dindarının, eline geçirdiği aile reisliği otoritesini dilediği gibi kullanması mü'mince bir tavır değildir. Yöre şartlarının ya da kadim adlandırması ile 'Anadolu kültürü'nün böyle gerektiriyor olmasını kabul edemeyiz. Bulunduğumuz şartların kültürünü, Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellemin bize emaneti olan Sünnet'inin yerine oturttuktan sonra artık sakallı olmamız bile bizim Sünnet üzere yaşayan bir Müslüman olduğumuzu ispat edemez. Sünnet üzere Müslüman olmamız, sakalımız ve namazımız kadar sözlerimiz ve tavırlarımız üzerinden de izlenebiliyor olmalıdır.

Bunun öbür ucundan görülen tarafı da, evlerdeki kadınların yaşadıkları zamanın fitnesine kapılarak kendilerini, nikâh bağı ile beraber bulundukları erkeklerini adam yerine koymaz bir tavır içinde olmalarıdır. Bunun da mü'min kimlikte bir yeri yoktur. Kadın erkeğin kölesi olmadığı gibi erkek de kadının muadili değildir. Kulluk düzeyinde beraber olduktan sonra erkeğe Allah Teâlâ'nın verdiği bir puan önde olma farkı vardır ortada. Kadınların, iman ettikleri Kur'an'ın bu en bariz emirlerinden birini yok saymaları, yaşadıkları zamanın kadınları kollayıp şımartan örfüne, yasalarına güvenerek ya da aldanarak düştükleri bir tuzaktır. Bu tuzağın neye mal olacağını zaman gösterecektir ama vakit geçmesini beklemeden de bir tahminde bulunmak zor olmayacaktır. Kur'an konuşsa da biz dinlesek huzur buluruz. Biz konuştukça bocalıyoruz. Konuşma alanlarımızı ve sınırlarımızı kollayamıyoruz. Ya susup yok oluyoruz ya da gereksiz ve yersiz konuşup kayıyoruz. Bunun ortası ise itidaldir.

a- Evde kimin kime karşı neyi konuşması gerektiği,

b- Konuşanın konuştuğunun sorumluluğunu taşımaya hazır olması,

c- Erkek konuşurken ona konuşma hakkı verilmesinin sonucunun, kadının hiç konuşmaması şeklinde olmayacağını bilerek konuşması,

d- Kadın da evin bir ferdi olarak muhakkak konuşma hakkına sahip olmalı ama konumunu ve ona çizilen çizgileri iyi biliyor olması, konuşmamızın kırmızı çizgilerini oluşturmalıdır.

Bilinmelidir

Erkeğin erkekliğini, kadının da kadınlığını bilerek yaşayacakları bir

hayatın adına Müslümanlık denmelidir. Herkesin kendine çektiği ve ihtiraslarını putlaştırdığı anlayış ise Müslümanlığın gölgesi altında bulunurken icra edilmiş olsa bile kabul edilir değildir.

Eşler ve Diğerleri

Bir ailenin esası kadın ve erkektir. Çocuklar bile ailenin 'gidebilecekleri' grubundandır. Aileye onlar sonradan katılmışlardır zaten. Ailenin erkeği ve kadınından başka ailenin aslı olan kimse yoktur. O ailenin aslı olan anne babaların oluşturduğu bir önceki aile veya o aileden oluşan, çocukların oluşturduğu yeni aile yani asıl ve füruat, ailedeki hükümranlık ve yönetme, yönetilme konularının birinci derecede ilgi alanında olmamalıdır. Ailenin asıl ve füruatından olmayan yanların, zaten aile ile bir etkin ilişkisi olamaz. Buna bağlı olarak şöyle bir kural dizisi koyabiliriz:

1- Eşler, birbirleri ile istişare ve anlayış üzerine kurulu ilişki ortamı oluşturmalıdırlar. Bu ilişkide erkek, Allah katında birinci derecede hesap verecek olan durumunda olduğu için adalet gereği bir puan önde bulunmalıdır. Akide açısından bir sorun bulunmadıkça yani erkeğin imanı açısından endişe bulunmadıkça durum böyledir; mü'min erkek, mü'min kadının üstünde konuşur. Batılı konuşursa konuştuğunun zaten değeri olmayacaktır. Helal ve haramlarla alakalı olmayan mubah bir konuda erkeğin sözü sözdür. Nisa suresinin 34. âyeti bu hususta gayet açık bir kural koymaktadır. Kur'an'ın gösterdiği yolu, mü'min bir erkeğin veya kadının kendine göre şekillendirmesi mümkün değildir. Yaşadığımız yörenin, örfün, meri kanunların bizi Kur'an'a ters düşürmesine asla rızamız olamaz. Bu hususta Ahzab suresinin 36. Âyeti, bizi bağlayıcı bir kural koymaktadır:

'Allah ve O'nun Peygamber'i bir şeye hükmettiği zaman, mü'min bir erkek ve mü'min bir kadın için herhangi bir seçenek yoktur. Kim Allah'ın ve Peygamber'inin buyruğunu dinlemezse, apaçık sapıtmıştır.'

Erkeğin, böyle bir hakkı zulüm için kullanması ise başka bir meseledir. Erkek, Allah'tan korkmuyor olabilir. Kendine bile zulmedecek anlayış sahibi bir erkek olması mümkündür. Bu durumda kadın, kenara itilmiş değildir, hakkını arayabilir, kendisini ezdirmeyebilir.

2- Kadına, eşi olan erkekten başka kimsenin aile içi konular hakkında emretmesi mümkün değildir. Nikâhlanıp bir erkeğin eşi olduktan sonra babası veya annesi bile bir kadına hükmedici emirler veremez. Kadının mutlak itaati sadece eşinedir. Eşine itaat eder gibi bir başkasına itaatini

bekleyemeyiz ondan. Eşindeki itaat edilme hakkını, eşinin babası veya kardeşlerinin kullanmasını din emretmemiştir. Bu hususstaki örf, yöreseldir.

Nikâhlı bir kadının, eşi tarafından oluşan yakınları ve özellikle kayınları esasen, kadının bulunduğu evde tam anlamıyla bir 'yabancı' durumundadırlar. O kadınla aralarında bir mahremiyet bile yoktur. Kadın, ev kıyafeti ile bulunurken onun yanında durmaları bile caiz değildir. Ona emredecek durumda olmaları nasıl mümkün olur?

Kadının ev işlerini, yemek, temizlik ve benzeri görevlerini belirleyen istek sadece eşinin isteğidir. Bu isteğin dışında bir istek, kadının etkisi altında olduğu bir istek olarak ortaya çıkamaz. Yöre ve örfün bu hususstaki ağırlığını, insanî kimliğimiz gereği ve kadının hoşnutluğu şartı ile kabul edebiliriz. Eğer bu anlayış, evlenip bir erkeğin nikâhına girdiği için kadından, zorunlu bir görevi olarak beklenecekse bunu asla kabul edemeyiz. Eşinin anne babasına hizmet etmeyi insan olmanın, aile saadetinin, mutluluk veren bir eşe mutluluk iade etmenin gereği olarak kabul etmekle ücretsiz köleye iş yükleme anlayışı arasında büyük farklılıklar vardır.

Mü'min bir kadının üzerinden yürütülecek bir açık veya gizli sömürüye din boyası sürülmesi yanlıştır. Bunu kimse dinimize mal etmesin. 'Anadolu böyledir' desin ama 'din böyledir' demesin.

3- Erkek ve kadının dışındakiler yani, nikâh bağının bir araya getirdiği iki mü'min dışındakiler, adları ve yakınlıkları ne olursa olsun aileye yönlendirici müdahalede bulunmamalıdırlar. Babalık veya annelik makamı, oğul veya kıza nasihat etmeyi, irşat etmeyi gerektirir; yönlendirmeyi ise gerektirmez. Eğer kız veya oğul, kendini idare edemeyecek bir durumda bulunuyorsa neden yuva kurmalarına izin verilmiştir? İdare edebilir durumda ama bir aksama oluştu ise o takdirde de ebeveyn ve söz söyleme durumunda bulunacak herkesi vazifesi nasihatin ötesine geçmeyecektir. Mükellef ve yaptığından mesul konumda bulunan bir insana daha ötesi yapılamaz. Ne gelin ne de damat olmak, güdümde kalmak şeklinde değerlendirilemez. Aile için sorunlara anneler babalar olarak müdahalemizde yangına müdahalemizin nasıl olduğunu iyi düşünmeliyiz. Körükle mi kova ile mi gittiğimiz, yarın Allah'ın huzurunda hesabını vereceğimiz bir iş olacaktır. Kendi kızını, oğlunu korumanın ötesine geçerek mü'min bir yuvayı koruma, ihya etme düzeyine ulaştığımız zaman yöresellikten kurtulmuş oluruz.

Aile içindeki ayrıntılarda kesinlikle bir ‘mahrem/dışa kapalı olanlar’ listesi bulunmalıdır. Annelerin bile muttali olmayacakları bu liste aslında huzurun da korunması, yaraların kendi hâlinde iyileşmesi olarak sonuç verecektir.

4- Bir kadının kimi ne zaman ziyaret edeceğine kendisi ve eşi karar vermelidir. Ziyaret takvimlerini başkalarının belirlediği bir ailede otoritenin sahibi aile fertleri değildir. Bu da, bir zafiyettir ki, o zafiyet bir gün başka bir alanda da olsa arıza olarak patlayacaktır.

5- Eşlerin her ikisi de, birbirlerini ailelerine karşı her şeyden önce insanî olmayı becermeleri şarttır. Kimse, kendisini doğurmayan bir kadına anne/baba demek zorunda değildir. Anne/baba demediği birine ‘anne ve baba gibi’ davranması ise en düşük seviyede bir ‘insanlık’ olacaktır. Mü’min ise mükemmel insan demektir. İnsanlıkta sorunu olanın, dinde mükemmel olması hayale yakındır.

Bu ilkeyi aynı oranda erkek ve kadın için tespit etmemiz gerekiyor.

Kur’an Düzeyinde Anlayış

‘Aranızdaki insanlığı/karşılıklı iyiliği unutmayın. Şüphesiz ki Allah, her ne yapıyorsanız görendir.’ (Bakara, 237)

Bu âyet, kadını boşamakla alakalı âyetlerden birinin son cümlesidir. Boşamak ve boşanmak insan için en zor iki olaydan biri olduğu hâlde Kur’an, bu ifadeyi kullanmaktadır. Bu âyet, iki noktayı önümüze koyuyor:

- İnsanlığı unutmamak ve
- Allah’ın her yapılanı gördüğünü unutmamak.

Kadın Konusunda Samimiyet

Kadın konusu insanlığın en eski konularındandır. İkinci insan kadın olduğu için bir kadın konusu elbette vardır. İnsanla beraber yayılan konular ele alındığında kadına mahsus konuların özellikle daha köklü ve daha dallı budaklı olduğu görülecektir. Kadın sayısı arttıkça, kadınla erkek arasındaki ilişkiler çoğaldıkça sorun da büyümüştür. Bu sorun sadece erkekle kadın ilişkisi sorunu olarak da ele alınamaz. Kadının kendi iç dünyasında da sorunlardan söz etmemiz mümkündür.

Allah'a iman eden mü'min insanlar olarak bizim, Allah Teâlâ'nın yaptığı bir işte yanlışlık, yersizlik görmemiz asla mümkün olamaz. Erkeği ve kadını bu hâliyle yaratan Allah Teâlâ olduğuna göre bütün sorunlarıyla ve bize göre çıkmazlarıyla kadını, erkeği ve kadın erkek arasındaki zorunlu beraberliği takdir buyuran da O'dur. O'nun işinde de bir yanlışlık asla yoktur. Evet, kadın derin tarihten beri dertlidir. Erkek de şikâyetçidir. Erkeğin ağzından bakıldığında kadın, kadının ağzından bakıldığında da erkek hatalıdır. Nesilden nesile böyle intikal edip durmuştur bu birbirini hata ile itham etme durumu. O kadar ki, ülkeleri yönetenler, yönetimlerini başarılı göstermek için artık kadına yönelik açılımlar yapmayı zorunlu görmektedirler. Ne kadar kadın gündemli başlık açarlarsa o kadar başarılı olacaklarına inanmaktadırlar. Pek çok ülkede aile başlığı altında da olsa bir kadın bakanlığı bulunmakta ama hiçbir ülkede erkek bakanlığı oluşturulmamaktadır. Asırlardan beri kadını erkeğin zulmünden kurtarmak hep bir ideal olarak konuşulmuştur. Ne gariptir ki, kadını erkeğin zulmünden kurtarmak gibi bir ideal de kadınlardan çok erkeklerin yürüttüğü projelerle sürmektedir.

Kadının ezilmişliği ya da zulüm olarak adlandırılabilecek işlere muhatap tutulduğu bilinen bir gerçektir. 'Kadın rahattır.' diye bir iddia ileri sürülemez. Kadın, eziyet altındadır. Kadın, en azından Allah Teâlâ'nın insana takdir buyurduğu mükerremliğini hakkıyla yaşayamamaktadır. Bu asırlardan beri açık seçik bir şekilde gözler önündedir. Bunun için bir tartışma sürdürmeye hacet yoktur.

Kadına bu zulmü kimin reva gördüğü ise ele alınmalıdır.

Kadını erkekler mi eziyor? Kadın kendisini mi ezdiriyor? Yoksa kadını ezenler, kadının ezilmesine karşı propagandayı da sürdürenlerden mi

oluşuyor?

Bir başka soru da şudur: Kadını erkekten daha onurlu duruma getirmek için adım atanlar kimlerdir? Başta Avrupa menşeli fikir ve kanun üreticileri kadını yaratıldığı değerlerin bile üstüne çıkarırken ne yapmak istemektedirler? Tabii olarak da onlara imrenerek ülke yönetenler, felsefeler oluşturmaya çalışanlar da benzer politikalarla kadın dünyasına yönelmektedirler. Dün kadını şeytan olarak gören Avrupa, bugün kadını kanunlarla yaratıldığı kıvamın bile üstünde tutmaya çalışırken şeytanı güldürecek kadar gülünç duruma düşmüştür. Kadını erkeğin zulmünden kurtarma iddiasındakiler gülünçtürler. Kadını erkeğin zulmünden kurtarırken, erkeğin asırlarca yaptığı zulmü kadının kendi kendine yapması şeklinde bir sonuç çıkardılar ortaya. Kadını erkek eziyordu, artık kadın kendini eziyor.

‘Anneciğim!’

Bu sonuç gözler önündedir. Kadın, feryat edecek durumdadır. Anadolu’nun bir kasabasında Allah’tan korkmaz bir erkeğin yaptığı örnek alınıp ‘işte erkeğin kadına yaptığı’ denemez. Kadın, anneliğe hasret ölmektedir. Doğum yapıp cennet kadını olmaya aday milyonlarca kadın, zoraki ve ameliyatlı bir iki doğum ile oyalanmıştır. Anneliğini yitirmiş kadının kendisi de yitiktir. Kadının kulağına, ‘sen koruma altındasın, erkekten daha üstünsün’ edebiyatı yapılacak yerde kadının binlerce kere duymak için yaratıldığı ‘anneciğim!’ sesine nasıl hasret kaldığı düşünülsün. Kadının şu fani dünyada en büyük tesellisi o cılız ‘anneciğim!’ sesidir. Bunun dışında kadını onurlandırabilecek hangi doğal çare vardır?

Kadını iş ortamına çekerek, doğumu ve büyütmeyi ürkütecek şey olarak göstererek anneliğinden uzaklaştırdıktan sonra ona verilecek hiçbir destek doğal değildir. Kadın, sunî teneffüs gibi sunî konularla avutulmaktadır.

Aile

Batı kültürü aileyi, hürriyeti engelleyen nokta olarak görüyor. Evet, açık bir dille aile istemiyoruz demiyorlar. Aile bakanlığı bile oluşturuyorlar. Aile ve ev var. Bakanlığı da var. Devlet ve medya da ailenin arkasında durur. Herkes aile avukatı durumunda görülür.

Aileyi oluşturması gereken şahsiyetler ise meydanda yoktur. Aile gibi mahrem bir ortamın ancak dijital kelepçelerle korunabildiği bir ortam nasıl aile olarak anılabilir? Ailenin beli, ruhu ve özü durumundaki kadın evine

sadece yatmak için geliyor olduktan sonra hangi aileyi mukaddes kabul edeceğiz biz, ailenin nesini koruyacağız? Kadını işte olan aile, aile midir?

Batı, kadını hür tutarken, kapitalizm kurallarına göre hür tuttu. ‘Kazan ve kurtul’ mantığı güttüler. Kadın da kazandı ve kurtuldu. Bugün bizim topraklarımızda, iş ortamına sürüklenen kızlarımızın neye hizmet ettiklerini keşke anlayabiliyor olsa idik, keşke! İş bulup çalışan her genç kızın neye mal olduğu anlaşıldığında bir nesil kaybedilmiş olacaktır.

Hiç kimse kızlarımıza iş bulmakla övünmesin. Bu bir cinayettir. Kadınların kıyamete kadar duyabilecekleri en tatlı teselli olan ‘anneciğim’ sesini kısmaktır kadını çalıştırmak. Çocuğunu kucağına almaya hasret kadınların toplumu olacağız yakın bir zamanda.

Bari dinî duygularımız bu sele alet edilmesin. Kızını okutup doktor yapmayı, insanlığa hizmet ettirmeyi yıllardır makul bir masal olarak dinledik. Herkesin kızı doktor olup hasta kadınları muayene etmek için gereken bütün tavizleri vermeye aday olmuştur. Sağlık ve insanlık uğruna görüldü bu. Şimdi de kızların Diyanet’te görevli olmak için okumaları moda oldu. Dine hizmet etmek, kadınlara tebliğ etmek basit mazeretler değil elbette. Allah muhafaza buyursun; bir kadının Kur’an okutması, ilmihâl öğretmesi, tebliğ yapması gibi Allah’ın emri olan şeyleri basit görecek bir gaflet sahibi değiliz. Allah’a sığınırız. Şüphesiz kadınların hocahanım olmaları, Kur’an öğretmeleri, doktor hanım olup hemcinslerine hizmet etmeleri yer yer zorunludur, gereklidir. Buna diyeceğimiz yoktur. Dediğimiz odur ki, bu gösterilen gaye ne kadar gerçektir, ne kadar da kadını evin dışına taşımak için kılıftır.

Diyanet’te hizmet eden kadınların aile hayatlarına bakılmalıdır. Annelikleri ve kadınlıkları ne durumdadır? Doktor hanımların insanlara verdikleri hizmetlerin oranı ile yavrularına verdikleri hizmetlerin oranı ölçülmelidir. Önümüzdeki bir zorunluluğu, bize dayatılan politikalara kurban ediyorsak sadece kendimizi avutuyoruz demektir.

‘Kadın Politikaları’

Kalplerdeki gayeleri Allah Teâlâ bilir; kimsenin kalbinde fesat bulunduğuna hükmedecek değiliz. İnsanız, insan olarak da kararımızı izleyebildiklerimiz üzerinden veririz. Önümüzde bir zina tufanı yayılmaktadır. Zinaya karşı en büyük kalemiz olabilecek aile de batılı ve batıl ölçülere kaydırılmaktadır. Kadın, anneliğe hasret bırakılmaktadır. Erkeğin eli kolu bağlı tutulmaktadır. Kadının fıtrî yapısı zedelenmektedir.

Kadının ‘anne’ olması takdis edilmeli iken ‘işçi/memur’ olması, teşvik edilmektedir. Kalpler, niyetler Allah’a açık alanlardır. Gördüklerimiz ise kadının ve ailenin harap edildiğidir. Bu harap etme esnasında da tıp ve din gibi herkesin cazip kabul edeceği alanlar kullanılmaktadır. Tıbbın ve dine hizmetin önemine diyecek yoktur ama bunun ne kadar gerçek bir maksat ne kadar da kılıf olarak kullanıldığını ele almak durumundayız. İnsanların gönüllerini yapmanın evlerini harap etmeye değemeyeceği bilinmelidir.

Zinayı rahatlatan veya çağrıştıran bütün aile ve kadın politikaları lanetlidir. Sesimizin çıktığı kadar haykırırız: Zinayı kışkırtan her kurala, o kuralı kasten getirene lanet olsun. Evlenmeyi ve erkek/kadın kahrı çekmeyi aptallık, zevkini hayvanca tatmin etmeyi de akıllılık olarak sunmaya çalışan şeytana alet olanlara yazıklar olsun. Kolay bir evlilik yerine, yokuşa sürülmüş evlilikler bir davetiyedir. Kadını erkeğin düşmanı, erkeği de kadının kahrı olarak lanse edenler, şeytanın maşasıdırlar. Erkeği de kadını da Allah’ın yarattığı gibi kabul edemeyenler, ölülerine Kur’an okutsalar da Kur’an ehli olamazlar. Erkeği kadına karşı azdıran şeytandır. Şimdi şeytanın eylemine tepki olarak kadını erkeğe karşı azdıranlar bilerek veya bilmeyerek bir tür şeytanlık içindedirler. Ne yazık ki, küfrün beşiği Batı’da başlayan bu fitneye mü’minlerin içinden de ses verecekler bulunabilmektedir. Yarattığı kulu kadına karşı Allah’tan daha merhametli kim olabilir?

Herkes istiğfar etmelidir. Kadınlar ve erkekler; herkes Rabbine dönmelidir. Biz insanız, kendi kendimize ilah olamayız. Birbirimizin merhamet bekçileri de olamayız. Yerimizde dursak, haddimizi bilsek, kul kim Allah kim bilsek taşlar yerine oturur.

Bu ümmetin kimliği üzerinde söz sahibi olanlar erkekleri, bağırlarına sığınıp huzur bulacakları kadınlardan mahrum etmesinler. Kadınları, yaşamları boyunca milyonlarca kere duymaları için yaratıldıkları ‘anneciğim’ sesinden mahrum etmesinler. Yeteri kadar ‘anne’ sesi duymamış kadın, yeteri kadar hava solumamış bir insandır. Kadını ile cennet yolculuğuna çıkacak erkeklerin o kadını kanun kafesinin içinde bulamayacağını her erkek bilir.

Hayata kimse müdahale etmesin. Suni hayatı hayat göremeyiz. Allah’ın yarattığı gibi yaşamak istiyoruz, bizim nasıl yaşayacağımızı birileri belirlememelidir.

Kadın, cephemizin en önündedir. İlk kadından beri şeytan, kadını aşınca hepimizi aşacağını bilerek iş yapmaktadır. Tesettürden kadının evinde

kalmasına kadar kadın ve aile ile alakalı her konuda bu inceliği unutmadan kararlar vermeliyiz. Bizim kızımız veya mü'minlerden birinin kızı ya da bir insanın kızı; ne değişir, sonuç hepimizle alakalıdır. Bir kadının işe atılması bir annenin kaybedilmesi ise kaybettiğimiz her anne, insanlıktan sökülmüş bir ilmiktir.

Kadının
İman Dünyası

Kadınıyla erkeğiyle bizi farklı kılan imanımızdır. Mü'min olduğumuz için sıradan insanlar arasından seçilip 'Ümmeti Muhammed' olma vasfı kazandık. Bu imanımızın gerekleri ile ne kadar uyumlu bir hayat yaşayabilirsek o kadar 'iyi insan' olmamız söz konusu olacaktır. Erkekler için de kadınlar için de geçerli bir kuraldır bu; kim ne kadar mü'mince yaşayabiliyorsa neticede onun iyiliği de o kadar olacaktır. İmanla birinci derecede alakalı olamayan hususlardaki iyi olmalarımız ya geçici ya da ikinci dereceden görülebilecek işleri temsil edecektir.

İmanı ne olarak anladığımızı ise çok iyi tahlil etmek durumundayız. Camilerde çocuklara saydırılan iman şartlarını biliyor olmayı imanlı olmak için yeterli kabul ediyorsak iman adına bir şey konuşmaya da gerek yok demektir. İman, bir iki diye birkaç kelimeyi sıralamaktan daha derin bir idraki ifade ediyorsa o takdirde de erkek veya kadın, bütün mü'minler iman kavramını yeniden ele almalıdırlar. 'Mü'min ailelerin sorunlarını ele almadan önce 'mü'min insanın imanını' ele almamız gerekir. Erkek ve kadın, imanın içini ne kadar doldurmuşlardır ki, iman edenlerin evlerindeki sorunları veya erkeklerin mü'min insan olmalarına rağmen kadınlara reva gördükleri eziyetleri ya da aksini konuşabilelim.

'Kadın' kelimesinin ifade ettiği anlam ile 'mü'min kadın' deyiminin ifade ettiği anlam asla aynı değildir. Aynı şekilde 'erkek' kelimesinin ifade ettiği anlam ile 'mü'min erkek' deyiminin ifadeleri aynı değildir.

Kadının tevhid düşüncesini yüreğinde kökleştirmiş olması, o kadının Asiye olma gayretini her an ve her durumda gösterebileceğinin işaretidir. İmanın ve imanın en bariz sonucu olan tevhide iman etmenin hayata yansıyan bölümleri bir anlamda, hayatı tabii mecrasında yaşayabilmektir. Tevhid akidesinin yer almadığı veya eksik kaldığı bir bünyede ise beşerî zafiyetler güçlenecektir. Bu da kadını ile erkeği ile insanın sınırsız bir ihtirasla, ebedî kalacakmış gibi sarıldığı dünya hayatı yaşaması sonucunu verecektir. Kadın esas alındığında bir ailede, hayatın tabii seyretmesi, sabır gerektiğinde sabrın devrede olması, takvanın öne çıkması gereken durumda önde olması gibi beklentilerin tamamı iman idrakinin yerini bulması ile mümkündür.

İmanın altı esasını saymayı sadece bir alfabe kabul edip daha sonra o altı esasın temel olduğu bir düşünce tarzı gerekmektedir. Ahirete iman etmeyi bir kelimede ifade ederken, Kur'an'ın ve hadislerin ahirete dair bize öğrettiklerini yol levhaları gibi görebildiğimiz zaman kadın kadın olacak, erkek de erkek olacaktır. Ne erkek ne de kadın sınırlarını aşamayacak, herkes Allah'ın çizdiği çizgileri koruyacaktır. Buna biz, Allah'tan korkma diye bir isim de verebiliriz. Buradaki 'Allah'tan korkma', bir işi yapmadan önce 'Allah'a göre onu yapma' seviyesini yansıtmalıdır.

Şehvetlere esir bir hayat yaşamanın nedeni de bu iman zafiyetidir. Akılların şehvetlere esir edilmesi, her şeyin uğruna feda edilebileceği bir şehvet dalgası içinde boğulup gitmede böyle bir eksiklik göze çarpmaktadır. Nefis terbiyesi olarak zikredebileceğimiz çalışmayı da imanın gereği olan işimiz olarak söyleyebiliriz. Zira iman, terbiye edilmiş nefislerin sahiplerince yerine oturtulabilir bir hakikattir.

Kadın Gözüyle Bakınca

Maalesef, şirk ve benzeri imanla ters düşen hatalar kadınlar arasında daha yaygındır. Gerek şirk gibi en ağır tehlikeden bakıldığında ve gerekse bid'at düzeyinden bakıldığında kadınlar arasında imanla uyumlu olmayan tavırların daha çabuk yaygınlaştığını söylememiz zor olmayacaktır. Bid'atler ve hurafeler kadınların duygusal yönünden de istifade ile çok çabuk taraftar bulabilmektedir.

Gerek bid'atler ve gerekse hurafeler kimi zaman imanın içini oyan amellere dönüşmekte kimi zaman da işe yarar iş yapamaz kadın portreleri çizmektedir. Kadınların sımsıkı tutundukları pek çok 'ibadet kılıklı iş' esasen fukahanın sakıncalı bulduğu, ulemanın tehlikeli dediği şeylerden oluşmaktadır. Onlar ise bu tür işleri, örnek görmeye çalıştıkları Aişe ve Fatıma valideler düzeyinde, onlarla beraber olmayı sağlayacak işler arasında görmektedirler. Kadının zihin altyapısında 'imanın altı şartını' çocukluk günlerinden beri ezber biliyor olmak zaten vardır. İlave olarak da ulemanın bid'at gördüğü bir iki iş veya toplantı icra edildi mi imanın gereği yerine oturmuş olacaktır! Burada bir çelişki olduğu gayet rahat anlaşılmaktadır. Bu çelişki imanın, şekilciliğe ve görselliğe dönüşmesidir. İman gözyaşını gerektiriyorsa kadın zaten mevlit toplantılarında gözyaşı akıtmaktadır. Sesi güzel bir ilahicinin etkisi ile gözyaşı akıtma, Allah korkusu ile akan gözyaşına denk olunca herkes açısından sorun kalkmış olmaktadır.

Böyle bir gidişatın sonucu olarak da iman ehli olmak, anti Hıristiyanlık veya Yahudilik olarak anlaşılabilmektedir. Bir kadın veya erkek, mü'min olarak anılıyorsa o, Yahudi veya Hıristiyan değildir mesajı anlaşılmaktadır. Elbette hiç kimse böyle bir beyanda bulunmuyor, bulunmaz da ama gözle izlenebilecek bir sonuç olarak bu bir hakikattir ne yazık ki!

Kadının imanın gereği olarak yetiştirilmesi, onu batıl düşüncelerden arındırmak olarak anlaşılamaz. Ya da kadının haram olarak adlandırdığımız çirkinliklerden korunmuş olması, imanı açısından yetiştirilmiş olduğunu göstermez. Önümüzdeki sonuçlar itibariyle de göstermemiştir zaten. Kadın, batıl ve haramdan uzak tutulduğu kadar, hak olarak bilinen açısından da eğitilmiş olmalıdır. Yanlıştan korunmuş olmak doğruyu eda etmek olmuyor. Doğru eğer doğru ise, bu doğru onu doğru kabul edenlerin içinde hayat bulmalıdır. Kadınlar da erkekler kadar Allah'ın Kur'an'ına muhataptırlar. Onlar da Kur'an muhtevası ile mücehhez olmalıdırlar. İlimden de bunu anlamalıdırlar.

Kadınların Kur'an'dan yüzeysel olarak bildikleri konular arasında bile, bizzat onları alakadar eden meseleler yerli yerine oturmuş değildir. Evlenmeden boşanmaya, üretmekten tüketmeye kadar kadın, Allah'ı ve Peygamber aleyhisselamı, uzmanlaşmayı gerektirecek kadar olmasa da bilme kelimesinin ifade ettiği kadarı ile bilmelidir ki, imanının içini doldurabileceği ameller yapabilsin. Kadının kör bir taklide mahkûm edilmesinin anlamı yoktur. Birilerinin tesettür gerekçesi ile kadınlarımızı ilimden ve pratikten yoksun bırakmasına karşı bizim mü'minler olarak, kendi kısır görüşümüzden ötürü imanı, mezarlık kültürüne ya da üçü beşi geçmeyen konulara daraltmamız kadına zulüm olduğu kadar, imanımızın gereklerine de aykırıdır. Kadınların arasından bir Asiye çıkmasına da engel yoktur, ilmi ile iman dünyasını kuşatan Aişe çıkmasına da engel yoktur. Kadınlıkları aynı olduğuna göre, gereklilikler ve ameller neden aynı olmasın?

Kadınlar, oturdukları meclislerinde Mescidi Aksa meselemizi en az erkekler kadar konuşabilmelidirler. Onlar da çözüm üretebilmelidirler. Keşke tüketim ve israf konusunda önü kadınlar çekseler de israfa ekmeği çöpe atmanın ötesinde asıl anlamını yükleyebilseler. Erkekler de kadınlardan kaynaklanan bu anlayışı meydanlara taşıyabilseler. Keşke kadınlarımız, eğitimin diplomanın ötesinde bir şey olduğunu erkeklere bile izah edecek şuuru sembolleştirebilseler. Bunlara keşke deyişimiz, gelecek

açısından gerçekleşmesine karşı umutsuz oluşumuzdan değil, şu ana kadarki gördüklerimizin içimizi açmadığındandır.

Kadınlar arasındaki toplantıların bir ev ortamında yapıldığında gıybet ve nemime ile özdeşleştirilmesi onlar adına gayet üzücü bir durumdur. Bir salon toplantısının kadınlara mahsus olarak yapılması hâlinde de, toplantı içeriğinden çok 'kadınsı' konular içerikli konuşmalar yapılması da gayet üzücüdür.

Böyle bir ortamda kadınlardan ne annelik ne de eşlik görevlerini icra etmede imanlarının gerektirdiği düzeyi beklememiz makul değildir. Kadınlar, ya duygusallık ya da seviyesizlik ehli olarak bilindiği sürece bizim onlardan, 'nerede Asiyeliğiniz, nerede Meryemliğiniz?' gibi bir sonuç beklememiz anlamlı olmayacaktır. Asiyelik de Meryemlik de her şeyden önce bir iman meselesidir; hayata, mala, insana, şehvete, umuda, siyasete, zulme ve her şeye Allah'ın nazarı ile bakmaktır. Bu bakış elde edilmedikçe kimse kimseyi oyalamasın, kimse gökten inecek bir Asiye beklemesin. Asiye için her yer Firavun sarayı oldu ama hâlâ Asiye mantığını yakalayacak Kur'an ile yoğrulmuş genç kızlar meydanlara çıkmadı. Meselemiz budur.

Kadınların
Müstakil Evleri

Yaşadığımız hayatta her insanın bir ev sahibi olma emeli vardır şüphesiz. Kadınlarda bu emel, kimse ile paylaşmayacağı bir ev şeklindeki beklentiye dönüşebilir. Bilhassa bizim Anadolu kültürümüzde anne babalarla beraber yaşama, onlara yaşlılık dönemlerinde hizmet etme arzusu, yeni evlenen gençlerin hanımlarını, büyüklerinin hizmetinde tutmak için onlarla beraber kalacakları bir evde tutma şeklinde gerçekleşmiştir. Burada niyetlerin samimiliği ya da başka bir niyetle karışmışlığı kişiden kişiye değişir elbette. İki noktayı göz ardı etmeden konunun ele alınmasında yarar olacaktır. Birincisi, erkeklerin böyle bir ev dizaynında daha ekonomik bir tutum içinde olacaklarını da hesap etmektedirler. İki ev yerine bir ev geçindirmek her zaman daha ekonomiktir. İkinci olarak da, erkekler evlendikleri eşlerini anne babaları ile beraber ya da anne babalarını eşleri ile beraber bir evde tuttuklarında, esasen kendilerinin görevi olan anne babaya hizmet yükünü hanımlarının omuzlarına yüklemektedirler. Her iki durum da, evlenmenin sonuçlarını yanlış yöne yönlendirme şeklinde yansımıştır genellikle.

Bir Müslüman'ın yaşlı olsun ya da genç olsun, anne babasının hizmetinde bulunması kadar ahlâk ve din kaynaklı bir görev neredeyse yok denecek kadar azdır. Hiçbir şekilde anne babaya hizmeti tartışamayız. Bilhassa yaşlılık günlerinde onlara hizmet, asla ekstra olarak kabul edilemez. Anneye babaya hizmet mahza dindir. Eğer bu ahlâk değilse ahlâk diye bir şey yoktur. Bu hususta vicdanlar, sahiplerini hayra yönlendirmiyorsa vicdan da yok demektir. Bu boyutuyla anne babaya hizmetin ele alınmasına gerek bile yoktur; onlar çocuklarına Allah'ın emanetidirler. Onların çocuklarından razı olması, Allah'ın kulundan razı olması niteliğindedir. Namaz ve oruç gibi ibadetler de onlara dair boşluğu dolduramaz. Bu şekilde inanıyor, bu şekilde muhasebe edileceğimizi akide olarak biliyoruz.

Bununla kadınların bu beklentinin gerçekleşmesi için sorumlu tutulacakları bir evlilik yapmaları bir arada tutulurken ne kadar din adına ve dine uygun iş yapılabilmektedir? Bunu konuşmamız ve tartışmamızda hiçbir beis yoktur. Evet ortada, eşinin babasına bir bardak çay ikram etmeyi kendisine yakıştıramayan kadın varlığı da inkâr edilemez. Şu veya bu nedenle, eşinin anne babasına bir bardak çayı gereksiz görebilmek ne derece insanlıkla bağdaşır, başka bir meseledir. Bunun karşısında da, dinin

ve örfün evlada yüklediği, anne babaya hizmet sorumluluğunu zulüm noktasına getiren ebeveynler de vardır. Yaşadığımız topraklar, böyle zalimlerin sayılamayacak kadar çok örnekleriyle doludur. İki tarafın da aşırıları vardır. Bugüne kadar olmuştur, bundan sonra da olmayacağı beklenemez. Bizim için her iki tarafın yanlışlarından hareket ederek kural belirlemek mümkün değildir. Biz mü'miniz, Şeriat sahibiyiz. Bizim için belirleyici kurallar, örften önce dinden kaynaklanır. Anne babaların hatalı tutumları, bugün anne babayı yok sayan bir neslin ortaya çıkmasına, evlilik görüşmesine başlamadan önce, anne baban kiminle oturacak?' diye soru soran eş adayına sürüklemiştir bizi. Neredeyse, genç kızlar anne babası olmayan eş adayı arayacak duruma gelmiştir ki, Allah muhafaza buyursun böyle bir tutum, eş uğruna anne baba itmek, incitmek gibi bir bataklığa doğru sürükler insanları.

Meseleyi maddeler şeklinde şöyle özetleyebiliriz:

a- Anne babaya, bilhassa yaşlılık dönemlerinde hizmet etmek, onların doğurup büyüttükleri çocuklarının hizmetini görme hazzını yaşamalarını sağlamak bir çocuk için Allah'a kulluktan sonraki en büyük görevdir. Bunun dinî boyutu, konuşulamayacak kadar büyüktür ve bu hüküm Kur'an kaynaklıdır.

b- Anne babaların, Allah'ın onlara ihsan ettiği bu hakkı kullanmada zulüm derecesine varan hatalar yaptıkları, telafisi mümkün olmayan derin uçurumların eşler hatta aileler arasına girmesine neden oldukları da tarihî bir gerçektir. Az bir istisna dışında, 'kaynana-gelin sendromu' yaşamayan aile neredeyse yoktu. Şimdi ise yeni evlilik düzenleri en baştan anne ve babayı yok saydığı için artık daha az duyulur olmuştur bu sıkıntı. Bu da başka bir afeti getirmiştir beraberinde.

c- Çocukların, ebeveyn hizmetini başkasının çocuğu olan eşine gördürmesi, evliliğin gereği ve nikâh akdinin getirdiği bir mecburiyet gibi gösterilmiştir. 'Hem eşim olacaksın, hem de anne başka yerde kalacak!' tarzında bir diklenişle eşlerinin karşı çıkışlarını ezmişlerdir. Hâlbuki hizmet görevi, çocuk kim ise onun omuzundadır. Çocuk olmakla çocuğun eşi olmak aynı değildir.

d- Kadınların, eşlerinin büyüklerine hizmetten gocunmaları, kadınların bayraklaştırdığı bir sıkıntı değildir. Kolay kolay bir kadın, kaynanasına veya kaynatasına hizmet etmekten bıktığını söylemez. Asıl şikâyet konusu, büyüklerin kendilerine sunulan hizmeti yasal bir hak gibi görüp teşekkür

etmeyi gerekli görmeyişlerinden kaynaklanır. Bu teşekküre gerek görmemenin zamanla zulmü mubah görme sonucu da oluşmaktadır.

e- Kadınların kendi evlerinde yani nikâhlanıp eşi durumuna geldikleri erkekleri ile beraber bulundukları evlerinde sorun olarak yaşadıkları tek konu erkeğin büyükleri ile sürtüşmeleri değildir. En az onlar kadar, evde bakmak durumunda kaldıkları kayınlar ve benzeri yabancılarla aynı evi paylaşma sıkıntısıdır ki, pek çok kadın neşeli bir evliliği sırf evdeki ona mahrem bile olmayan erkeklerin yüzünden hayal edemeden ölüp gitmiştir. Burada da, evde bir iki gün misafir kalacak bir namahrem ile evdeki namahrem birinin mahrem durumunda kabul edilmesinin karıştırılması vardır. Bu da açık bir sıkıntıdır.

f- En önemli sıkıntı da, kadının evinde eşiyle yalnız kalma beklentisinin karşısına dinî kaidelerin, ağır örfün çıkarılmasıdır. Sanki dinin bütün hükümleri istisnasız uygulanıyor da tek eksik, evin gelininin evin büyüklerine itaatindeki eksiklik kalmış gibi bir mücadeleye girildiğinde kadının içten içe, dinin hükümlerine karşı soğukluğu ile karşılaşılmaktadır. Hâlbuki dinin böyle bir kuralı yoktur.

g- Anne babanın hizmet ihtiyacının karşılanması eğer gelinlerinin rızası ile olabiliyor, onlar da bunu bir teşekkürle takdir edebiliyorlarsa bu muazzam bir nimet olarak şükür gerektirecek bir durumdur. Bu, bu şekilde sağlanamıyorsa erkek, yakında bir ev tutarak annesini babasını orada bakmak gibi alternatifler üretmek zorundadır. Sırf böyle bir nedenle boşanma noktasına gelmiş ailelerin mesuliyetini, kadınların şımarıklığına ya da bu zamanın kadınlarının ahlâk kıtlığına yüklemek ciddi bir çözüm değildir. Erkek, kendisine ait bir görevi kimseye yükleyemez. Sorun olacağı belli bir uygulamayı da en baştan oluşturmamak da onun düşünüp pratiğe koyması gereken bir durumdur.

Kadın Nikâhlandığında Evi Hak Eder

Mü'min kadın, eş adayıyla nikâh akdi için karşılaştığında, müstakil, eşinden başkasının giremeyeceği bir evi de hak eder. Nikâh akdi esnasında böyle bir özel kural üzerinde ittifak sağlanmadığı sürece, kadına evinde ikinci kişilerle yaşama mecburiyeti getirilemez. Talak suresinin altıncı âyeti, evlenilen kadınlara özel ev verilmesini açıkça emretmektedir. Bu evin kiralanmış bir ev olması ya da satın alınmış bir ev olması durumu değiştirmez. Mühim olan, anahtarları onun elinde, banyosunu ve tuvaletini kimseyle paylaşmayacağı, evin içinde serbest kıyafetle bulunabileceği

nitelikte koruma sağlayacak bir ev olmasıdır. Böyle bir ev, pazarlığı yapılmasa bile kadına nikâhın getirdiği bir haktır. Örf veya başka bir anlayış bunu kısıtlayamaz. Bunun böyle bilinmiyor olması ya da kadınların böyle bir haktan söz etmeleri durumunda başlarının ezilmesi ile karşılaşacakları gibi durumlar bizim, dinimizi kendimize göre şekillendirme gerekçemiz olamaz. Bin hata ederiz ama bir kere dinimizi kendimize göre şekillendirme gafletine düşmeyiz.

Hanefî ulemasının ileri gelenlerinden Kâsânî, el-Bedaî' isimli eserinde (4/23) bu durumu gayet açık bir dille özetlemektedir: 'Erkek eşini, kuması ile ya da kaynanası, görümcesi veya üvey kızı ile bir arada tutmak istese de eşi kabul etmese, eşinin kadına özel bir ev tutması gerekir.' Kâsânî, bunun gerekçesini de izah ederken bize göre çok basit bir noktayı öne sürmektedir: 'İstediği zaman cinsel ilişkili bir ortam üçüncü kişilerin bulunması ile sağlanamayacağından…'

Fukahanın büyük bölümü, kadının müstakil bir evde yaşamayı istemesini hakkı olarak görmüşlerdir. (el-Mevsua el-Fıkhıyye, 25/109) Kadının, kendisine tanınan bu haktan feragat etmesi durumunda bir sakınca yoktur. Şu kadar ki, feragat ettiği hakkını başka bir zaman isteyebilir.

Burada, kadının kayınlarından örnek verilmemiştir. Zira kayınla bir arada bulunmak, onun eve kendi anahtarı ile girmesi zaten mümkün değildir. Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem, mahrem olmayan erkeklerin kadınların yanına girmelerini yasakladığında sahabeden bazıları kadının kayınlarını yani kocasının erkek kardeşlerini sormuşlardı. Bunun üzerine de: 'O ölümdür.' buyurmuştu. (Buharî, 5232; Müslim, 2172) Dolayısıyla Müslüman bir kadının, evinde misafirlik sınırları dışına taşacak şekilde kayın da olsa ikinci bir kişiyi istememesi sadece hakkı değil mü'min olmasının gereğidir.

Kaynanaya-Kaynataya Hizmet

Bir kadının veya erkeğin, eşinin anne babasına hizmet etmesi, onların emrinde olması zorunlu mudur? Başka bir ifade ile böyle bir görev Allah'ın emri midir?

Yapılacak bir araştırmanın önümüze koyacağı sonuç, kadının nikâh akdi ile beraber sadece eşine hizmet etme mecburiyeti oluşmayacağı bilakis eşinin hizmet etmesini istediklerine de hizmet etmesinin gerekeceği şeklinde bir anlayışın yaygın olduğu olacaktır. Kadın, eşinin anne-babasına hizmet etmeye zorunlu değildir. Kadının, insanî kimliğini dikkate alarak

böyle bir hizmette bulunması, meseleyi kendisini de bir gün kaynana olacağı penceresinden görebilmesi ve bu hizmeti yapması başka şeydir, onun bu hizmete mecbur tutulması başka şeydir. Mecburiyet noktasından bakıldığında kadının böyle bir mecburiyeti yoktur. Kadının, böyle bir mecburiyete zorlanacağı evde bulunmamak istemesi de en tabii hakkıdır. Eğer ortada bu kadar basit bir meseleyi çözememe varsa bunu kadına yıkmanın makul yanı da yoktur. İstisnaî durumlar hariç, genelde kadınlar erkeklerinin muaşeret hataları nedeniyle böyle bir inatlaşmaya girer ve kendilerini de aile çevrelerini de sıkıntıya sokarlar. Bu da gösteriyor ki, böyle bir sonuçtan kadın kadar erkek de mesul tutulmalıdır. Ya da kadın böyle bir noktaya itilmemelidir.

Misafirlik Ölçüsü

Ölçüsüz ve sınırsız bir misafirliği de reddedebilir kadın. Üç günden fazla misafirlik misafirlik ölçülerini zorlar. O üç gün içinde de mahrem olmayan birinin tek başına evde bulunmaması gerekir. Evde misafirin varlığı, evi kullanılamaz duruma getirmemelidir. Bu ölçülerdeki bir misafirliğe kadının itiraz hakkı olmaz. Karşılıklı hakkaniyet bunu gerektirir.

Gerilmenin Anlamı Yoktur

Sabrın mü'min için en büyük dayanma noktası olduğunu bilen mü'min erkek ve kadının, aralarındaki böyle bir sorunu, boşanmanın konuşulduğu seviyeye taşımaları esef vericidir. Eşler birbirlerinin haklarına saygı göstermelidirler.

Kadınlar, eşlerinin böyle bir durumdaki çaresizliklerini anlayışla karşılamalıdırlar.

Erkekler de bu durumdaki kadınlarını hem anlayışla karışlamalı hem de yaptığına teşekkür etmeyi bilmelidirler.

Yaşlı anne babalar da, yaşadıkları zamanın onların çocukluk zamanı olmadığını, kimsenin çocuğunu kendilerine hizmetçi tutmadıklarını, hesabı sorulmayacak bir fırsatın hiçbir insana verilmediğini bilmelidirler.

Kadın veya erkek, hepimiz kuluz, birbirimize muhtacız. İyiliğimize, duamıza, maddî desteğimize muhtacız.

Müstakil Evlere de

İhtiyacımız Var

Müstakil evlerden önce hür yüreklere daha çok ihtiyacımız vardır. Komşudan, çevreden etkilenmeyen, hür yüreklerin sahipleri daracık mezarlarda bile cennet bahçeleri gibi geniş bir zeminde yaşayacaklar. Bunu kimse unutmasın. Dünya budur.

Evlerimiz için Kur’an’dan Âyet Okumak

Kitabımız Kur’an’ı, evimizin ve işimizin yönlendiricisi olarak kabul ettiğimizi tartışmaya gerek yoktur. Zira Müslümanlık böyle bir dindir; Kur’an her şey ise ortada bir Müslümanlık var demektir. ‘Her şey’ düzeyinde görülmeyen bir Kur’an, İslam ile bağımızda sıkıntı demektir. Müslüman olan herkesin en temel itikadı böyledir. Kimse kimsenin bu anlamda imanını soruşturamaz elbette. Ne var ki bu imanı, ne kadar evin bir parçası, ailenin bir sistemi durumuna getirebildiğimizi tartışmak zorunda kalıyoruz. Erkek erkekliğini gösterirken kadın da kadınlığını ispat ederken okunan bir âyet, ‘bu Allah’ın hükmüdür’ denerek önümüze konan bir hüküm, tartışmayı ne kadar bitirebiliyor? Nefsimize ağır gelse de, iddiamızı boşa çıkartsa da, mü’min olduğumuza göre ‘evet, artık öyledir’ diyebilmekte zorlanabiliyoruz.

Böyle bir meseleyi gündem yaptığımızda, örnek olarak kadınların, ikinci evlilik yapmak isteyen erkeklerin Nisa suresinin âyetini kendisine dayanak olarak gösteren eşine karşı adeta ‘âyet bile olsa dayanağını kabul etmem!’ demeye gelen itirazlarını tek örnek olarak görmeyelim. Kadınların mirastaki paylarını erkeğe göre yarıya indiren Kur’an hükümlerinde de benzer bir tepki gösteren kadına karşı da aynı çehreyi sergileyebiliriz. Böyle bir örnekleme yani evimizde Kur’an âyetlerinin hükümran olmayışına, kadınların erkeklere tanınan meziyetlere karşı itiraz meyilli tavırlarını öne çıkarma tutumu, evlerimizde Kur’an hükümlerine karşı açık veya gizli bir direniştir şüphesiz. Erkekler, kadınların bu gizli veya açık direnişlerini, kadınların ‘o hariç!’ şeklinde özetlenebilecek kırılmalarını, evlerimizdeki Kur’an’dan ırak kalmanın yegâne örneği gibi göstermeleri haksızlıktır.

Bu haksızlık, erkeklerin Kur’an’ın hükümlerinden biri veya ikisinin arkasına sığınarak bildiklerini ve zevklendiklerini yapma arzularından kaynaklanıyorsa bu da ayrı bir zulümdür neticede. Erkekler beğendiklerini, kadınlar da kendi beğendiklerini alıp Müslümanlık yaşayacakları bir din olamaz İslam. Kur’an’ımızın hükümleri karşısında boyun bükmeyi ve bu boyun bükme hâlini iş başa düştüğünde ispat etmeyi imanın bir pratiği olarak görmeliyiz. Hatta bu durumu, mü’min bir insan olarak karşımıza çıkabilecek, Haçlı ve Siyonist zulmünden daha ağır ve riskli bir imtihan olarak değerlendirmeliyiz. Biz, dışarıdan dinimize ve kimliğimize

saldırılacağını, bizim de bu saldırıda şehadete hazır bir şekilde cihat edeceğimizi hesaplarken bir de şeytanın bizi imanımızın en temel noktası olan Kur'an'ımız üzerinden kıskıvrak yakaladığını görebiliriz. Keşke bunu görüp de dönebileceğimiz en yakın u kavşağını bulabilsek! Ne yazık ki, esasen en temel noktalarımızdan biri olan Kur'an'a göre yaşayan bir insan olma ilkemiz üzerinden kıskıvrak yakalanmış iken, iri iri sözler üzerinden slogan Müslümanlığı da yapabildiğimiz olmaktadır. Çok acil bir şekilde evlerimizde Kur'an'ın nerede durduğunu incelemeliyiz. Bu inceleme ve tahkikat da, Kur'an'ımızın devlete taalluk eden hükümleri üzerinden olmamalıdır. Devlete taalluk eden hükümlerinde ezilmişliğimizi zaten biliyoruz. Bizim özel devletimiz durumunda olan evlerimizde Kur'an'ın ne kadar hükümran olduğunu ele almalıyız. Vadiyi gösterip önümüzdeki çukura düşüren şeytana karşı bir tedbir olarak düşünebiliriz bu öneriyi.

Müslüman

Erkek ve kadınıyla herkes Kur'an'ın hükümleri huzurunda eğilmeye ve menfaatine uygun olsa da olmasa da 'evet' demeye mecburdur. İman budur, İslam böyle bir dindir.

Muhteşem Bir Örnek

Kur'an'a ne kadar yakın olduğumuzu test etmemize, evlerimizde çocuklarımızın okumaları için özendirmek istediğimiz kitabımızın bizi ne kadar etkisi altında tuttuğuna örnek olabilecek şu bilgiyi Sahihi Buharî'den (4646) okuyabiliriz. Olay, ashabı kiramın büyüklerinden Ömer bin Hattab radıyallahu anha aittir. Satır satır izlemekte yarar var.

İbni Abbas radıyallahu anhüma anlatıyor:

Uyeyne bin Hıns Medine'ye gelmişti. Yeğeni Hurr bin Kays'ın evinde misafir olmuştu.

Hurr, Ömer'in meclisinde kendisine yakın tuttuğu kimselerden biri idi. Ömer, Kur'an ehli hafızları yaşlarına bakmadan meclisinde tutar, onlarla istişare ederdi.

Uyeyne yeğenine dedi ki:

'Emirulmüminin Ömer'in yanında itibarın var. Benim onunla görüşmemi sağlar mısın?'

Hurr da bunu yapmaya çalışacağını söyledi.

İbni Abbas, olayın gerisini şöyle anlatıyor:

Hurr, amcası için Ömer'den randevu istedi. Ömer de randevu verdi. Uyeyne Ömer'in huzuruna çıkınca dedi ki:

'Ey Hattabın oğlu!

Bu bir felakettir; ne bize bol ihsanda bulunuyorsun ne de adaletle iş yapıyorsun!'

Ömer, bu sözlere çok sinirlendi. Adamın üzerine yürümek istedi. Tam bu sırada Hurr, devreye girdi ve dedi ki:

'Ey mü'minlerin emiri!

Allah Teâlâ Peygamber'ine "Sen af yolunu tut, iyiliği emret ve cahillerden yüz çevir." buyurmuştur. Bu adam da cahillerden biridir.'

İbni Abbas diyor ki:

Allah'a yemin ederim ki Ömer, Hurr bu âyeti okuyunca bir adım daha ileri gitmedi. Çünkü o, Allah'ın kitabına karşı çok hassastı.'

Bu örnek, evimizde Allah'ın kitabına karşı ne denli bir hassasiyet taşıdığımızı test etmemizi sağlayacak bir örnek olarak unutulmamalıdır. En gergin anlarımızda bile, Kur'an âyetlerinin durdurabildiği erkekler ve kadınlar oluncaya kadar kat edeceğimiz mesafe pek uzun olacaktır. Allah'ın kitabı bizim hem hızımız hem de frenimiz olmalıdır. İman bunu gerektirir.

Bir âyet

'Oruç tuttuğunuz günlerin gecesinde kadınlarınıza yaklaşmanız size helal kılındı. Doğrusu, kadınlarınız sizin için bir örtü / bir elbisedir; siz de onlar için bir örtü / bir elbisesiniz. Allah, (oruç geceleri kadınlarınıza yaklaşma yasağını çiğneyerek) kendinizi günaha / sıkıntıya soktuğunuzu bildi de, size (yeme-içme ve eşlerinizle birlikte olma konusunda) müsaade verdi ve üzerinizden zorluğu kaldırıp sizi bundan muaf tuttu, affetti. Artık şimdi (geceleri) eşlerinize yaklaşabilir ve Allah'ın sizler için yazdığı / kararlaştırdığı şeyi arayıp elde edebilirsiniz. Ve tan yerinin aydınlığı gecenin karanlığından sizce belli oluncaya kadar yiyip içebilirsiniz. Sonra da, akşam vakti girinceye kadar orucunuzu tastamam tutunuz. Bir de, mescidlerde i'tikâf'a çekildiğinizde eşlerinize yaklaşmayın. Bütün bunlar, Allah'ın sınırlarıdır; bu sınırlara yaklaşmayın. İnsanlar kötülüklerden / günah işlemekten sakınıp korunsunlar diye Allah âyetlerini insanlara işte böyle açıklar.'

Bu âyet, Bakara suresinin yüz seksen yedinci âyetidir. Âyet, evlerimizde kadını ile erkeği ile mü'minlere yön vermektedir. Evi ve evde bulunması gereken iman ortamını tanımlıyor âyet. Bize ait bir sonuç çıkarabilmemize yardım etmesi için âyette geçen konuları başlıklar hâlinde ele alalım;

1- Oruç tutulan günlerin gecelerinde yani Ramazan ayının gecelerinde cinsel ilişki helaldir.

2- Kadınlar erkeklerin elbisesi gibidir, erkekler de kadınların elbisesi gibidir.

3- Allah Teâlâ Müslümanlar'ın, Ramazan gecelerinde cinsel ilişkinin yasak olduğu bir dönemde öyle bir yasağa tahammül etmekte kullarının zorlandığını bildi ve kolaylık getirdi.

4- Mü'min ve Müslüman bir insan, hayatın bütün zamanlarında Allah'ın kaderini tecelli ettirme mücadelesi içindedir. Bunun için de ramazan ayı gibi manevî havanın yoğun hissedildiği bir zaman dilimini, oruç ve benzeri ibadetlerle geçireceği gibi, Allah'tan gelen bir hak olarak, eşi ile cinsel ilişki kurabilir ve bu ilişki de, neticesinde Allah'ın kaderinde yazdığı bir çocuk varsa o çocuğun yaratılması düzeyinde ileri bir ilişki olabilir.

5- Sahur vakti girinceye kadar yiyip içmek serbesttir.

6- Yiyip içmenin yasak olduğu gündüz vaktinde de orucun hakkı verilmelidir.

7- Müslüman, üzerine farz olmayan bir ibadet olan i'tikâfa girerse, i'tikâf süresince hanımı ile cinsel ilişki kurmayacaktır.

8- Bu anlatılanlar yani Ramazan gecesi cinsel ilişki, kadınların erkeklere/erkeklerin kadınlara karşı düzeyi, Ramazan gecesini yatak odasında, gündüzünü de takva ortamında geçirme dengesi, Ramazan gecelerinde yeni bir çocuk yaratılmasına vesile olma arayışı ortamı, yeme içme vakitlerine riayet, i'tikâf bunların hepsi Allah'ın, kullarına çizdiği sınırlardır. Bu sınırlara karşı mü'minler ikaz edilmiştir. Mü'minlerin kurtuluşu, Allah'ın rızasına uygun bir hayat yaşama şansları bu sınırları korumalarına bağlıdır.

Bu Âyeti Okumak

Sadece bu âyet, masamızın üzerine ele alınması gereken bir konu olarak konduğunda evlerimizde ne kadar Kur'an ortamı bulunduğunu anlamamız mümkün olacaktır. Ramazan ayına bakışımız, bize göre Ramazan kutsallığı, Ramazan'da orucu ve ibadetleri emreden Kur'an'a göre kutsallığın şeklinin bile ele alınması yeterlidir. Bir de, Kur'an'dan sadece bir âyetin

muhtevasındaki konu renkliliğine dikkat edilmelidir. Ramazan ve orucun bulunduğu bir âyet, aynı anda, aynı cümlenin içinde, orucu, yatak odasını, i'tikâfı, yeme içme vakitlerini, erkeklerin kadınlar açısından/kadınların erkekler açısından nasıl görülmesi gerektiğini beyan etmektedir. Müslümanlar olarak biz hâlâ, eşlerimizi 'eşimiz' olarak görme düzeyinde isek, kat etmemiz gereken mesafe de zannedilenden çok daha fazla demektir. Eşler, birbirlerinin eşi iseler, bu bakış tarzı dünyevî değerleri kullananların bakış tarzı olduğu için Kur'an düzeyini yansıtmamaktadır. Kuru bir aşk edebiyatını da kısır görürüz. Eşler, eğer Kur'an düzeyinde bir hayat yaşamak istiyorlarsa bu istek, onların birbirlerini 'diğerinin gömleği' olarak görmelerini gerektirecektir. Evlerimizde Kur'an okunması, mushafın gözde bir ziynetimiz olması bizi buna mecbur eder.

Bakara suresinin bu, yüz seksen yedinci âyetini bilmem kaç kere daha okusak acaba?

Kur'an'dan bir âyet kendisine hatırlatıldığında olduğu yerde kalan Ömerler gibi olabilmek için hangi yatırımlar gerekiyor, neredeyiz ve nereye gitmek istiyoruz gibi soruların cevabı artık rahatsız etmelidir. Çok açık bir yüreklilikle sorabilmeliyiz kendimize: Bu âyeti, gereğini yapmak şartıyla okuyabilir miyiz kendimiz için?

Aile Anlayışımıza Işık Tutan Bir Âyet

Bakara suresinin iki yüz yirmi birinci âyeti, sıradan bir okuyuşla okunduğunda Mekke dönemine ait insan tablolarını anlattığı şeklinde anlaşılabilir. Mü'min erkeklerle müşrik erkekleri, mü'min kadınlarla müşrik kadınları önümüze koyan bu âyetin, Mekke'de Bilal radıyallahu anha işkence eden kâfir insanlardan söz etmekte olduğu açıkça anlaşılmaktadır. Böyle bir anlama için ilim sahibi olmak da gerekmemektedir. Biz, Kur'an'ı ve âyetlerini imanımızın temelleri gören anlayışımızın gereği olarak bu âyeti daha etkin bir konunun kaynağı görmeliyiz. Âyet esasen, aile saadetinin ya da erkek veya kadın mü'min için asıl huzurun kimde olduğunu göstermektedir. 'Mü'min erkek-mü'min kadın' her durumda daha iyidir. Fiziksel güzellik ve dış etkenler aksini gösterse de imanla bezenmiş bir insan iyidir-iyi olmalıdır. Âyeti bu bakışla ele alabiliriz:

'İman etmedikleri sürece müşrik kadınlarla evlenmeyin. Müşrik kadın hoşunuza gitse de, mü'min bir cariye Allah'a ortak koşan bir kadından daha hayırlıdır. İman etmedikleri sürece müşrik erkeklerle, kadınlarınızı evlendirmeyin. Müşrik hür erkek hoşunuza gitse de, iman eden bir köle,

müşrik bir erkekten daha hayırlıdır. Onlar ateşe çağırırlar, Allah ise izniyle, cennete ve bağışlanmaya çağırır. O, insanlara âyetlerini açıklar ki, öğüt alıp düşünsünler.'

Kur'an'ımızın bu açık hükmü satır satır ele alındığında şu çizgileri çizmektedir:

1- İnsanlar, iman edenler ve etmeyenler, mü'minler ve müşrikler olarak iki grupturlar. Hayata bakan gözümüz bu iki çizgi üzerinden insanı değerlendirmelidir. Bizim göz zevkimiz başka türlü söylüyor olsa da kitabımız Kur'an, insanları bu şekilde görmektedir. Kişisel menfaatlerimize göre bir tasnif yapamayız. Mü'min olmak, mü'minlerle beraber olmayı gerektirmektedir. Mü'min olduğu hâlde kişisel hayatını, ev düzenini mü'minlerle kuramayanlar yanlış üzerine kurulu bir iş yapmış olmaktadırlar.

2- Mü'min, fiziksel olarak güzel görünmüyor olsa da mü'min olmayana göre güzeldir. Mü'min olmayanın fiziksel güzelliği ise yok durumundadır. Çünkü mü'min, ambalaj insanı değildir. Ambalajdan önce içerik olarak tatmin olduğu bir durum mü'min için uygundur. Müşrik insan içerik olarak 'yok' hükmündedir. Kur'an onları necis/murdar saymaktadır. Sosyal bir vakıa olarak müşriklerin bulunduğu bir toplumda yaşamaya zorunlu hissedebilir kendisini mü'min ama bu zorunluluğu, öyle bir insanla aile düzeni kurmaya götürecek noktada hissetmez.

3- İman edenlerin en temel karakteri, imana davet etmektir. İman etmeyenlerin en temel karakteri de ateşe davet etmektir. Filan mü'minin bu karakterinden uzak kalması, filan müşriğin de kendi hâlinde yaşayan biri olması bu özelliği değiştirecek nitelikte değildir. Mü'min budur, müşrik de odur. Tek tük örnekler üzerinden kural konulamaz.

4- Bu gerçekler, açık Kur'an âyetleridir. Allah Teâlâ, bu âyetleri mü'min kullarına açıklamıştır. Dileyen ibret alır, hayatını ona göre düzene koyar. Dileyen kitabı olan Kur'an'ı Ramazan'da hatim indirme kitabı olarak değerlendirir, düğününden ev düzenine kadar hayatının diğer alanlarını da başına dayatılmış ithal bir düzene göre belirler; hayat bir imtihandır. Bu imtihan, öyle veya böyle gerçekleşecektir. Keşke 'Kur'an ne diyorsa!' diyebilen dillerimiz olsa idi!

5- Bu âyet, pek çok iman hakikatini bize beyan ediyor ama bizim birinci olarak önümüze koymamız gereken şudur: Mü'min, aile düzenini Kur'an kaidelerine göre kuracak. Eşlerin iman durumları bedensel durumlarından önemlidir. Bedensel özürlüyü kabul edebiliriz de iman özürlüyü kabul

edemeyiz. Köle bir eş sahibi olmayı yeğleriz de imanı tartışılır durumda olan bir eş sahibi olmayı kabul edemeyiz. Mü'min olmanın en tabii gereklerinden biridir bu. Eğer bizim imanımız, hayatımızın yekûnu denebilecek bir bölümüne hitap eden evliliğimizi şekillendirmeyecekse ne zaman ve nerede imanımıza göre yaşadığımızı ispat edebiliriz? Evlenmeye aday görülen kişinin 'müşrik' çapında biri olması şüphesiz bu âyetin ikaz ettiği konudur. Müşrik ile evlilik ise katiyetle yasaktır. Müşrik düzeyinde olmayan ama iman açısından bakıldığında sorunlar ihtiva eden şahsiyetlerin Müslüman kızlarımıza talip olmaya cesaret etmeleri bizim açımızdan bir zafiyet kabul edilmelidir.

6- Meseleyi sadece evlenecek erkek ve kadın açısından da görmemek gerekir. Evlilikle beraber oluşacak hısımlığın getireceği ilişkiler de, imanlı biri ile olma veya olmamaya göre şekillenecektir. Bu da Müslüman'ın yaşayacağı ortamı kendi elleri ile oluşturması veya ihmal etmesi olacaktır. Yetiştirilmesi hedeflenen neslin ne olacağı da düşünüldüğünde konu biraz daha iyi anlaşılacaktır. Üç günlük zevklere kapılıp ebedî hayatımızı yönlendirecek bir karar, mü'min insan açısından kayıptır.

Düşünmek Gerekmez mi?

Gerek kendilerinin girdiği aşk macerasında ve gerekse doğurdukları çocuklarının evliliği hususunda başarısız kalanların aşağıdaki âyeti defalarca okuyup düşünmeleri gerekir. Madem iman ehliyiz, imanımız evlilik sürecinde de devrede olmalıdır. Severken kimi sevdiğimizi bilmemiz şarttır. En azından iman bunu gerektirir. Evlilik gerçekleştikten sonra da bu gerçek bizimle beraber olmalıdır.

'Allah'a ve ahiret gününe iman eden hiçbir topluluğun, babaları, oğulları, kardeşleri yahut kendi soy-sopları olsalar bile, Allah'a ve peygamberine düşman olan kimselere sevgi beslediğini göremezsin. İşte Allah onların kalplerine imanı yazmış ve onları kendi katından bir ruh ile desteklemiştir. Onları, içlerinden ırmaklar akan ve içlerinde ebedî kalacakları cennetlere sokacaktır. Allah onlardan razı olmuş, onlar da Allah'tan razı olmuşlardır. İşte onlar, Allah'ın tarafında olanlardır. İyi bilin ki, Allah'ın tarafında olanlar kurtuluşa erenlerin ta kendileridir.'

(Mücadele suresi, 22)

7- Âyetten çok açık bir şekilde anlaşılan hüküm şudur: Erkek Müslüman'ın, bir dine bağlı olmayan müşrik ile evlenmesi hiçbir şekilde caiz değildir. Yahudi ve Hıristiyan olan bir kadın ile evlenmesi ise caiz görülmüştür. Buna 'ehlikitap olan' şeklinde genel bir ilke getirilmiştir. Ehlikitap olanla müşrik olan arasında bariz fark şudur: Müşrik, bir din bilmeyen insandır. Ehlikitap olan ise Müslüman olanla Allah'a, ahiret gününe, helal ve haram anlayışında, temel iyilik kötülük takdirinde, ahlaksızlığa karşı olmada ortak paydalar taşımaktadır. Eğer ehlikitap olarak bilinen ama bu temel esaslara sahip olmayan birinden söz ediliyorsa, onun bizim adımıza doğacak çocuğumuzun annesi olmasını benimsememiz makul olmayacaktır. Bu nedenle ashabı kiramdan bazıları, âyette geçen müşrik ifadesinin Yahudi ve Hıristiyan bütün müşrik çeşitlerini ihtiva ettiğini söylemişlerdir ki bu görüş, bugünün Hıristiyan ve Yahudilerine bakıldığında oldukça isabetli olarak ele alınmalıdır. Ömer bin Hattab radıyallahu anhın da bu görüşte olduğuna dair tefsir kitaplarında bilgiler vardır. Günümüzde kim Yahudi, kim Hıristiyan'dır? Laikliği asıl din olarak benimsemiş insanlar, teslise bile gerek kalmadan 'ehlikitaplık' sınırları dışına çıkmış değil midirler?

Ayetteki hükmü incelerken karşımıza çıkan hassas çizgilerden biri de şudur:

Dinimizin oluşturduğu evlilik ortamında erkek, kadının üzerinde bulunmaktadır. Evdeki kuralları da erkek yürütecektir. Buna göre, erkeğin evleneceği mü'min kadının başka bir dinden olması nesil yetiştirme açısından büyük bir sorun oluşturmaz. Mü'min insanın, bir Yahudi veya Hıristiyan kadınla evlenmesi de kerih görülmekle beraber caizdir denmiştir. Bugünkü yasalar altında evlilik yapmak zorunda kalan mü'minler ise, ehlikitap bir kadınla mü'minin evlenmesine izin veren gerekçeyi ne kadar gerçekleştirebileceklerini iyi düşünmelidirler.

8- Müslüman kadının Müslüman olmayan bir erkekle evlenmesi ise hiçbir şekilde caiz görülmemiştir. Kati yasaklardan birisi böyle bir evliliktir. Böyle bir evlilik gerçekleşmiş olsa bile yok hükmündedir. Müslüman kadının Müslüman olmayan erkekle evlenemeyeceği hususunda icma vardır. Buna göre de bunu inkâr ederek evlenen dinden çıkmış olacaktır. İnkâr etmeden evlenmesi durumunda ise evlilikleri tam bir zinadır. Uzun süre evli kalmaları veya yabancı ülkede yaşamaları tarzında bir gerekçe kabul edilebilir gerekçe olamaz. Doğurduğu çocuk zina çocuğudur, yaptığı da zinadır.

Sorgulama Gerekiyor

Ailelerimizi oluştururken ne kadar ‘iman eksenli’ bir soruşturma yaptığımızı ya da böyle bir soruşturmanın sonuçlarını ne kadar etkili tuttuğumuzu muhakkak inceleyelim. Aile yaşantımız sürerken de aynı şeyi yapalım. Ancak samimi olmalıyız; iman denince ne anladığımızı gizlemeyelim. İmanın şartlarını saymaya da iman etmek deniyor, imanı uğruna yüzlerce kere şehit olmaya koşan sahabenin imanına da iman deniyor. Hangisini anladığımıza dikkat edelim.

Allah Buyurdu ki

‘Allah buyurdu ki’ ifadesi bizi ne kadar etkiliyor sorusu, Kur’an ile bağımızı gösteren önemli bir göstergedir. Şüphesiz her mü’min, ‘Allah buyuruyorsa itiraz yoktur’ parolası altında yaşar ya da öyle olduğunu zanneder. Gerçek ise öyle değildir; kul, Allah’ın buyruğuna ne kadar itaat ediyorsa buyruğun sahibi Allah’a da o kadar teslim olmuş demektir. Zannetmek başka şey, hak etmek başka şeydir elbette. Allah buyuruyor olduktan sonra akan bütün sular durmalı, çaresizlikler çareye dönüşmelidir ki, iman iddiamız yerini bulsun. Evlerimizde kadınımızla erkeğimizle mü’min bir aile kurma mücadelemizin en temel prensibi bu olmalıdır. ‘Allah buyurdu ki’ ifadesine teslim olmuş erkek, dünyanın en iyi insanıdır. Aynı düzeyde bir iman sahibi kadın da, kadın değil dünyada yaşayan bir huridir. İmtihanı kazanmanın en birinci vaz geçilmez ilkesi bu teslimiyettir. İnsanın mü’min olma farkı bu noktada kendini gösterecektir. Bir yandan mü’min insan olmayı iddia ederken diğer yandan da Allah’ın buyruğuna rağmen nefsin dizginleri elinde tuttuğu tavırların sahibi olarak yaşamak bir tür başını kuma sokmuş olmaktır.

Mü’min insan, Allah’ın hükümlerini dinlerken, daha iyisi söylenemez bir sözü dinler gibi dinler. Şartsız teslim olmak zorunda olduğuna iman ettiği bir hükmü dinler ve teslim olur. Sırrını çözmüş olsun veya olmasın mü’min için sonuç bellidir. Kendi penceresinden baktığında dinlediği veya öğrendiği hükmün lehinde ya da aleyhinde olması da onun açısından farklılık oluşturmayacaktır. Mü’min bir kere iman etmiştir. Erkek veya kadın mü’minlerin Allah’ın hükmüne karşı tutumu budur.

Allah’ın buyurduğunu bildiğimiz emirlere ve yasaklara karşı geliştirdiğimiz ‘ama’ ile başlayan gizli isyanların henüz dünya hayatında iken bile bedelini ödüyoruz esasen. Ailelerimizin kaybettiği huzuru, izini bulamadığımız ‘eş’lerimiz, bir türlü eremediğimiz kalp sükûnu, sözünü

ettiğimiz teslimiyet sorunumuzdan kaynaklanan dertlerimizdendir. Allah Teâlâ'nın bize huzur bulalım diye yarattığını bildirdiği erkek veya kadın eşlerimiz, huzursuzluk kaynağımız durumunda ise düşünmemiz gereken çok şey var demektir. Eşlerimizin, bizim huzur kaynağımız iken huzursuzluk nedenimiz durumunda olmaları, ilacın yan etkisinin yararından fazla olduğunu gösteriyor. İlaç bir zarar kaynağı olduktan sonra bizim çok şey düşünmemiz gerekecektir.

Aile hayatımızın erkek penceresinden ya da kadın penceresinden bakıldığında gözümüze çarpan sorunlarını, bize dünya ve ahiret saadeti vaat eden kitabımız Kur'an'ın üzerinden çözebiliriz. İmanımız açısından bir sorun olmadığına göre, imanımızı pratiğe dökerek yani Kur'an'ın hükümlerine razı olarak sorunsuz bir hayat tarzını seçebiliriz.

Evlilik hayatının en önemli konularından birini önümüze koyan Bakara suresinin iki yüz yirmi ikinci âyetini bu anlayışla okumamız gerekiyor:

'Sana kadınların ay hâlini sorarlar. De ki: "O bir ezadır (rahatsızlıktır). Ay hâlinde kadınlardan uzak durun. Temizleninceye kadar onlara yaklaşmayın. Temizlendikleri vakit, Allah'ın size emrettiği yerden onlara yaklaşın. Şüphesiz Allah çok tövbe edenleri sever, çok temizlenenleri sever."

Şimdi âyeti ele alalım; bir aile reisi erkek olarak ve ailenin ikinci yarısı kadın olarak bu âyetin bize ne dediğine bakalım.

Kadın ve aybaşı durumu

1- Âyet, gayet açık bir beyanla kadınların aybaşı durumlarının normal bir durum olmadığını, kadınlar açısından bunun bir sıkıntı olduğunu beyan etmektedir. Allah Teâlâ, kadının aybaşı durumunu 'o bir ezadır' şeklinde bize bildiriyorsa bizim bundan anlamamız gereken de şu olmalıdır: Kadın erkeğe göre farklı bir olay yaşamaktadır. Erkeğin yaşayarak anlamasının mümkün olmayacağı ama Allah'ın bildirmesine iman ettiği için öyle kabul edeceği bir durumdur bu. Kadın aybaşı hâlinde iken sıkıntıdadır. Sıkıntıda olması da, kadının sıkıntı verebilirliğini kabul etmeyi gerektirmektedir.

Aybaşı hâli, şöyle veya böyle, kadının ömrünün üçte birine tekabül etmektedir. Başka bir ilave sorun çıkmamış olsa bile bu, üçte birdir. Kaldı ki, kadınların aybaşı hâlleri, ek sorunlarıyla beraber neredeyse ömürlerinin yarısına karşılık gelmektedir.

Kur'an'ı iman kitabı gören bir erkeğin bunu böyle kabul etmeme şansı yoktur. Hiçbir mü'min erkek, iman ettiği Kur'an'ın bu açık hükmünü bir kenara bırakarak, eşinin ömrünün üçte birini işgal eden 'eza' durumunu yok

sayamaz. Mü'min kadın da bu 'eza' dönemini sulandırarak kadınlık sorumlulukları açısından kendini bir kenara çekemez. Erkek de kadın da, bir hikmete binaen böyle yaratan Allah'a teslim olup üzerlerine düşeni yapmalarını mü'min olmalarının gereği olarak göreceklerdir.

2- Aybaşı hâlinde iken kadın, erkek ondan uzak duracaktır. Buradaki uzak durma, kadınla cinsel ilişkiyi ertelemedir. Cinsel ilişkiyi erteleme dışında, kadının bulunduğu ortamı uzak tutma gibi bir anlam olmadığını herkes bilir.

Bir erkeğin, nikâhlı eşinden cinsel ilişki açısından uzak durması ve bunun periyodik olarak her ay karşısına çıkan bir durum olması, şeytan açısından iyi bir malzemeye dönüşebilir. Aybaşına ilave olarak ortaya çıkabilecek sağlık sorunlarını da ilave etmemiz hâlinde, erkeğin kışkırtılabileceği ortamın oldukça hareketli olduğu görülecektir. Ne olursa olsun, kulluk imtihanını kazanmak zorunda olan mü'min bir erkeğin her türlü şeytanî kışkırtmaya rağmen eşini rahat bırakması gerekmektedir. Yaratan Allah, böyle bir kanun koymuştur. Bu kanun, hiç şüphesiz imtihan amaçlıdır. Kadın da erkek de imtihan edilmektedir. Bu imtihanı, sadece Kur'an'ın iman ettiğimiz kitabımız olduğunu söylemekle kazanamayız. İman ettiğimizi söylediğimiz kitabımızın bizi ne kadar şekillendirdiğini de ispat etmemiz gerekir.

Kadın aybaşı hâlinde iken ona yaklaşılmasını men eden bu âyeti okuyan mü'min erkek ve kadın, kendine muhakkak ders çıkarmalıdır. Erkek, Rabbinin dur dediği yerde durmalıdır. Kadın da, erkeği durduran ve kendisine sıkıntı veren şeyi takdir etmesini isteyen Allah'ın bu hükmünü sulandırmadan, şeytanın erkeği kışkırtmasına zemin hazırlamadan imtihanı kazanması gerekir. Allah'ın koruması altında olmayı fırsata dönüştüren kadın, erkeğini şeytana doğru iterken aslında kendisini de zora sokacak bir işi yapmaktadır. Allah Teâlâ, *"O bir ezadır!"* buyururken kadının imtihan dışı olduğunu bildirmemiştir. Kadın da o hâliyle imtihan içindedir. Erkek, kadına yanaşmamakla imtihan olacak, kadın da kendisine yanaşamayan erkeği itmemeyi esas alarak üzerine düşeni yapacaktır. Böylece şeytan için iyi bir fırsat olması mümkün sıkıntılı bir dönem, kulluk açısından kazanılmış bir imtihan olacaktır. Mü'minin hayatın bütününe bakışı böyle bir şeydir. Kul olarak durduğumuz hangi noktaya bakarsak bakalım, benzer bir imtihanı her yer ve zamanda görürüz.

3- Aybaşı hâlindeki kadının, fizikî olarak kanama adıyla bilinen bir olay yaşadığı zaten görülmektedir. Kadın, sürekli kan kaybetmektedir. Kan kaybı

onu takatsiz yapmaktadır. Bu nedenle de cinsel ilişkiye girmesi haramdır. Kanaması bittikten ve guslettikten sonra normal bir eş durumuna gelecektir.

Bu hükümler ayetten rahatlıkla anlaşılmaktadır. Her Müslüman da bunu böyle bilir.

Dikkatten kaçmaması gereken bir başka nokta daha vardır. Kadınların aybaşı hâlleri, onların baş ağrısı ve moralsiz olma gibi durumlarına da neden olmaktadır. O dönemlerinde kadın, stresli, gergin, olmadığı gibi görünen bir hâl alabilmektedir. Âyetin 'eza' dediği şeye bunun da dâhil edilmesi gerekmektedir. Kadının bizzat kendisinin de takdirinden kaçabilecek bu durum yani aybaşı hâli nedeniyle kadının moralsiz olması, eşine ve çocuklarına karşı gergin bulunması normal görülmelidir. Şeytan, kaynağı aybaşı hâli olan bu gerginliği başka sebeplerle birleştirip huzursuzluğa dönüştürmemelidir. Bu, erkeğin ve kadının böyle bir anlayışı kavramalarıyla mümkün olabilir. Yine belirtmekte yarar vardır ki, erkek bu hususta anlayışlı olmaya davet edilirken bilhassa genç bayanlar sözünü ettiğimiz bu doğal gerginliğin gölgesine sığınıp kendilerini salmaları durumunda imtihanı kaybetmeye doğru kaymış olurlar. Eğer kadınların böyle bir moralsiz olma nedeni varsa, Allah Teâlâ erkeklerin de moralsiz olabilecekleri pek çok neden yaratmıştır. Onlar da dışarıda pek çok sıkıntı ile karşılaşmaktadırlar. Ne erkek ne de kadın, kendisine sunulan ruhsatları abartmamalıdır.

4- Aile içi hatta yatak odası düzeyinde bir konuyu anlatan âyetin bitiş tarzı, önünde iman titizliğinde durulmasını gerektirmektedir. Âyet, aybaşı hâlindeki kadınların durumunu 'eza' olarak tanıttıktan sonra, erkeklerin bu eza durumunu anlayışla karşılamalarını, kadınlara cinsel ilişki açısından yaklaşmamalarını emretmiş, ardından da ancak temizlendikten sonra onlara yaklaşabileceklerini bildirmişti. Bunun ardından da âyet şu şekilde bitmektedir:

"*Şüphesiz Allah çok tövbe edenleri sever, çok temizlenenleri sever.»*

Kur'an'ımızın bu âyeti, hayatın en önemli hakikatlerinden birini önümüze koymaktadır. O hakikat de şudur: Aile ortamı sıkıntısız bir ortam olamaz. Sıkıntı muhakkak olacaktır. Tartışma olacaktır. Erkek de kadın da hata edecektir. Bu hata günah boyutunda da olabilir, ufak tefek arızalar şeklinde de olabilir. Ne olursa olsun sonunda Allah'ın kapısına yönelmeyi yani tevbe etmeyi bilmek gerekir. Tevbe ederek temizlenmek şarttır. Allah Teâlâ, kulluğumuzun tevbe ile temizlenmiş olmasını istemektedir. Maddî ve manevî kirlerden temizlenerek huzuruna gitmek zorundayız. Ne kadın ne

erkek, hatasızlık iddiasında bulunamazlar. Erkek, yapmaması gerekeni yaparak hata etmiş olabilir. Kadını rahat bırakması gerekirken eziyetine eziyet katmışsa hata etmiştir. Hatasından ötürü Allah'a dönmelidir. Kadın da, kendisine mahsus özel durumunu abartmış olabilir. O da Rabbine dönmeli ve hatalardan temizlenmelidir.

Aile böyle bir ortamın adıdır. Aile de cami gibi kulluğumuzu nasıl yapacağımızı göstereceğimizin, hangimizin daha iyi iş yapacağının görüleceği bir yerdir. Evlerimizin içinde tuvalet veya banyo bulunması, evlerimizin ibadet düzeyinde muhafaza edilmesi gereken yerler olmasına mani değildir. Evlerimizde de cami mantığıyla yaşamak zorundayız. Erkeğin hanımına bakışı, kadının erkeğine bakışı cinsellik ilişkilerinden beraberce bir geziye çıkmaya varıncaya kadar bu ölçülerde olmalıdır. İman etmek budur. Kur'an ehli olmak da budur.

Bir mü'min olarak, 'Allah buyurdu ki' sözünü okuduğumuzda veya dinlediğimizde bizdeki etkisini evimizdeki oturma odasında test edebiliriz. Bu testin sonucu imanımızın ne durumda olduğunu gösterecektir. Dini camideki namazdan ve cenazeler için yapılan törenlerden ibaret zanneden anlayış, evlerimizde bizi de etkisi altında tutuyorsa biz de Kur'an'a imanda sorunluyuz demektir. Hayatı Kur'anlılaştırmaya yer olarak evlerimizden, kişiler olarak da kendimiz ve eşlerimizden başlasak akıbet açısından iyi olacaktır.

Kur’an Karakterli Kadın

Kur’an’a iman eden erkek veya kadın herkesin karakterini Kur’an’ın oluşturmuş olması gerekir. Bir yandan Kur’an’ı iman kitabı görüp diğer yandan Kur’an’dan uzak bir yaşam içinde olmak çelişki olur. Biz, ona iman edenler olarak Kur’an’ı önceki ümmetlerin kitaplarına yaptıkları gibi yapmayı kabullenemeyiz. Hem iman etmiş olmak hem de sadece değerli tutulan ama değerleri oluşturmayan bir Kur’an olamaz. Ona iman edilen bir kitap olarak Kur’an, değerli tutulmak kadar toplum ve fertlerin değerlerini de oluşturmalıdır. Beğenmekle iman etmek arasındaki belirgin fark da budur.

Bugün Müslüman kadınlar arasında Kur’an’ın, çocukluk yıllarında okuması öğrenilen, ileriki yıllarda da şu veya bu isimli toplantılarda kalabalık içinde tilaveti yapılan, etrafında dua törenlerinin icra edildiği bir kitap durumunda olmasını kabul edemeyiz. İman edilen bir kitap böyle tutulamaz. Erkek de kadın da Kur’an’a göre, Kur’an’dan kaynaklanmış bir hayat yaşamalıdır. Kur’an’a karşı mesuliyeti ne erkekler kadınların üzerine yıkabilir ne de kadınlar, erkeklerin sorumluluk alanında diyerek kenara çekilebilirler. Erkeğiyle kadınıyla Kur’an ümmetiyiz. Kur’an rehberimiz, kaynağımızdır. Ölülerimizden önce dirilerimiz ona muhtaçtır. O bir akide kitabıdır. Aynı zamanda da amel kitabımızdır. Evimizdeki mobilyanın yerleştirilmesinde bile onun etkisi görülebilmelidir. Mutfağımızda zaten onun ağırlığı vardır. Evimiz Kur’an evi, dükkânımız Kur’anlı bir dükkân olmalıdır. O okunan, hissedilen bir kitaptır.

Neden Hep Kadın?

Genelde nasihat edilirken kadına hitap ediliyormuş gibi algılanır. Kadını, sorunun merkezi gibi görmekten kaynaklandığında bu haksızlıktır. Kadın kadar erkek de nasihat almalıdır. Mevcut sorunlarımızı sadece kadına yıkmak adil değildir. Bunun yanında kadını, insanın aslı olarak gören takdir için ise kadının önemi, erkeğe göre biraz daha önde durmaktadır. Kadındaki hatalar da erkeklere göre daha ağır sorunlara sebep oluyor. Bu da insana dair sıkıntıların konuşulduğu yerde kadından başlamayı, kadın ağırlıklı konuşmayı getirmektedir. Kadının, yeni neslin yetişmesindeki etkin rolü

hatta alternatifsizliği onun üzerindeki endişeleri daha öncelikli duruma getirmektedir.

Âyet Âyet Mü'min Kadın Kimliği

Nûr suresinin otuz birinci âyeti, mü'min kadınlara hitap ediyor ve onları gözlerini, iffetlerini korumaya yönlendiriyor:

'Mü'min kadınlara da söyle, onlar da gözlerini sakınsınlar, cinsel uzuvlarını korusunlar.'

Âyetin bir öncesi, erkek mü'minlere aynı şeyleri emretmişti. Özellikle kadınlara da bir başlık açmış ve onların gözlerini, cinsel uzuvlarını korumalarını emretmiştir. Âyetin, gözü korumayı cinsel uzvu korumaktan önce zikrettiğine dikkat edilmelidir. Esasen korunması istenen cinsel uzuv olmakla beraber, gözün korunmaması durumunda diğer organların korunmasının mümkün olmayacağı tekit edilmiş olmaktadır.

Biz bu âyeti, Kur'an'ın kadına emirlerinin birincisi olarak alabiliriz: *Gözü ve cinsel organı korumak.*

Medyenli İki Kız

Kasas suresinin yirmi üçüncü âyeti ile yirmi altıncı âyetleri arasında Musa aleyhisselama ait bir olay zikredilmektedir. Mısır'dan çıkmak zorunda kalan Musa aleyhisselam, Medyen suyunun başına vardığında orada hayvanlarını sulamak isteyen ama kalabalıktan ötürü bekleyen iki kız görür. Neden hayvanlarını sulamadıklarını sorduğunda da, babalarının yaşlı olduğunu, kendilerinin de kalabalık erkeklerin arasına giremediklerini söylerler. O da onların hayvanlarını sular. Sonra da bir gölgeye çekilir. Biraz sonra da kızlardan biri utangaç bir şekilde yanına gidip babasının kendisini çağırdığını söyler.

Bu âyetlerin de mü'min kadına işareti bellidir: *Mü'min kadın hayâ sahibi olacak.*

Hayâ denen şeyin, utanma olarak anlaşılması da mümkündür.

Mümkün olmayan veya asla kabul edemeyeceğimiz şey ise hayâ/utanma/edep gibi anlayışlarımızın ahlâkı yok sayan bir uygarlığın etkisi altında şekillenmesidir. Dünkü ahlâk/hayâ/edep anlayışının bugünkü seviyesiz uygarlığının etkisi ile oluşmuş olması bizim için makul değildir. İman esaslarımızın ahlâka ait değerlerimizin üzerinde görülmesi şarttır.

Ahzab suresinin otuz ikinci âyeti ise kadının kimliğine bir ölçü daha getirmektedir:

‘Konuşmanızda çekici olmayınız ki, kalbinde hastalık olan biri umuda kapılmasın. Ciddi ve yerli yerinde konuşun.’

Bu âyet, Peygamber aleyhisselamın hanımlarına hitap etmektedir. Onun hanımlarına hitap ediyor olması, ümmetinin kadınlarına da hitap etmesine mani değildir. Âyet, iman eden bütün kadınlara açık bir emirdir. Nûr suresinin otuz birinci âyeti, mü’min kadınların yürüyüşünde bile bir vakar emretmektedir. Yürüyüşleri bile kadınlara ait dikkat çekici noktalara dikkat çektirme nedeni olmamalıdır.

Allah’ın emri bellidir: *Mü’min kadın, erkekler açısından çekici olmayacak, ciddi konuşacak.*

Nûr suresinin otuz birinci âyeti ve Ahzab suresinin elli dokuzuncu âyeti tesettürü emretmektedir. Üzerinde farklı nedenlerle çok yoğun olarak konuşulan bu iki âyetteki tesettür emrini tahlil etmeye gerek yoktur. Kadına Allah’ın en açık ve bilinen emirlerinden biri şudur: *Mü’min kadın tesettürlü olacaktır.*

Kadın Sadece Tesettür Değildir

Kadınla beraber ortaya çıkan gündemin tesettürle sınırlı tutulması yanlıştır. Evet tesettür, kadınla beraber öne çıkmaktadır, bu doğrudur ama kadının tesettür kadar öne çıkardığı bir konunun da nesil yetiştirmek olması gerekmektedir. Bu ümmet, kadını kadar nesil yetiştirebilecektir. Erkekler açısından kabul edilmesi zor bir durum olsa da hakikat budur. Evlerimizde mutfağın helal yenen bir mutfak olması sadece erkeklerin helal kazanması ile temin edilemeyecek bir gerçektir. Kısacası evlerimizin cennete köprü olacak evlere dönüşmesi kadınsız mümkün değildir.

Sabrı, çocuklara örnekliği, nezaketi ile huzurun kaynağı kadındır. Kadın üzerindeki yatırım, en verimli sonuçlar elde etmenin yoludur. Bunun için de Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem kadını, kendisinden sonraki en büyük fitne olarak bıraktığını bildirmiştir. Fitne imtihan konusu demek olduğuna göre, o Kur’an ile bezendiğinde ümmetin önü aydınlık, Kur’an’dan uzak kaldığı kadar da sorun içinde sorunla yoğruluyoruz demektir.

Sevgi Üretmeye Mecburuz

Erkeğin evin temel ihtiyaçlarını karşılaması nikâh akdinin gereğidir. Kadının da evdeki iç hizmetler denebilecek hizmetleri karşılaması neredeyse kanunlaşacak düzeyde bir örftür. 'Evi için işinde adam, eşi için mutfağında kadın' görüntüsü, temel aile görüntüsü olarak algılanmaktadır. Buna itiraz edeceğimiz bir yön de yoktur doğrusu. Böyle olmasında sakınca yoktur. Ne var ki erkek, evin ihtiyaçlarını karşılamakla kadın da mutfakta yemek pişirmekle üzerlerine düşeni yapmış olmamaktadırlar. Bunlar her ikisinin görevlerinden bir bölümü oluşturabilir. Erkek de kadın da, ailenin sevgi ihtiyacını da karşılamakla yükümlüdürler. Sevgi, evin elektrik ve su kadar temel ihtiyaçlarındandır. Elektrik ve su gibi sevgi de kullanıldıkça tükenebilir bir değerdir. Suyu israf etmemeyi, kullanıldıkça yenisini elde etmeyi gerekli gördüğümüz kadar ailemizin sevgi ihtiyacını da üretmek, kullanırken de tükenmesi durumunda sıkıntı çekeceğimiz sınırlı bir kaynak olarak kullanmak durumundayız.

Bugün önümüzde aile tablosu olarak duran tabloda, sevgi eritme açısından ürkütücü bir durum vardır. Debdebeli düğünlerle kurulu yuvalarda yaşıyoruz. Biraz mübalağa ile ifade ederek şunu kaydedebiliriz: Günümüzde bazı düğünler için hazırlanan davetiyeler, bir asır önce Anadolu'daki bir köy düğününün tamamında yapılan harcamadan daha pahalıdır. Herkesin adının özel olarak yazdırıldığı bir davetiyeden başlayan debdebe, koca bir ummandan su harcayan adam görüntüsü veriyor. Biraz daha ileri bir mübalağa ile devam ederek şu çarpıklığı da kaydedebiliriz: Bugün evlenenler arasında, evlilik öncesinde ve evliliğin ilk aşamalarında kullanılan aşk ve bağlılık sözleri, birbirlerine tutkunluk edebiyatları destan olacak niteliktedir. Birbirleri uğruna ölmeye hazır âşıklardan oluşan bu ailelerin yıl geçmeden yıllanması ise anlaşılamayan çelişkidir. Severken de deli gibi, iterken de deli gibi bir nesil gelmiştir karşımıza. Sevdiği uğruna anne babayı yok sayan, nefretinin sonucu olarak ayrılıp bir ömür dul kalmayı da göze alan çarpık bakışlı nesil bu nesildir.

Ailelerimizin bir sevgi israfı içinde olduğunu tartışmamıza bile gerek yoktur. Çabuk seviyor ama çabuk nefret ediyorsak bir yerden kısa devre oluyoruz demektir. Hayata ve hayatın en görkemli sırrı olan aileye bakışımız değişmiştir. Aileyi, kredi ile alınmış bir evde gülücük dağıtma

şeklinde gören yüzeysel hissiyat sahibi insanların bu sonuca itirazları olmayabilir. Biz ise aileyi daha farklı görüyoruz. Daha farklı görmeye imanımızdan ötürü mecburuz. Biz aileye, yarın cennette koltuklara yaslanıp sürdüreceğimiz ebedî saadetin temeli gözüyle bakıyoruz. Bizim için aile dünya değildir. Ancak dünyadan gidilebilen bir yer olan cennete gidiş kolaylığı için aile diye bir sıkıntıyı ibadet heyecanı içinde omuzluyoruz. Mü'minin bakışı budur.

Ailede eşler arasında ve eşlerle çocuklar arasında bir sevgi okyanusunun bulunması şarttır. Bu sevgi okyanusu da sürekli çoğalan bir birikimin adı olmalıdır. Hazıra dağların dayanmayacağı gerçeği sevgi için de geçerlidir.

Herkes Gözünü Açsın

Kadın ve erkek hepimiz gerçeği görelim, gözümüzü açalım. Kulağımızı hakikate yöneltelim. Kur'an bizim rehberimizdir. Elinde Kur'an olan insanlar olarak biz, sıradan bir hayat yaşayamayız. Sıkıntılarımızı sıradan çözümlerle gideremeyeceğimizi iyi biliriz.

Şu Rûm suresinin yirmi birinci âyetini defalarca okuyup, defalarca incelememiz gerekmektedir. Erkeklerin kadınları anlaması için, kadınların da erkekleri anlaması için bu âyet ele alınmalıdır. Böylece aile anlaşılmış olur. Âyeti hatırlayalım:

'Kendileriyle huzur bulup sükûnete kavuşasınız diye sizin için kendinizden eşler yaratıp ARANIZDA SEVGİ VE MERHAMET var etmesi O'nun kudretinin işaretlerindendir. Düşünen bir topluluk için bunda nice ibretler vardır.'

Âyet, düşünenlere büyük bir kapı açmaktadır. Biz burada özellikle bir noktayı öne çıkarmak istiyoruz. O nokta da şudur: Bu âyette yani eşlerin birbirlerine huzur kaynağı olduğunu bildiren âyette, bu huzurun ham maddesi olarak da eşler arasına bir sevgi ve merhamet konduğu bildirilmektedir. Sevgi ve merhamet, ailenin huzur kaynağı olmasının en temel iki esasıdır. Bu iki şey kaybedildikten sonra aileyi ayakta tutabilecek bir tutkal yoktur. Yalnız dikkat edilmesi gereken bir ince ayrıntı vardır bu âyette. Âyet, Arapça anlamı 'sevgi' olan MEVEDDE kelimesini kullanmaktadır. Aşk anlamına gelen HÜBB kelimesi bu âyette yoktur. Aile kurulurken erkek ve kadının birbirine âşık olmasının, ailenin sürmesi için ne kadar yeterli olacağını bu ince ayrıntıdan çıkarabiliriz. Bilhassa gençleri bir tür esir alan aşk sadece geçici bir rüzgârdır. Aşk, ailenin uzun süreli bir

huzur kaynağı olmasının nedeni değildir. Hayat boyu huzur getirecek olan sevgidir. Aşk ise geçicidir.

Aşk, duygusallığın ürünüdür, sevgi ise bir gayretin karşılığında gösterilen reflekstir. Erkeğin, kadını Allah'ın bir nimeti ve aynı zamanda da emaneti olarak görmesi ile ortaya çıkan sevgi, ailenin enerjisidir. Kadın için de erkeğe bakarken, onu cennetin kapılarını açmaya yardım edecek bir şifre olarak görebilme seviyesi ortaya bir sevgi çıkaracaktır. Yüzeysel olanla köklü olan arasındaki bu fark unutulmamalıdır.

Aşkta bedenlere ve zevklere hitap vardır. Sevgi ise gerçekleri görüp anlayabilen beyinlere hitap eder. Âşık olanla seven arasında günübirlik ile sürekli olan arasındaki fark vardır. Âşık hep isteyendir. Seven ise istemeden önce vermeye hazır olandır.

Sevginin Alt Yapısı

Ailemizin suyu, havası kadar muhtaç olduğumuz sevginin oluşması için temenninin yetmeyeceğini bilmek zor olmasa gerek. İstemekle sevgi oluşmaz.

Sevginin bir numaralı özü sabırdır. Sabredebilenler, sabrın hakikatini anlayabilenler sevilebilirler, onlar sevilmeyi hak ederler. Başa geleni çekmek olarak anladığımız sabır, sevgiye de yetebilecek enerji üretebilecek bir sabır değildir. Başta aile alanı olmak üzere hayatı olduğu gibi imtihan olarak bilip kabullenmek, imtihanın gereklerini de yapabilmek sabırdır. Her şeyi kendi isteğine göre bekleyen bir insan sabır ehli olamaz şüphesiz. Dünyayı bir misafirhane olarak görüp önüne konanı Allah'ın razı olacağı şekilde değerlendirebilen sabır ortamında yaşayan bir insandır. Böyle bir insanın beklentileri cennete dayanan şeyler olduğu için sevgisini de ilişkisini de dünyevî şeyler için eskitmez. Her gün yeni bir heyecan yeni bir umuttur böyle bir insana.

Kadere teslim olmak, Allah'ın işinde bir hikmet bilmek de sevginin üretimi ve korunması için gereklidir. Bunun adını da içi doldurulmuş bir iman olarak koyabiliriz. Beklentilerimize göre değil kadere göre yaşayabildiğimiz zaman işimiz kolaylaşacaktır.

Kadını veya erkeği ve ikisinden oluşan aileyi yatak odası düzeyinde sınırlamak sevgiye açılan yolları daraltmak olur. Bedeni eskiyen kadın, gücü tükenen erkeğin sevgi zafiyeti yaşamasında bu gerekçe vardır. Evet, yatak odaları ailenin trafosu durumundadır, buna diyecek bir şey yoktur ama aile sadece yatak odası değildir. Sadece mutfak olarak da göremeyiz

aileyi. Giyim, gezme, konuşma olarak da göremeyiz. Aile daha geniş bir dünyanın adıdır.

Erkek, kadına bakarken veya kadın erkeğe bakarken mesela ikisinin ortak nimeti olan çocuğu, sevginin kalması ve çoğalması için en büyük nedenlerden biri olarak görebilmelidirler. Çocuk, diğer eksikleri doldurabiliyorsa bizim için o, Allah'ın en büyük nimetlerinden biri olmuş demektir. Ya da yatak odasındaki iyi bir sahne, oturma odasındaki eksik bir sahneyi doldurabiliyorsa biz, dünyanın fani olduğunu, hiçbir şeyin burada tam olmayacağını bilmiş oluruz. Böyle düşünemezsek, cenneti ayağımıza getirmek gibi bir uçuk hayalin peşinde dolaşıyoruzdur. Dünya, eksiklerin birleşiminden bütünün oluşabildiği bir yerdir. Cennet ise her şeyin tam olduğu yerdir.

Ömerce Bir Örnek

Mü'minlerin ikinci emiri, mülhem adam Ömer bin Hattab radıyallahu anha ait bir hatıra, belki de evlerimizin bir köşesine ikaz levhası gibi asılması gereken niteliktedir. Asırlar öncesinden, bugüne ve yarınlara yetişecek bir mesaj olarak bu Ömerce sözü saklayabiliriz. Kenzu'l-Ummal'de 45851 nolu hadis, özet olarak şöyledir:

Adamın birisi eşine kendisini sevip sevmediğini sorar. O da sevmediğini söyler. Erkek, bundan rahatsız olup durumu Ömer'e şikâyet eder. Kadın Ömer'in huzuruna getirildiğinde ona, kocasına onu sevmediğini söyleme nedenini sorar. Kadın da, yalan söyleyemeyeceğini, içindekini söylediğini anlatan bir cevap verir. Bu noktadan sonra mü'minlerin emiri Ömer radıyallahu anhın cevabı, bugün her zamankinden çok muhtaç olduğumuz gelir. Kadına demiş ki:

'Siz kadınlar! Gerekiyorsa yalan da olsa sevdiğinizi söyleyin, sever görünün. Her ev, sevgi barındırmıyor ama sosyal kimliğimiz, Müslüman şahsiyetimiz bunu yapmayı gerektiriyor.'

Allah, Ömer'den razı olsun.

Büyük düşünüp büyük işler yaptı. Büyük baktı, büyük gördü. Gerçeği gördü, gerçeği konuştu. Burada görüp söylediği o gerçek şudur:

Sevginin bedeli var. Sevginin gerekçesi var. Aradığın gibi olmayabilir ama kısır bakma, dar açıdan görme; aile uğruna çevrene bak. İslam'ı da düşün; ailen seninle kuruldu ama İslam için kurulmuştu zamanında. Nikâh, Allah'ın adıyla gerçekleşmişti. Bedelsiz bir cennet olmayacağına göre, cennette devam edecek ailemizin varsın ağır bedelleri olsun. Değmez mi

cennet için? Yoksa cennete sadece Uhud'dan mı gidilir? Sadece namaz kılmak mıdır Allah için yapılacak olanlar?

Sevgi üretebilmeliyiz, ürettiğimizi de korumalıyız. Kur'an okuyorsak, Kur'an'da sabrı ve asıl hayat olan ahireti gördü isek gereken budur.

Tesettüre
Yeni Bir Bakış

İslam adına izlediğimiz gelişmelerden içimize huzur dolduracak sonuçlar bulunmaktadır. Sadece yirmi yıl önce bile hayalimizi zorlayabilecek sonuçlar elhamdülillah avucumuza konmuştur adeta. Rabbimize hamd ederiz bu güzel gelişmelerden ötürü. Daha güzellerine ermeyi de nasip etmesi için dua ederiz.

Bir yandan güzel gelişmeleri izlerken bir yandan da, endişelerimizi derinleştiren olumsuzluklar da görmekteyiz. Bu olumsuzluklardan biri, mü'min genç kızların hatta kadınların, tesettür adı ile ortaya koydukları giyim sorunudur. Adına tesettür dense bile, tesettürün gerçekleştirmesi gereken maksatlara aykırı düşen mevcut durum, endişemizi derinleştirmektedir. Bu nedenle, İslam ve hayat ya da Allah'ın dinine göre yaşamak adına nerede söz açılsa neredeyse Kudüs konusu ile baş başa denebilecek kadar sık sık gündemimize gelen bir 'tesettür bu hâliyle nereye gidiyor?' sorusu ne yazık ki eksik olmuyor. Üzülüp eziliyoruz ama birilerinin de, tesettür ismi ile zevkleri tatmin etme yöntemini kullanmasını engelleyemiyoruz. Göze ve nefse hoş gelen şeylerin rağbet edeni de her yerde ve her zaman bulunabilmektedir. Dün, kadınlarımızın tesettürünü bize din dışı bir hayatı dayatanlara karşı savunurken bugün, mü'min kadınlar ve erkekler arasında tesettürün ne olduğunu konuşmak durumunda kalıyoruz. Bu da tesettürün, sorun olmaktan çıkmadığını belki de git gide derinleştiğini göstermektedir.

Şu tespitleri yapmamızda bir sakınca olmasa gerek:

a- Tesettür, insanlıkla alakalı bir sorundur. Sadece kadınların üzerinden konuşulması doğru değildir. Bedir ve Uhud'daki şekliyle cihat, erkeklerin mesul olduğu bir ibadettir. Dinimizin açık hükmüyle belirlenmiştir bu. Bu böyle iken, herhangi bir asır veya ortamda, cihadın dolaylı da olsa kadını ilgilendirmediği söylenebilir mi? Evet, cihadı gerçekleştirecek olan erkektir ama erkek, kadını ile beraber olduğunda bir hayat yaşayabilmektedir. Erkeğin cihat etmesi, kadını ile birden fazla açıdan bağlantılı bir konudur. Kadınsız cihat tasavvur edilemez. Tasavvur edilebilecek olan, kadının meydanda kılıç kullanıp kullanmayacağı olabilir. Tesettürün sadece kadın açısından düşünülmesi de böyle bir durumdur. Tesettürün, kıyafet olarak adlandırılabilecek bölümü kadının üzerinde izlenebilir. Tesettürün niteliği

ve sonuçları ise erkek ve kadın için aynı şekilde değerlendirilebilecek bir meseledir. Tesettürü konuşurken ve yazarken, erkeklerin kendi işlerine bakması asla mümkün değildir.

b- Tesettür yeni bir konu değildir. Son asırlardaki Siyonizm istilası ile alakalı değildir. Tesettür ve sonuçları ile alakalı bir tarih konacaksa bu tarih, yazının ve tarihin kullanılmadığı zamanlar kadar eski bir zaman olmalıdır. Tesettür sorunu diye bir sorun da dünyadan daha eskidir. A'raf suresinin yirmi yedinci âyetini bu açıdan defalarca okumamız, her hâlde zihnimizde çok önemli ipuçlarına yardımcı olacaktır.

Şüphesiz yaşadığımız hayata, bu hayattaki mücadelemize, dün ve bugün bir de yarının ötesinde bir perspektif katabilenlerin idrak edebilecekleri bir açı açıyoruz bu meselede. Tesettürü, kadının veya erkeğin giyimini kumaş, iplik, terzi, hazır giyim, mağaza, etiket gibi sınırlı kelimelerle mahdut tutabilenler açısından muğlak bir ifade olabilir. Hayata ve bize, görevlerimize, imtihanımıza insan, şeytan/hak, batıl gibi kavramları ortaya koyarak bakabilenler için görebilecekleri çok daha renkli sonuçlar çıkacaktır. Şeytan ve erkek ya da kadın kıyafeti denklemini nasıl kurabildiğimizi anlamak için uzun bir düşünme koşusu gerekmiyor. Basit bir tefekkür de yeterli olur esasen. Yine de âyeti mealinden okuyalım. İşte tesettür savaşının ilk meydanı ve savaş taraflarının kimlikleri:

'Ey Ademoğulları!

Şeytan, anne babanızı, çirkin yerlerini kendilerine göstermek için giyisilerini soyarak cennetten çıkardığı gibi, sizi de saptırıp yoldan çıkarmasın. İblis ve ordusu, sizin onları göremeyeceğiniz şekilde sizi görürler.'

Bu âyet, tesettürle ilgili yer ve zaman bilgisi ihtiva ettiği kadar tesettürle alakalı gerekçeleri de ihtiva etmektedir. İman eden mü'min gözüyle tekrar tekrar ele alınmalıdır.

c- Mesela namaz kılan bir mü'min, ne kadar namazı kendi insiyatifine ve bedensel beklentilerine göre şekillendirebilir? Namazın herkese göre aynı olması gereken şekli dışında bir namaz olabilir mi? Tartışılamayacak kadar açık bir örnek olarak bunu önümüze koyabiliriz. Tesettür eğer dinimizin bir emri olarak kabul ediliyorsa, tesettürü nasıl zevklerimize veya yaşadığımız çağın standartlarına uydurabiliriz.

Evet, dinimizin sabit bir kıyafet emri erkeğe de kadına da yoktur! Kumaş veya model emretmemiştir. Şekil ve şart getirmiştir. Bu şartları oluşturmayan bir kıyafeti nasıl dinin emrini yerine getirmiş olduğumuzu

kabul edeceğimiz bir kıyafet olarak görebiliriz? Namazda olmuyor da kıyafette nasıl oluyor?

Fukahanın, kadının üzerindeki elbise için belirlediği şartları tartışma konusu yaptığımızı kabul edelim. Fukahanın o şartları kendi düşüncelerine göre belirlediklerini, biz de bu zamanın şartlarına göre bir kıyafet çizgisi belirlediğimizi kabul edelim. Âlim olmaya gerek kalmadan her Müslüman, Allah Teâlâ'nın kadının tesettüründen ne murat edeceğini anlayamaz mı? Erkek ve kadın fitnesine karşı onca tedbirle emreden âyetler hiç mi dikkat çekmez. Ortada Fukahanın belirlediği şartlar olmasa bile, Müslüman'ın kalbinden gelecek kurallar olmaz mı? Kaldı ki fukahanın, kendi zevkine göre bir kural koyması ne olmuştur ne de mümkündür. Ortada Allah'ın kullarından istediği bir iş vardır; bu işi kullar, velev ki âlim kimlikli olsunlar kendilerine göre belirleyemezler.

Bugün tesettür, maksadını zorlayan ama bizim zevklerimizi okşayan bir görüntü almıştır. Zaman zaman da kadınlarımızı koruması gerekirken onların üzerinde yabancı gözlerin saldırısına zemin oluşturmaktadır. Yeniden oturup 'nedir tesettür?' diye soruşturmamız doğru olacaktır.

Tefekkür İçin Başlıklar

Ne istiyoruz, ne uygundur, nasıl yakışıyor gibi yakıştırmaları bir kenara bırakarak âyet ve hadislerle yaşamaya memur mü'minler olarak şu noktaları ele alabiliriz:

Nûr suresinin otuz birinci âyeti, kadınların açıkta kalması zorunlu olan el ve yüz dışındaki bedenlerini, vücut güzelliklerini ve takılarını gizlemelerini emretmektedir.

Aişe radıyallahu anha validemiz, kadınların baştan omuzlara doğru baş örtülerini örtmelerini emreden tesettür ayeti indiğinde, muhacir kadınların eteklerini yırtarak kendilerine büyük başörtüsü yaptıklarını haber vermekte ve onları rahmetle anmaktadır. (Buharî, 4758-4759) Ümmü Seleme radıyallahu anha da, bu âyetten sonra ensar kadınlarının görüntüsünü kara kargalara benzetmektedir. (Ebu Davud, 4101)

Üsame bin Zeyd radıyallahu anhüma, kendisine ait bir hatırayı naklederken diyor ki:

Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem, hediye edilmiş olan Mısır yapımı bir elbiseyi bana vermişti. Ben de onu eşime giydirdim. Daha sonra elbiseyi benim üzerimde görmeyince, elbisenin ne olduğunu sordu. Ben de eşime giydirdiğimi söyledim. Bunun üzerine bana buyurdu ki: 'Söyle ona, onun

altına bir iç çamaşır giysin. Verdiğim elbisenin kemik şeklini göstermesinden endişe ederim.' (Ahmed, 21786; İbni Ebi Şeybe, 164)

Erkeğin kadına, kadının erkeğe benzemesine Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem lanet etmiştir. (Ebu Davut, 4098) Kılık kıyafetteki benzemenin buna dâhil olmayacağını söylemek zordur.

Kâfirlere ait simge değeri taşıyan şeyleri kıyafet olarak kullanmanın yasak olduğu da hadislerle sabittir. (Ebu Davud, 4031; Müslim, 2077; Nesaî, 5316)

Âlim olmaya gerek yoktur. Âyet ve hadisler gayet açıktır. Dinimize teslimiyetin gereği, nefislerimizin beklentisini yok sayarak teslim olmaksa durum budur.

Tesettürde Son Durum

Tesettür ortadadır. Hâlimiz de ortadadır. Bu nedenle de tesettür artık, Müslüman kadın kıyafetinin adı olma seviyesini geçmiş ve Müslüman kadının cihadı durumuna gelmiştir.

Tesettürün Akıbeti

Müslüman kadınlarla ilgili olarak kullanılan en yaygın kavramlardan birinin tesettür kavramı olduğu ortada bir durumdur. Gerekliliği veya gereksizliği gibi farklı pencerelerden bakanların görüşlerini yansıtan bir tesettür mücadelesi dönemi geçirdik. O zamanlar tesettür, meri düzeyinin varlığına karşı bir direnişi simgeliyordu. Tesettüre karşı çıkanlar da, bu karşı çıkışı meri düzenin varlığına karşı bir direniş şeklinde algıladıkları için Müslüman kadınların tesettürünü 'devlete karşı başkaldırma' görüp sürgün ve mahkûmiyet gerekçesi olarak anladılar, uyguladılar. Müslüman kadınlar ve onların erkekleri için de tesettür ve tesettüre ait parçalar din olarak anlaşıldı. Tesettürden taviz, dinden taviz olacağı için başörtüsü gibi onun sadece bir parçası durumundaki bir kavram bile şu kadar olabilir bu kadar olamaz durumunda bir kavga konusu oldu yıllarca. Seçimlere ve tartışmalara malzeme yapıldı. Yaşadığımız ülkenin tarihi yazılırken büyük ihtimalle 'başörtüsü öncesi/sonrası' diye bir tasnif yapılacaktır.

Tesettür kavramının artık gündemden düştüğünü, en azından ilk sıralarda bir gündem maddesi olmadığını izliyoruz. Bilhassa üniversitelerde başörtüsünün sorun olmaktan çıkmasıyla beraber kavga konusu olmaktan da çıkmıştır. Bazıları için 'yorgan gitti kavga bitti' düzeyine gelmiş de olabilir meselemiz. Devlet dairelerinde bile başörtülü memure hanımlar bulunabilmektedir. Bilhassa eğitim ve tıp alanında hararetli tartışmalar yapıldığı için, okullarda ve hastanelerde başörtülü hanımların devlet memuru olarak görev yapabildiklerini gördükten sonra tesettürün sorun olmaktan çıktığını ya da Müslümanlar'ın o sorunu hallettiklerini söylemek o anlamda doğrudur şüphesiz. Buna diyecek bir sözümüz olamaz. Eğer bu bir nimet ise buna şükretmemiz de gerekir. Geçirilen sıkıntıları bilmeyen yeni nesil herhâlde, böyle bir tartışmaya anlam da yükleyemeyecektir.

Yeni Durum

Tesettür kavgası ile büyüyen bir nesil, bugün farklı bir tartışma ile karşı karşıya kalmıştır. O tartışma da şudur: Tesettür ne idi? Kadınların giyinmeleri için mi kavga ediliyordu, tesettürleri için mi? Mevcut durumda, Müslüman kadınların istedikleri gibi giyinmelerine izin verilmiştir ama tesettür nerededir ya da tesettür bu mu idi? Yıllarca başörtüsü kavgası verilirken akıbet bu mu olacaktı? Tesettürsüzlüğün getirmesi muhtemel

durumu, tesettürün kendisi getirecekti de neden bir asra yakın zaman bunun mücadelesi yapıldı?

Bu ve benzeri sorular, yeni dönemde tartışmalarımızın konusu olacaktır büyük ihtimalle.

Okullardan camilere kadar giyinmiş Müslüman kadınlar bulunmaktadır. Kısa bir zaman önce hasta olarak bile girmenin zor olduğu üniversite hastanelerinde tesettürlü öğretim üyesi olarak bile bulunabilmektedir hanımlar. Bu da tespit edilmesi gereken ikinci noktamız olabilir.

Sözlük Bilgisi

Üçüncü bir nokta olarak da, tesettürü sözlük üzerinden ele alabiliriz. Etrafında neredeyse bir asırdır mücadele ettiğimiz tesettür nedir, kadınların giyinmesi için mi mücadele ediyorduk? Bizim kadınlarımız giyinmek istiyorlardı da birileri giyinmelerini mi engelliyordu yoksa bizim imanımız gereği dava olarak gördüğümüz bir tesettürümüz mü vardı? Bu sorgulamanın yapılabilmesi için sözlük üzerinden inceleme yapmamız gerekmektedir.

Arap âlemi ve diğer İslam coğrafyasında bizim tesettür olarak kullandığımız kavram yerine genelde HİCAB kullanılmaktadır. Tesettür daha çok Türkiye sınırları içinde kullanılan bir kavramdır. Gerçi her iki kelimenin anlamı aynı sonucu göstermektedir. Hicap neyi anlatıyorsa tesettür de onu anlatır. İki kelimenin de aslı Arapça'dır. Arapça dilinden dilimize ve başka dillere geçmiş ve kullanılırken de Arapça'daki asıl anlamı etrafında kullanılmıştır.

Bugün, tesettür adına kadınlara hitap eden mağaza bile açılmıştır. Giyim mağazaları tesettür üzerine veya normal diye tasnif edilebilmektedir. Buna rağmen ortada tesettür mü vardır yoksa bu kelimenin içi oyulmuş olarak vitrine konan yeni şeklinin yansıtıldığı bir tuzak mı vardır? Bu sorgulamayı, D. Mehmet Doğan'ın B. Türkçe Sözlüğü'nden tesettür ve hicab kelimelerini alarak inceleyelim:

HİCAB:
1. Utanma duygusu, mahcubiyet.
2. Perde, örtü, zar.
3. Tesettür, örtünme.

TESETTÜR:

Gizlenme, saklanma.

İslamî ölçüler içinde örtünme.

(ask.) Arazi üzerinde bulunan tabii ve tahkim malzemelerinden faydalanarak sunî olarak meydana getirilen örtü vasıtasıyla düşmanın gözünden ve ateşinden sakınma.

Sadece sözlük bilgisi üzerinden düşündüğümüzde bile tesettürün giyinme olmadığını söylememiz mümkündür. Tesettür, Müslüman kadınların giyim tarzını gösteren bir giyim adı değildir. Tesettür, tam anlamıyla bir korunmadır. Bu korunma, kadının erkeğin bakışından korunmasıdır. Bunu sağlamayan kıyafetin tesettür olarak isimlendirilmesi sonucu değiştirmeyecektir. Müslüman kadınlar, yıllar boyunca neyin mücadelesini yaptıklarını fark edememiş olabilirler ama hakikat budur; Müslüman kadının mahremi olmayan erkeklere karşı giyindiği kıyafeti koruyucu olacaktır.

Arapça olan bu deyimin aslında SETR kalıbı vardır. Bu kalıptan türemiş pek çok kelime biliyoruz esasen. Mesela SETR-İ AVRET diyoruz. Setr-i avret, avretin örtülmesi demek ise tesettür de, kadının örtünmesi, korunması olacaktır. Bedenin üzerine bir kıyafet geçirilmesinin adı ise giyinmedir. Giyinmenin Arapça karşılığı da LİBAS kelimesi etrafında dönen kavramlarla açıklanmaktadır. Elbiselenme ile korunma aynı şey olmamalıdır. Yine Arapça bir kelime olan SİTAR da Türkçe'deki PERDE karşılığıdır. Perde de, görünmeyi engelleyen aracın adıdır. Penceredeki perde, içeriyi gösterdiği sürece adı perde olsa görevi perde görevi olmayacaktır.

Bu bilgileri çoğaltmaya gerek yoktur. Tesettür, Müslüman kadının gözlerden korunmasını sağlayan şeklin adıdır.

Karşılaştırma

Kadınlarımızın üzerlerindeki kıyafetlerin onları ne kadar gözlerden koruduğunu sorabiliriz, sormamız da gerekmektedir. Eğer kadınlarımız, Müslüman olmayan kadınlardan geri kalmasınlar, onlar da güzel görünsün gibi bir gerekçemiz olacaksa tartışacak bir şey yoktur; artık en pahalı, en cazip, en albenili kıyafetleri onlar da giymektedirler. Müslüman olmayan firmaların bile üretimleri arasında tesettür kıyafetleri vardır artık. Bilhassa Müslüman kadınların devlet protokolünde yer aldığından beri zaten adına tesettür denen kıyafetler revaçtadır. Dün, başörtüsü veya diğer başlıklar altında kadınlarımızın tesettürü için mücadelenin önderliğini yapanların bir

bölümü bugün, katıldıkları toplantılarda eşlerini de beraber bulundurdukları için ‘Müslüman kadının daha şirin görünmesinin ufkunu’ açmaktadırlar. Kimi yazarlarımız da, konuyu sanat gözüyle inceleyerek kadınlarımıza Paris kalitesinde bir moda önerebilmektedirler.

Tesettür bir korunma ise bu korunma, erkeğin hoşuna gitmeyecek şeylerin bedende giyilmiş olması ile mümkündür. Tesettür de güzel görünmeyen şeyle sağlanabilir. Cazip ve çekici bir kumaş, kapkara olsa da erkeğin gözünde bedene cazip bir şekil veriyor olduktan sonra maksat hâsıl olmayacaktır. Bugün geldiğimiz noktada Müslüman kadınlarımız, dışarıda güzel görünmeyi, Müslüman kadına dininin yüklediği bir sorumluluk olarak telakki ediyorlarsa sözlüklerdeki kelimelerin anlatım gücü bitmiş demektir. Elimizdeki Kur’an’ımız, ‘mü’min erkekler ve kadınlar gözlerini sakınsınlar’ (Nûr suresi, 30-31 âyetleri) derken, mü’min kadın göze hitap etmekten söz ediyor. Bunu basit bir çelişki sözcüğü ile de ifade etmekte zorluk çekiyorum. Kur’an ile ona iman eden arasındaki çelişki demek bile içimi rahatlatmıyor doğrusu. Kadınlar, korunmak için mi giyiniyorlar görünmek için mi? Ya da mü’min bir kadın bakışı ile bakıldığında ‘korunma’ ifadesi neyi anlatıyor? Bedenlerine elle taciz yapılmamasını koruma görüyoruz da, bedenlerinin ayrıntılarını ortaya koyan kıyafetlerin altında bulunmalarını ve mahremleri olmayan erkeklerin onları gözleri ile izlemelerini korunmanın dışında kalma olarak görmüyor muyuz?

Bu ve benzeri endişeleri konuşmakta da zorluk çekmekteyiz artık. Bir iki örnek derken bugün, yanlış doğrunun yerini almış ve doğruyu sorgulamak bile itilmeyi gerektirir durum olmuştur.

Bir kere daha, fotoğrafımızın genel görüntüsünü ele almamız gerekmektedir. Camilerimizin çoğalması, Kur’an okumanın ve okutmanın önündeki engellerin kalkması, Batı’nın İslam’ı var kabul etmesi, Müslüman zenginlerin de büyük büyük marketlerinin bulunması gibi şeyler, kulluğumuz açısından iyi durumda olduğumuzu göstermeye ve ispat etmeye yeterli midir? Kadınlarımız, kızlarını yetiştirirken onları, yaz aylarında Kur’an kurslarına göndermekle, bayramlarda da büyüklerinin ellerini öptürmekle, Ramazan ayında da misafirlerine tatlıyı onlara yaptırıyor olmakla kız çocuğu yetiştirmiş oluyorlar mı? Bu, Müslüman kadınları rahatlatıyor mu acaba, bu kadar mı idi İslamîlik mücadelemiz?

Şeytanın İlk Oyunu

Örümcek ağı gibi çevremizi kuşatan yabancı kültür istilasını en renkli görüntüleri ile izlediğimiz iki alandan birinin kadın dünyası üzerinde olduğunu tespit edebiliriz. İkinci istila alanı da akidemizdir. Neye nasıl inanacağımızı belirleme, Kur'an'a itikadımızı zayıflatmaz şeklinde uygulanan bu kuşatma, kimi zaman bir asır sonra sonuç verecek çalışmalar olarak yapılabilmiştir. Ezelî düşmanımız İblis'in insana karşı ilk hamlesi de, kadın ve erkek olarak sonuçlarını izlediğimiz ve cennetten çıkarılma ile sonuçlanmış süreçtir. Bugün ve kıyamete kadar o sürecin etkisi altında olmadığımız bir günden söz edemeyeceğimizi söyleyebiliriz.

Kitabımız Kur'an, herkesin anlayabileceği bir dille insanlığı ikaz etmiştir. Özellikle herkesin anlayacağı bir dil olduğunu tekit ederek, A'raf suresinin yirmi yedinci ayetini öne çıkarma durumundadır. A'raf suresinin bu âyeti ile Müslim'in Sahih'inde rivayet ettiği 'giyinmiş çıplaklar' hadisini beraber ele aldığımızda tesettürün neyi ifade ettiği iyi anlaşılacaklar. A'raf ayeti, giyinmenin yerini tekit ederken Müslim hadisi de orijinal olmadıkça giyinmiş olmanın tesettür olamayacağını tekit etmektedir. Şeytanın insana ilk oyunu, ilk darbesi olarak gerçekleşen tesettürsüzlük, onun günümüzde devam eden darbesi olarak pratikte kalmaktadır.

A'raf ayetine dikkat edelim:

"Ey Ademoğulları!

Şeytan anne babanızı, çirkin yerlerini kendilerine göstermek için giysilerini soyarak cennetten çıkardığı gibi, sizi de sapıtıp yoldan çıkarmasın. İblis ve ordusu, sizin onları göremeyeceğiniz şekilde sizi görürler.'

- İblis'in babamız ve annemiz üzerindeki ilk eylemi, ikisini de çıplak bırakmak olmuştur. Bu çıplaklığın akıbeti de Âdem ile Havva'nın cennetten çıkarılması olarak gerçekleşmiştir.

Âyet ise çok açık bir şekilde, insanın fıtrattan sapmasının ilk defa çıplaklaşma ile ortaya çıktığını göstermektedir.

- Mü'min insanlar da, bu ilk işe karşı uyanık bulunmaya karşı ikaz edilmektedirler.

Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem de, çıplaklık konusunda dikkatimizden kaçmasında sakınca görmeyebileceğimiz bir inceliği önümüze koymaktadır. Bu hadisi de dikkatle ele alalım:

'Cehennemliklerden iki grubu henüz ben görmedim. Bunlardan biri, ellerinde inek kuyruğu gibi kırbaçlarla insanları dövenlerdir. Bir diğeri de, GİYİNMİŞ ÇIPLAK kadınlardır. Eğirtip kıvırtarak gezerler. Başları deve

hörgücü gibi yapılmıştır. Bunlar, kokusu şu kadar mesafeden hissedilebilecek olan cennete giremeyecekler, kokusunu bile hissedemeyecekler.' Müslim, Cenne,13/2128

Bu hadiste de gayet açık bir dille şunlara dikkat çekilmiştir:

- Hadis GİYİNMİŞ ÇIPLAK şeklinde bir ifade kullanmaktadır. Böyle bir ifade, yaygın değildir. İnsan ya giyinmiş olur ya da çıplak olur. Hem giyinmiş hem de çıplak olmak mümkün değildir. Yarı giyinmiş olabilir, yırtık, eski giyinmiş de olabilir. Giyinmiş çıplaklığın ise ancak şu anlamda ele alınması mümkün olabilmektedir: 'Görünürde var olan ama giyinmenin gereğini gerçekleştirmeyen bir kıyafet' ile giyinmiş bayanlar bulunacaktır. Bu benzetmenin en açık anlaşılabilen anlamı budur.

- Hadisi şerif, net bir şekilde kadınların giyinmesi konusunu cehennem ve cennet ile çok yakın bağlantılı bir konu olarak bize göstermektedir. Normalde giyinme yani tesettür, imana dair konulardan değildir. Amile dair konulardan biri olduğu hâlde hadiste, cennete girmek ve hatta cennetin kokusunu hissetmek gibi bir çeşit mübalağa seviyesi ile ifade edilmiştir.

A'raf suresinin âyeti ile bu hadisin yan yana konması, kadının tesettürünün günümüz için iman davasının ikinci sıraya konamayacak konularından birini simgelediğini göstermektedir. Tesettür, Müslim hadisindeki maksadı gerçekleşmedikten sonra kadının üzerindeki kıyafetin, kadının cennet umudunu eriten bir sorun durumuna gelmektedir.

Çıplaklık, fıtrata aykırıdır. Fıtrata uygun olan giyinmiş olmaktır. Diğer fıtrat olan şeylerde olduğu gibi tesettürde Allah'ın çizdiği çizgiden sapılmış olma ihtimali vardır. Namaza veya oruca bir bid'at girebileceği gibi, Allah'ın emirlerinden biri olan tesettüre de ondan olmayan girebilir. Mü'minin böyle bir durumdaki yöntemi, aslı bulup, asla göre olanı yapmak olacaktır.

Bu anlam üzerinden bakıldığında şunu söyleyebiliriz:

Müslümanlar'ın caddelerinde işgal askerlerinin dolaşması, imanımız açısından bakıldığında neyi yansıtıyorsa bu ümmete ait olmayan kıyafetlerle sokaklarımızda bu ümmetin kadınlarının dolaşıyor olması da aynı şeydir. Neticede iki sonuç da şeytanın planlayıp bizi planına esir ettiği projelerindendir. Tesettürün modanın ilgi alanına girmesini, Müslüman kadınlara daha güzel görünecekleri giyimlerin tasarlanmasını ise şeytanın projesinde eski olduğu kadar ısrarcı olduğunun tekidi olarak görebiliriz. Bu da, önümüzdeki tesettür konusunu bir cihat alanı olarak görmekteki haklılığı ispat eder.

Tesettür Cihat Düzeyine Yükselmiştir

Müslüman kadınların tesettürü, tesettürlerinin kendi aralarındaki bir konu olarak anlaşıldığı zamanda fıkıh konularından biri idi. Nasıldır, ne kadarı caizdir, ne kadarı mekruhtur denebilirdi. Nitekim öyle olmuştur da. Müslüman kadınlar, bedenlerini örtecek kıyafetleri fıkıhtan önce yöresel örflerinden almışlardır. Zaten örfleri de fıkıh ilkeleri ile ters düşmeyen bir düzeyde seyrediyordu, tartışılacak mesele yoktu. Mağrip ülkelerindeki Müslüman kadınların tesettür olan kıyafetleri ile Anadolu'daki Müslüman kadınların tesettür olan kıyafetleri arasında gözle görülebilir bir fark vardı ama her iki kıyafet de fıkıh açısından olabilir nitelikteydi. Fıkıh ilkeleri açısından 'şu kıyafet' diye bir şart yoktur bilakis 'şu kıyafet' diye getirilmiş genel ilkeler şeklinde olan bir kıyafet vardır. Hatta Anadolu kadınının tesettür olarak kullandığı kıyafetin bile yöreden yöreye değişkenlik gösterdiği olmuştur. Bunun da bir sakıncası yoktu.

Bugün gelinen noktada ise Müslüman kadının tesettürü, Müslüman kadına şekil vermek isteyenler tarafından yönlendirilmek istenmektedir. Bu yönlendirme, tesettürün asıl maksadı olan kadını mahremi olmayan erkeklerin gözünden korumaktan alıp kadını 'güzel görünme' uçurumuna taşımıştır. Müslüman kadın da güzel görünmelidir, tesettür itici olmamalıdır gibi iddialar kimi zamanlar İslam'ı kadının üzerinden hoş gösterme evhamına gerekçe bile yapılmıştır. Artık dün, Yahudi firması diyerek malını boykot ettiğimiz firmalar, bugün kadınlarımın tesettürde kullanacağı başörtüsünü imal edebilmektedirler. Tesettür, Avrupa menşeli moda merkezlerinin de ilgisini çeker olmuştur.

Yetişen genç kızlarımızın, durdurulamaz bir düzeyde hızla yayılan sosyal iletişim imkânlarının, farklı kültürden ve ailelerden kızların bir araya gelme ortamları sayesinde daha güzel görünme ama dinden de kopmama özentisi, başımıza 'tesettüre bürünmüş bir felaket' getirmiştir. Bunu en bariz şekilde, Müslümanlar'ın işlettiği özel okullarda izleyebiliriz. Ekonomik durumları iyi olan ailelerin çocuklarının bulunduğu o okullarda çocuklar birbirlerinin yeni elbiselerini, takılarını ve süslerini teşhir etmektedirler. Bunun sonucu da istenmeyen bir eğitim olarak tesettürlü etkilenmişlerin ortaya çıkması olmuştur.

Bu gelişmeyi, tesettürün dışarıdan ve içerinden baskı altında olması şeklinde yorumlayabiliriz. Maraş'ta başörtüsüne saldıran Fransızlar'a karşı ayağa kalkan neslin imtihanı geçmiştir. Artık bugün kimsenin, kimsenin

başörtüsüne saldırmadığı ama başın neden örtüldüğünün bilinmediği bir zamana gelinmiştir.

Tesettürün geldiği durum için açık bir dille, 'bu durum cihat durumudur' dememizde bir sakınca yoktur. Cihat, Allah'ın hükümlerinin kâfire ve nefse karşı müdafaa edilmesi ise tesettür, bulunduğu durumda kâfirin tuzaklarına ve nefsimizin hırçınlıklarına karşı müdafaa edilecek bir konumda bulunmaktadır. Bunun adı da cihattır. Tam anlamıyla tesettür bir cihat meselesidir. Tesettürlü hanımlarımız da mücahidelerdirler. Tesettürü, Filistin'de olmasalar bile bir Kudüs davası olarak görebilirler. Kendileri de Allah'ın hükümlerinden birinin sancaklaştığı bir alanın savaşını yapmaktadırlar. Bu bir mübalağa değildir. Tesettürün geleceği açısından yapılacak küçük bir inceleme böyle bir sonuca ulaştıracaktır hepimizi.

Hayâ İlkesinden Bakılınca

Müslüman kadının tesettür etrafında kazandıkları ve kaybettikleri listesinde nelerin bulunduğu düşünüldüğünde genellikle konuya zina eksenli bir pencereden bakılmaktadır. Bu da ailelerin, tesettür üzerinde hassasiyet taşıması gereken velilerin, Allah katında mesuliyet taşıyanların 'zinaya düşmedikçe' rahat kalma sonucunu doğuruyor. Tesettürden taviz verildikçe karşımıza çıkan ilk sorunun 'zina' olmaması, rahat etme, endişeye gerek görmeme şeklinde tezahür etmektedir. Burada, asla unutulmaması gereken acı bir hakikat vardır: Zina en büyük suçlardan biri olarak kolay kolay 'zina' ile başlamaz. Bir işlenmiş zina, zeminini aslında zina olmayan işler üzerine kurmaktadır. Artık İblis, insanlara direk zina etmelerini telkin etmeyecek kadar pratiktir. Zemini ve şartları oluşturulmuş bir zina tuzağı daha pratiktir onun için. Konuyu bu açıdan ele almamız, bunca felaketten sonra şart olmuştur. Eğer kendimize kast etmişliğimiz yoksa hakikat budur; zina geliyorum der ama çat kapı gelmeyebilir.

Bir başka çizgi ise şudur:

Bizim iman esaslarımızı belirleyen Kur'an ayetleri ve hadisler arasında hayâ duygusunu imandan gösteren işaretler vardır. 'Hayâ imandandır' (Buharî, 24; Müslim,36) sözü atasözü değildir. Bilakis hayâsız imanın olmayacağını tenkit eden naslardan biridir bu söz. Mümin insan, erkek veya kadın hayâsız kalamaz; hayâsızlığa rağmen iman iddiasında bulunmasının anlamı olmaz.

Tesettürsüzlüğün veya tahrif edilip kimliği yıpratılmış tesettürün ne kadar hayâ barındırabileceği merak konusudur. Elbette anne babasını bile zevkleri

karşısında yok sayabilecek bir idrak sahibinin hangi hayâyı, hayâ olarak konuşabileceğini merak etmiyor değiliz. Günümüz neslinin ahlak ve hayâ dediği şeyin önceki nesillerin ahlak ve hayâ anlayışından tamamen farklı olduğunu görerek yazıyor ve konuşuyoruz. Dünkü hayâ ve ahlak bugünün hayâ edilecek şeyi olarak ortaya çıkmıştır ne yazık ki! Elimizde herkesin ortak kabulü olabilecek tek dayanak Kur'an ve Sünnet vardır. Bu iki kaynağın ayıbını ayıp, hayâsını da hayâ olarak görmeye mecburuz. Kişiye göre hayâ menüsü oluşturmayacağımıza göre tek gerçek budur. Başkalarının ahlak ve medeniyetlerini de bize göre var bile kabul edemeyiz zaten.

Dert Ortaktır

Meselenin bir KADINLARA MAHSUS MESELE olarak görülmesi de yanlıştır. Müslüman kadının tesettürü meselesi bir kültür konusu olmadığına, Allah'ın emirlerinden bir emir olduğuna göre tesettür, kadının üzerinde ama erkeği de en az kadın kadar ilgilendiren ve erkeğin de mesuliyet alanına giren bir mesele olarak bilinmelidir. Bu bilinç bizi, kendi kızımız olmasa bile Müslüman bir kızın üzerinde sorun olarak yansıdığı sürece onu kendi sorunumuz, mesuliyetini taşıdığımız bir mesele olarak görmeye mecburuz.

Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem efendimiz hayâyı, 'İslam'ın karakteri' (İbni Mace, 4181) olarak gösteriyor. Tesettürdeki yıpranma bizim doğurmadığımız bir bayan üzerinde bile ortaya çıkmış olsa neticede ümmet olarak yıpranan bizim kişiliğimiz olacağından uykularımızın bölünmesine neden olacak bir durum olacaktır bizim için.

Müslüman bir kızın erkek kıyafeti olarak bilinen pantolonla evi dışındaki bir yerde gezebilmesi caiz midir değilmidirden önce, o kızımızın, erkek açısından erkekler arasında görülmesinde sakınca olmayacak organların şekillenmesinden hayâ edemeyişini incelemek gerekir. Evet, Kur'an ve hadislerde kadınların pantolon giymesine yönelik bir not yoktur ama hayâyı din olarak gösteren nasları ne yapacağız? 'Bana göre hayâsızlık değil!' tarzında bir savunma ne kadar inandırıcıdır?

Geriye Bakarken İleri Yürümek

Kadınlarımızın tesettürü konusunda tarih yazmak isteyenlerin, peçelerin yırtıldığı dönemle başlamaları beklenir. Doğal olmayan durum, Müslüman kadının Trabzon caddelerinde peçesi ile dolaşamıyor olması idi. Nitekim

kalbinde az veya çok iman bulunan her mü'min, peçesi yırtılan kadınla beraber kalbinin de parçalandığını hissetmiştir. Kaldırılan her peçe, açılan her çarşaf Müslümanlar'ın kimini evlerine hapsetti. Kimini ticaret alanından el etek çekmeye sevk etti. Kimi ağladı kimi de ne olduğunu anlayamadan bu âlemden kalbi mahzun olarak göçtü gitti. Neticede Müslümanlar, ağır bir mevsim şartı geçirmekte olduklarını anladılar. Yıllarca Müslümanlar, çocuklarının okuryazar olmadan büyümelerine bile tahammül ettiler bu mevsim şartlarından ötürü.

Siyasetten ticarete kadar pek çok alanda Müslümanlar için hayat bu sıkıntılara katlanarak yaşanabilir olmuştu. Bunun adına mücadele dendi, cihat dendi, sabır dendi, başa geleni çekmek dendi ve o süreç kabullenildi. Âliminden esnafına kadar her Müslüman bu süreçte üzerine düşeni yapma gayreti içinde oldu. Tarih yazılırken, böyle bir süreçte yıkılanlarla, dik durabilenlerin örneklerini de yazacaktır elbette.

Biz bu tarihle zihnimizi ve gündemimizi meşgul ederken, bugün geldiğimiz noktada ne kadar mesafe kat ettiğimizi değerlendirmeyi geciktirmiş bulunuyoruz. Tesettür arıyorduk, 'kızlarımız açılmasın' diyorduk, öyle de oldu. Tarih, üzerinden asır geçmeden yön değiştirdi. Tesettür, devlet eliyle men edilmez oldu. Tesettür üzerinden sanayi bile gelişti. Tesettür markaları bile oluştu.

Geldiğimiz nokta, tesettürün yasaklığı noktası değildir artık. Müslümanlar olarak, 'kim engelliyor tesettürümüzü?' diyebileceğimiz bir ortam yoktur. Müslüman kadının önündeki örtünme manileri kalkmıştır. Doğurup büyüttüğümüz kızlarımızı, nasıl giydireceğiz diye bir endişemiz yoktur; ne fakirlik ne de kanun engeli yoktur. Buna rağmen bir tesettür endişesi kaplamıştır bizi bu dönemde. İlerledik ve ilerlemeye devam ediyoruz derken, ayaklarımızın yönü ile yola bakan gözlerimizin yönü farklılık göstermektedir.

İslam ilerledi, yasaklar geriledi, ekonomimiz gelişti, imkânlarımız çoğaldı. Biz ise bir tesettür sıkıntısının etkisi altında eziliyoruz. Maalesef biz, çıplaklıkla mücadele ederken şeytan içimizden bir 'giyinmiş çıplak' kadro ihdas etmiştir. Bundan böyle tesettür üzerinden yürütülecek mücadelede iki başlık altında mücadele etmeye mecbur kalacağız. Bir başlığımız şeytanın, kadınların çıplak olmalarını engelleme mücadelesi olacaktır. Diğer başlığımız da, üzerine rengârenk kumaş ürünü koyduğu hâlde tesettür mantığı açısından çıplak gibi kalmış mantıkla mücadele olacaktır.

Sporun Gücü

Kızlarımızın okullarda ve toplu merkezlerde spor yapmalarının doğurduğu sonuçlardan biri olarak da çıplaklığı görebiliyoruz. Spor yapmakla sportif görünmek arasındaki fark yok sayılınca spor da giyinmiş çıplaklar üretti. Ya da kalbinde açılmaya meyil bulunanlar için spor iyi bir gerekçe oldu. Okullardaki beden eğitimi derslerinin bedenleri eğitmeden zihinleri meylettirdiği bir durum oluşmuştur.

Üç Neden

Mevcut durum üç nedene bağlanabilir:

a- *Ortada bir iman erimesi vardır.* Elbette imansızlık iddia edemeyiz ancak tam anlamıyla bir iman erimesinden söz etmemizde sakınca olmayacaktır. Tesettürü kadının bireysel hakkı gibi gören anlayış, Allah Teâlâ'nın emirlerini keyiflere göre alma veya almama hakkının etrafında dönen bir fitneye tutulmuştur. Bir asra yakın zamandan beri de tesettürü, 'Müslüman kadının örtünme hakkı' olarak savunmuş bulunuyoruz. Hâlbuki Müslüman için böyle bir haktan önce, Allah'ın emrine itaat etme söz konusudur. Tesettür, Müslüman kadının namazı veya orucu gibidir; kulların namaz ve orucu ne kadar hak olarak görme hakkı varsa tesettürü de o kadar hak olarak görme hakları olabilir. Mesele iman etmek veya etmemek olarak konuşulduğunda nedense ilk akla gelen Ebu Cehil'in putları ve Peygamber aleyhisselama başkaldırışı olmaktadır. Sanki iman, sadece putları kaldırmayı emretmektedir! Evet, iman putları kaldırmayı emretmektedir ama şeytanın gözümüzde putlaştırdığı yaşam tarzları da bir put olarak görülmelidir. Zevke göre giyinme ve dilediğini yeme meyli de bir puttur. O put da kırılmalıdır ki, iman gerçek bir iman olabilsin.

Gerek çıplaklık anlamındaki tesettürsüzlük ve gerek 'giyinmiş ama çıplak' anlamındaki tesettürsüzlük neticede nefisleri putlaştırmanın sonucudur. Yine ortada bir put vardır. Bu putun adının Lat veya Menat olması ile Moda ya da Zevk olması sonucu değiştirmeyecektir. Put puttur. Allah'ın gazabını celp ettikten sonra ona bizim 'İslamî Tesettür' adını vermemiz de kurtarıcı olamaz. Allah Teâlâ'nın açık âyetlerini, Peygamber aleyhisselamın açık hadislerini nereye kaldıracağız ki, âyete ve hadise rağmen yaptığımız, giydiğimiz ve yediğimiz imanımıza zarar vermiş olmasın? İman, apaçık bir teslimiyettir. Bu teslimiyet, kurban keserken veya Kur'an okurken nasılsa giyim kuşamda da öyledir. Ortada bir tesettür sorunu varsa kesinlikle imanda ham kalmış bölüm de vardır.

b- *Erkeklerin önderliği gerilemiştir*. Kur'an'ımız, erkeklerin kadınların yöneticisi olacaklarını beyan etmiştir. Nisa suresinin otuz dördüncü âyetinin bu emri gayet açıktır. Erkeklerin bu önderliği, onların kendileri kadar kadınlarının da Allah'ın emirlerine itaat etmeleri veya etmemelerinden mesul olmalarını gerektirmektedir. Eşlerin veya kız çocuklarının nasıl olduklarını, onların zevklerine terk etmekle erkekler, sorumluluk alanlarını daraltmış olmazlar. Bilakis sorumlulukları altındaki bir işte vebal altında kalırlar. Hürriyet kavramının, Allah'ın emirlerini de ihtiva edecek şekilde anlaşılmasına eşlerin ve babaların onay vermeleri kabul edilebilir mi? Gelinen seviyedeki söz geçirememe, yılların birikiminin sonucu olmuştur. Ortada bir söz geçirememe vardır ama sözün geçtiği zamanlardaki ihmallerin sonucu olarak gelinen bu noktada bir masumiyet iddiası inandırıcı olmayacaktır. Erkekler, Allah Teâlâ'nın onlara verdiği 'kavvame' hakkını, akşam eve geldiklerinde yemeklerinin hazır olması şeklinde anlamışlarsa kesinlikle Kur'an'ın bir emri anlaşılmamış demektir. Sorumlu olmakla birisinin enerjisini kullanma yetkisine sahip olmak arasında ne fark varsa bu da o farktır.

Çorbasının tuzunu az veya çok bulunca erkekliği aklına gelenlerin, parasına dokunan harcamalarda israfın haram olduğunu hatırlayanların, nesillerin israf edilişini göz göre göre oluşturmaları bir vebal değil midir?

c- *Bir cahillik ortamı vardır*. İman açısından bakıldığında nasıl iman, dar bir kalıp içinde tutuluyorsa amelî konularda da farz ilimler dar bir kalıp içinde tutulmuştur. Çocuklara ibadet öğretilirken tesettür, namazın şartlarından biri olarak öğretilmiştir. Esasen tesettür, namazın şartı olmaktan önce hür bir Müslüman olmanın şartlarındandır. Tesettürün yan konulardan biri durumuna gelmesi ile namaz kılarken örtünme, dinî toplantılara giderken bir başörtüsü örtünme pratiği gelmiştir. Kökten yanlış olan bu anlayışın yerine, tesettürü Müslümanlığın gereklerinden biri olarak kabullenme gerçeği gelmelidir. Tesettürü sahiplenmek dini sahiplenmek olduğu gibi, tesettürden verilen her taviz de dinden verilmiş bir taviz olarak anlaşılmalıdır.

Nasıl namaz konusunda bir fazlalık veya farklılık/eksiklik kabul edilemiyorsa, tesettür konusunda da bir fazlalık/eksiklik ya da bizden olmayan farklılık kabul edilemiyor olmalıdır. Bu mantığı sahiplenemezsek, sabah namazını üç rekât kılan birinin yaptığına ucubelik izafe ederken, Peygamber aleyhisselamın 'giyinmiş çıplak' dediğine tesettürlü deriz ki, bu yakıştırmanın kendisi bir ucube olur.

Tesettür, Müslüman kadını ve kızı gözlerden korumak için iken, bizim elimizdeki tesettür Müslüman kızı daha cazip hâle getirme sonucu doğurur. Bunun kesin adı garipliktir.

Nedenlerin Sonuçları

Tesettürün geldiği noktanın, kadınlarımızı Allah'ın emirlerini zevklerine ve çevrelerine göre şekillendirme sonucu getirdiği tartışılamaz. Asıl olan tesettürlü olmak iken mevcut durum, tesettüre rağmen güzel ve çekici olmak olmuştur. Bu da dinin emirlerinden birinin zevklere göre kullanılması demektir. Aynı iş namaza göre yapılsa idi ne diyecektik? Mesela, 'spor fonksiyonu da olan namaz' gibi bir gelişmeye nasıl bakardık? Namaz ve sporu birleştirmeyi henüz mantığımız kabul etmiyor ama tesettür ve cazibeyi kabul etti. Namazın yarını da görülmeye başlamıştır. Kimse şaşmasın, uzak ihtimal görmesin; namaz ve spor hiç de birbirinden uzak şeyler değildir.

Tesettürün, bize ve bizim ölçülerimize ait olmaktan kayması ile beraber ortaya çıkan sonuçlardan biri de, kadınlarda ve erkeklerde hayânın azalmasıdır. Hayânın azaldığı yerde de ilk darbeyi iman görür. Hayânın erimesiyle beraber, aile için ölçüsüzlükler yaygınlaşmaktadır. Haramlara karşı en azından bir çekingenlik düzeyi bile kaybolmaktadır. Tesettürün, bizim ölçülerimizin dışına taşması ile beraber yayılan hayâsızlık, diğer büyük haramlara yol açmıştır. Zina ve zinaya davetiye olan işlerin durdurulamaz bir süratle yayılma nedeni budur. Hayâsızlık, zinanın ve onun gibi işlerin bataklığı durumundadır.

Kadınlar arasında bir tür yarış başlamıştır. Sporcuların, birbiri ile yarıştığı gibi Müslüman kadınlar da yeni 'giyinmiş çıplak tesettürü' kültürünü yarış konusu hâline getirmişlerdir. Bilhassa genç kızlar, birbirlerini izlemekte gecikmemişlerdir. Bir asır önce, İstanbul'un zengin kesimlerinde oturan kadınlar izlenirken bu zamanda zenginlerin kızlarının okuduğu ve sahibi Müslümanlar olan özel okullardaki zengin çocuğu kızlar, Anadolu'dan gelmiş kızların Parislisi durumuna gelmişlerdir. Bu kör taklit, yabancıyı taklitten daha kolay ve daha yaygın bir taklit illetini başımıza musallat etmiştir. Artık, düğünler içkili çalgılı olduğu için değil, Müslümanlar'ın kızlarının kızlarımıza tesir edeceği için gidilemez duruma gelmiştir. Bu durumun şeytanın bir zaferi olduğu nasıl inkâr edilebilir? Kalplerden takvayı silen bu selin nerede duracağı da belli değildir. Nasıl olsa sahibi Müslüman olan her mağazanın sattığı kıyafet tesettür kabul edilmektedir!

Küfür ehline benzemek olmuş önemli mi? Kızlarımızın şeytana karşı dirençleri kırılmış tehlike mi? Mukaddesliği dillere destan annelik, hayatın temeli kadınlık/eşlik çökmüş risk mi?

Bugün gelinen noktada, gözlerden kaçan bir husus daha vardır: Biz tesettürü konuşurken, kadınların erkeklerden korunması başlığını yoğun olarak kullanıyoruz. Elbette tesettürün öncelikli maksadı, kadınların erkeklerin gözlerinden korunmasıdır. Mevcut durumda ise kadının kadına karşı avretinin de yok sayıldığını görüyoruz. Kadının, kadının önündeki avreti de Allah'ın korunmasını emrettiği şeylerdendir. 'Kadının kadına karşı avreti' ne kadar gündemimizdir, böyle bir fıkhı ne kadar biliyoruz, yaygın tesettür anlayışı bunu ne kadar sağlıyor; bilmem bunu düşünmeye fırsatımız olur mu?

Kim?

Mevcut gidişatı kim durduracak, kim engel olacak?

Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellemin emrini iyi biliyoruz:

'Sizden kim bir münker/kötülük görürse onu eliyle değiştirsin. Ona gücü yetmezse diliyle değiştirsin. Ona da gücü yetmezse kalbi ile tepki göstersin. Bu ise imanın en zayıf hâlidir.' Müslim, 49

Ortada, Allah'ın münker olarak gördüğü bir durum vardır. Bu da bizim gözümüzün önündedir. Sokağımızda, okulumuzda, çarşımızda hatta evimizin göbeğindedir. Biz ise Allah'a imanın gereklerini biliyoruz. İmanımızın gereklerinden biri de gözümüze değen münkeri değiştirmektir. Elimiz, dilimiz veya kalbimiz!

Ve bu değiştireceğimiz münker de bizim uzağımızdakilerin sorunu değildir; ya kızımız ya da bizden birinin kızının sorunudur.

Ailenin Yan Konuları

Aileden söz edildiğinde genellikle eşler ve çocuklar gündeme gelir. Eşler arasındaki sorunlar, çocuk yetiştirmede yaşanan zorluklar sürekli gündemdir. Ekonomik sıkıntılar da hazır gündem konularının başında gelir. Kadın-erkek ilişkilerinin seyri ise bitmez tükenmez konulardandır. Dün böyleydi bugün de böyledir bu gündem. Çok eskileri bilmiyoruz ama iyi incelendiğinde aile etrafındaki gündemin eskiden de bu konulardan oluştuğu görülür. Şüphesiz bunlar aileye dair konulardır. Aile, eşler ve çocuklardan oluştuğuna göre onların gündem olması elbette tabii bir durumdur. Yalnız burada ince bir çizgiye işaret etmemiz gerekiyor. Acıktıkça ekmeğin akla gelmesi herkesin işidir. Her acıkan ekmek düşünür. Çok az insan da, acıktıkça ekmeğin aslı olan buğdayı, değirmeni ve hamuru aklına getirir. Fırını uzaktan seyredip fırının camında buğday tarlalarını, buğday hasadını görebilmek bir farktır. Bu farkı yakalayabilecek insan sayısı azdır.

Aileyi konuşurken eşleri ve çocukları konuşmak, acıktıkça ekmeği konuşmak kadar yüzeyseldir. Her insan aileyi ayakta tutanın eşler arasındaki muhabbet olduğunu bilir ve söyler. Böyle bir bilgi için uzman olmak gerekmiyor. Erkek veya kadın da olmak gerekmiyor. Çocuğun ailede nasıl bir yer tuttuğunu bilmek için tahsil sahibi olmak şart değildir. Ailenin bireylerini saymak iyi bir matematik bilgisini göstermez. Aile bireyleri olan eşlerin, çocukların ve diğerlerinin içi doldurulmuş olarak ele alınabilmesi önemlidir. Ekmekten önce buğdayı ve değirmeni düşünebilmek gibi bir durumdur bu; aileyi oluşturan ve her biri kendi başına bir insan olan kadını, erkeği, çocuğu ve onları ayakta tutan kimliği takdir edebilmek önemlidir. Bir olayı dışarıdan izlemekle, içinde bulunmak arasındaki fark olarak da ele alabileceğimiz bir konudur bu. Bugün ailenin önemi hakkında herkesin bir edebiyatı vardır ama yaptığı edebiyatın içini doldurmak için yenilik getiren bulmakta zorlanılıyor.

Aileyi, kadın ve erkeği konuşmamızı kolaylaştıracak hatta kadını mücahide seviyesine yükseltecek farklı başlıklardan örnekler verebiliriz. Böylece aileyi ve aileye dair meseleleri içini doldura doldura konuşmuş oluruz.

Farklı Açıdan Bugün İçin Yan Konular

Yalan ve Aile

Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem efendimiz, yalancı sayılmak için 'her duyduğunu konuşmayı' yeterli görmektedir. (Müslim, 5) Bizim inandığımız esaslarda yalancılık fasıklıktır. Fasıklık ise iman ile küfür arasındaki çizgide küfre doğru olan noktaya kaymaktır. Bu da mü'min insanın karakterine elbette etki edecektir. Mü'min yalancı olamaz. 'Her duyduğunu konuşabilir' karakterde olmak yalancılık sayıldığına göre, mü'min insanlar ve onların aile ortamları, 'her duyulanın konuşulduğu' bir ortam olamaz. Bugün kaç ailenin böyle bir nedenle helak olduğunu tespit bile edemeyiz. Ailelerimiz, söz güvenliğinin ve sır tutmanın merkezi olması gerekirdi. Dedikodunun giremediği evler bizim evlerimiz olmalıydı. Ne yazık ki şimdi, dedikoduyu, yalana kulaklık ve dillik yapmayı zararı açısından aile ile alakalı konulardan saymakta bile zorlanırız.

Şom Ağızlılık

Aile içindeki gelişmeleri, dışarıdaki gündemi sürekli kötüye yorumlayan, her şeyi olumsuz yönüyle ele alan anlayış ve üslup, aileyi çürüten nedenlerdendir. Müslümanlar olarak bizim ahlâk ve yöntem kılavuzumuz olan Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellemin tatlı ikazı belki de aile eğitimimizin ilk konuları arasında olmalıydı. Buyuruyor ki:

'Kişi: 'Herkes helak oldu' dediğinde o onları helak etmiş olur.' (Müslim, 2623)

Bu hadisteki anlamı bir aile kuralı olarak içimize sindirmeye ne kadar muhtacız! Bir binada tek bir çocuk hasta olsa, iki gün içinde 'bir çocuk hastalığı gribi' facia haberi binayı etkisi altına alabilmektedir. Hasta olması muhtemel olan ve olmayan her çocuk artık hasta olmak zorunda gibidir. Hastalık haberi bir faciaya dönüşmektedir. Aile içinde iki cümle ile düzeltilebilecek bir hata etrafında adeta kongreler yapılmış bir gündem yaşanabilmektedir. İnsanların söyledikleri kadar 'söylemeleri muhtemel' sözlerden bile yüklü anlamlar çıkarılabilmektedir. Bir felaket tellallığına kurban edilmiş aileler doludur çevremiz. Kötülük reklamcısı bir nesil yerine, iyiliğin peşinde ve kötüyü ağzında ezebilen nesil gelmelidir.

Güç Putu

Her aile, ekonomik ve sosyal olarak güçlü olmayı istemektedir. Aile büyüklerinin ve en küçük çocuklarının bile bir büyük olma, güçlü olma arzusu vardır. Bu güç para olduğunda para, siyasî kimlik olduğunda o,

otorite olduğunda da otorite olarak belirir. Bir noktaya kadar güçlü olma temennisi gereklidir de. Mü'min, güçlü olmalıdır. Güçlü mü'min, zayıf mü'minden hayırlıdır. Ancak bu güçlü olma temennisi, aile içindeki zayıfların bile güce kurban edildiği bir seviyeye taşınırsa artık buradaki güç anlayışı, bir orman kanununa dönüşecektir. Güçlünün zayıfı yediği bir anlayış yaygın olacaktır. Anne babalar, çocukları arasında diploma ve gelir getirme açısından daha güçlü gördüklerini öne çıkarmaya başlayacaklardır. Neticede iyi çocuk hatta iyi anne baba anlayışı, gücün yön verdiği bir anlayış olacaktır. Zayıf kabul edilen çocuklar ve ebeveyn itilecek, sıkıntı nedeni olarak görüleceklerdir.

Öte yandan Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem efendimiz gördüğümüz yardımların ve rızık kaynaklarımızın içimizdeki zayıfların bereketiyle geldiğini haber vermektedir. (Buharî, 2896)

Müslüman bir ailede, özürlü çocuk, iş yapamaz yaşlı, iş bulamayan kardeş bereketin kaynağı olarak saklı bir güç olabilir. Çağın, güce göre adam belirleme hastalığı ailemize sokulmamalıdır.

Yaşam Tarzı

Şu hadisi şerif, mü'min bir aile içinde yaşam tarzını şekillendirmelidir. Hadisin ihtiva ettiği anlam birden fazla açıdan ele alınmalı ve her ailenin kendisini bu hadisteki ölçülerle tartması gerekmektedir. Müslümanlığımız sözle değil de amelle ölçülecekse kural budur:

'Her namazını sen Allah'ı görüyor gibi kıl. Sen O'nu görmüyorsan da O, seni görmektedir.

İnsanların elindekileri unut ki, zengince yaşayasın.

Özür dileyeceğin bir işi yapma!' (el-Mu'cemu'l-Evsat, 4427)

Her ailede, namazın nasıl kılındığı, namazdaki kalitenin 'muhtemel son namaz' kalitesi olup olmadığı incelenmelidir.

Ne kadar insanların elindekine göre özenilen bir hayat yaşandığına bakılmalıdır.

Ve aile fertlerinin aile dışındakilere ve kendi içlerinde ne kadar özür dilemeyi gerektirecek iş yapmadıkları, söz söylemedikleri ölçülmelidir.

İyi Ailenin İyi Mü'mini

Aileler arasında iyiliğin ölçümü her örfe göre farklı olabilir. Allah'a iman eden, Kur'an'ı hayat rehberi olarak gören bir mü'min için ise ölçü Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellemden gelmelidir. Onun iyi dediğine iyi

demeye mecburuz. Onun iyi insan olarak önümüze koyduğu şablona kendimizi ve ailemizi uydurmak zorundayız. İmanımız bunu gerektiriyor.

‘Mü’minlerin en iyisi ahlâkı güzel, arkadaşlık yapılabilir, geçinebilen ve geçinilebilen kimselerdir. Geçinemeyen ve geçinilemeyende hayır yoktur.’ (el-Mu’cemu’l-Evsat, 4422)

Mü’min aileyi oluşturan fertlerde aranan iyilik vasıfları bellidir:

Ahlakta güzellik,

İnsanlarla oturup kalkabilmek,

Geçinebilen ve geçinilebilen olmak!

Erkeğe ve Kadına Ayar

Evlerimizde, aile içinde sinir sistemimizi ne kadar Müslümanca yönlendirebildiğimizi düşünmeye mecburuz. Namazımızın ne kadar sevgili Peygamber aleyhisselamın namazına benzediğini merak ediyoruz da sinir sistemimizin ona ne kadar benzediğini neden merak etmeyelim? Biz, onun ümmeti olduktan sonra namazda da ümmetiyiz, evimizin içindeki kimliğimizde de. Eşlerimizin çıkışlarına, seslerini yükseltmelerine, bitmez tükenmez beklentilerine karşı ne kadar ‘Sünnet ehli’ olduğumuzu test etmek zorundayız. Herhangi bir Sünnet üzerinden kendimizi inceleyebileceğimiz gibi aile içi ilişkilerin Sünnet olan uygulamalarından da inceleyebiliriz. Zira Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem bizim önderimiz ve örneğimizdir. Namazda, oruçta ve hayatımızın her alanında örneğimizdir, önderimizdir. Onu bu anlayışla kabul etmedikçe de zaten Müslümanlık iddiamızın bir manası olmayacaktır. Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem, mescidinde insanlara namaz kıldıran, o namaz kıldırdıktan sonra insanların evlerine çekildiği ama onun namaz kılmaya devam ettiği, ömrü sürekli namazla geçen biri değildir. Onun da evi vardı, aile sahibi idi. O da sıradan bir insan gibi yaşıyordu. Evinde, bütün insanların evlerindekiler olup bitiyordu. Onun bizim için örnek olması, mescidinde namaz kıldırırken izlenen durumuyla sınırlandırılamaz.

Buharî ve Müslim’in rivayet ettiği bir hadisi dikkatlice okuyalım. Bu hadisin evle, aile ile eşlerle bir ilişkisi yoktur. Hadis, bir başlık altında ele alınacak olsa siyaset, sosyoloji gibi başlıklara uygun olurdu. Biz ise bu hadisi ailemiz ve eşlerimiz açısından okuyalım. Çünkü biz, Peygamber aleyhisselam efendimizi, örneğimiz olarak görüyoruz. Bu örnekliği karakterimiz, kimliğimizde de asıl örnek olarak görmek istiyoruz. Sadece bir örnek olması bakamından hadisi okuyalım:

Ashabı kiramdan Enes bin Malik radıyallahu anh anlatıyor:

‘Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem ile beraber yürüyordum. Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellemin üzerinde Necran dokuması, kalın kenarlı bir rida (kaftan) vardı.

Bir bedevi geldi ve ridasını şiddetle çekti. Ben Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellemin boynu ile iki omuzu arasına baktım. Çekmekten dolayı ridanın kalın tarafı boynunda iz bırakmıştı. Bedevi dönüp dedi ki:

‘Yanında bulunan maldan bana bir şey verilmesini emret!’

Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem bedeviye şefkatle baktı da güldü. Sonra da bedeviye biraz mal verilmesini emretti.’ Buharî, 3149; Müslim, 1057

Bu bilgiyi evlerimizde aile fertlerimiz için uygulamaya çalışalım. Evet, aile ile alakalı bir boyutu yoktur ama karakteri ve kimliği yansıtıyor. İnsanlığın efendisine, insanlık dışı bir hakaret yapılıyor. Hakkı olmayan biri kendine hak üretiyor ve onu istiyor. Rica yerine kaba bir üslup kullanılıyor.

Bütün bunları evimizde eşimizin bize yaptığını düşünmeye çalışalım. Kadın veya erkek, koca veya hanım, durum değişmiyor. Böyle bir tavırla karşılaşan insan olarak ne yapacağımızı düşünmeye gayret edelim. Karşımızdakinin bizim doğurup büyüttüğümüz, uğrunda ömür eskittiğimiz çocuğumuz olduğunu ve bize bu kabalığı yaptığını düşünelim.

Ne yapardık boğazımızı sıkıp bizden harçlık isteyen çocuğumuza karşı? Elin yabancısı diyebileceğimiz biri bizden bu mantıkla bir sadaka istese ne yapardık? Ve ne yapmalıydık?

Orta hâlli bir varlıkla evlendikten sonra zengin veya bir makam sahibi olanların değiştirdikleri kimlikleri bu bilginin ışığında irdelenmeli değil midir? Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellemi, ibadet ederken nerede görüyorsak böyle bir pozisyonla karşılaştığımız aile ortamında da orada görmeliyiz. Onun Sünnet’i sakal bırakmak, misvak kullanmakla sınırlı olamaz. Boğazımızı sıkmaya çalışan biri ile muhatap olurken de aynı örnek üzerinden yol almaya çalışacağız ki, Sünnet’e Ehil mü’min olarak yaşamış olalım. Çocuklarımız ve eşlerimize karşı karakterimizin kaynağı bu anlayış olmalıdır. Mü’min olmamız, Sünnet iddialarımız bunu gerektiriyor.

Eğitim Ne?

Hemen her Müslüman’ın duymuş olduğu bir hadis vardır:

‘Sizin en iyileriniz, Kur’an’ı öğrenen ve öğretenlerdir.’ Buharî, 5027; Ebu Davud, 1452; Tirmizî, 2907; İbni Mace, 211

Hadis, Müslümanlar arasındaki iyilik kademelendirmesini Kur'an eksenine taşımaktadır. Ne kadar öğreniyorsa ve öğretiyorsa bir Müslüman o ölçüde iyiler arasına katılıyor demektir.

Biz bu hadisi, çocuklarımızı Kur'an öğrenmeleri için önümüze aldığımızda kullanıyoruz. Kur'an okumanın önemi ile alakalı olarak konuşuruz bunu. Bir Müslüman'ın Kur'an hocası olması için de bu bir teşvik olarak konuşulur. Bunlara itiraz edilecek bir taraf da yoktur; Kur'an'ımızı okumaya ve okutmaya yönelik en muteber teşviktir bu.

Ailemizi iyi bir Müslüman aile yapma sevdamızı konuşurken bu hadis bizim ölçümüz olmalı değil midir? Bir ev, Müslümanlar arasında en iyi evlerden olabilmesi için, Kur'an'ın en çok öğrenildiği ve öğretilmesine çalışıldığı ev olmalı değil midir bu hadise göre? Peşinde terlediğimiz diplomaları itmeden, en büyük gayretimizin Kur'an'ımız ekseninde olması gerekmektedir. Kur'an'ımızın tatil döneminde çocuklara verilen yedek bilgi gibi algılandığı bir evde, Kur'an'ın ruhlarımızı nurlandıracak, organlarımıza yön verecek hangi ağırlığı beklenebilir?

Evlerimizde Denetleme

Bize ulaşan yöntemi itibariyle sahih bir hadis olmayan ama ihtiva ettiği anlam bakımından Kur'an'ın temel beyanına mutabık kalan bir hadisi, evlerimizin düşünce kutusuna atmamız gerekiyor. Ashabı kiramdan Cabir bin Abdullah anlatıyor:

'Ömer bin Hattab Peygamber aleyhisselama gelip dedi ki:

Yahudilerden bazı sözler işitiyoruz ve hoşumuza gidiyor. Bu sözlerin bir kısmını yazmamızı uygun görür müsün?'

Peygamber aleyhisselam Ömer'e dedi ki:

'Yahudi ve Hristiyanlar gibi siz de mi hayret içindesiniz? Ben size saf bembeyaz bir kaynak olarak İslam'ı getirdim. Musa da yaşıyor olsaydı, bana tabi olmaktan başka çaresi olmazdı.' Şerhu's-Sünne, 126; Ahmed, 15156; Şuabu'l-İman, 174

Bu sahabe hatırasının da ailemize dair konularla bir bağı yok gibi durmaktadır. Ama evlerimize giren Hıristiyan ve Yahudi kaynaklı kültür malzemelerinin ailemizi nereye çektiğini, çocuklarımızın beyinlerini nasıl yönlendirdiğini hesap ettiğimizde irkileceğimiz bir durum çıkacaktır önümüze.

Meseleye şu açıdan bakmaya çalışıyoruz: Biz aile dedikçe, erkek ve kadını iyiye yönlendirici program ve planlara yoğunlaşıyoruz. Sürekli

erkeğe ve kadına iyi olmalarını nasihat ediyoruz. Barışık olmalarını öğütlüyoruz. Çocuklarını Müslümanca yetiştirmelerinin gerekliliğini söylüyoruz. Çocukların Kur'an ve ilmihâl bilmelerini tekit ediyoruz.

Öte yandan ailedeki yabancı kültür ve bilgi etkisinin sonuçlarını düşünmeye fırsat bulamadığımız ortaya çıkmaktadır. Yabancı etkiden de TV ve interneti anlıyoruz artık. Basit bir poşet üzerindeki reklam resminin bile ailemizin bekası açısından neye mal olacağını düşünmek aklımıza gelmiyor. İşte bu hadisi böyle bir bakışla ailemizi yandan ilgilendiren bir konu başlığı olarak ele almak istedik.

Ailede Dayak Muhasebesi

Aile, huzurun kaynağıdır. Kitabımız, erkekleri bir kadınla nikâhlanmaya teşvik ederken kadınları, onlar için 'huzur bulacakları eşler' olarak tanıtmaktadır. Dün ve bugün ise aile hayatı sorunlarla dolu olarak öne çıkmaktadır. Adeta evlenen başını belaya sokmuş kabul edilmektedir. Müslüman bir kitle içinde, evlenenin başı derde giriyor şeklinde bir anlayış yaygınlaşabiliyorsa bizim düşünmemiz gereken bir gidişat söz konusu demektir. Kur'an'ımız, evliliği huzur kaynağı olarak gösterirken, Kur'an'a iman edenlerin evlenip huzur kaybetmeleri makul olamaz.

Müslümanlar'ın, Allah'ın adı ile nikâhladıkları eşlerinin kâfirlerin önerip himaye ettikleri yasalarla korunmayı istemeleri gayet derin yaralar açan bir darbe niteliğindedir. Huzur kaynağı olması gereken kadınların kendilerini, Kur'an'ımızın himaye edemediği kanaati taşımaları ikinci dereceden bir sorun olarak görülemez. Kadına karşı şiddet adı verilen bir başlık altında onları erkeklerin şiddetinden koruma hamlesini iyi niyetli kabul edemeyiz. Elbette erkeklerin, masum kabul edilmesi de söz konusu değildir. Erkek veya kadın, insan masum değildir. Şu kadar erkekten veya kadından şu kadarının kötü olmasını da genelleştirip erkekler ya da kadınlar kötüdür diyemeyiz. İyisi olduğu kadar kötüsü de vardır ve olacaktır.

Artık aile içi ilişkiler, kanun himayesinde sürdürülebilir duruma gelmiştir. Kanunlar kadını, tek taraflı denebilecek bir yapıda korumaktadır. Mevcut durumu sosyal ve siyasî boyutlarıyla ele almayı gerekli görmüyoruz. Alanımızı, Kur'an'ımız ve fıkhımız açısından daraltarak tespitlerimizi yapmaya çalışacağız. Zira biz, Kur'an'a iman ediyoruz. Kur'an'ın açık hükmü varken bizim için sosyal veya siyasî bir bağlayıcılık ikinci planda kalır. Bu anlayışla, kadının eşi tarafından dövülmesi etrafında şu tespitleri yapabiliriz:

1- Dövmek ve insan kelimelerinin bir arada telaffuz edilmesi bile kabul edilemez. Dayak asla insan değildir. İnsani olmayan bir şeyin aile içinde tabii olması da düşünülemez. İnsana dair bir ortamda dayakla bağlantı kurulacaksa bu bağlantı, insanın hastalıkla kurabileceği bir bağlantı gibi kurulabilir. Tıpkı hastalık gibi dayak da yeri olan ve istenen bir kelime değildir, olmamalıdır.

2- Aile içi ilişkilerdeki görev taksiminde sorumluluğun erkeğe verildiğini biliyoruz. Erkek, ailenin gidişatından sorumlu olarak da bir puan öne çıkarılmıştır. Nisa suresinin otuz dördüncü âyetinin bu konudaki hükmü gayet açık ve kesindir. Şu veya bu şekilde tevil edilebilecek bir tarafı yoktur. Allah'a ve indirdiği Kur'an'ına iman etmemizin en tabii sonucu olarak biz böyle iman ediyor olmaya mecburuz: Ailede reis erkektir. Bu reisliğin elbette sorumluluk ve sınırlarına dair ayrıntılar vardır. Erkek, ailenin reisi olmakla eli kolu salınmış değildir. Tam aksine erkek, daha ağır bir sorumluluk altına sürülmüştür.

3- Aile içinde erkeğin sorumlu reis durumuna getirilmesi en azından basit bir işletme sıkıntısı kabul edilmelidir. Erkek, kendisinden ve aile için ilişkilerden, eşi ve çocuklarından dünya hayatı düzeyinde de ahiret muhasebesinde de birinci sorumlu kişi durumundadır. Bu nedenle de erkeğe sorumluluk kadar emretme yetkisi de verilmiştir. Sınırlarını Kur'an ve Sünnet'in belirlediği bir emretme hakkı erkeğe verilmiştir. Bu emretme hakkı da yaptırımlarla teyit edilmiştir. Erkeğin kadını dövmesine dair ruhsatın açılımı budur. Nisa suresinin otuz dördüncü âyeti, hiçbir yoruma ihtiyaç bırakmayacak şekilde, erkeğe nikâhlı eşini dövme ruhsatı vermektedir.

Allah'ın hükmü olan bir âyeti, nasıl emretti ise o şekilde kabul edebilecek nitelikte bir iman ortamında bulunmuyorsak hiçbir şey konuşmaya gerek yoktur. Âyet, açıktır ve yorumsuzdur. Bazılarının, bu âyetteki dövme ruhsatını, evirip çevirerek başka anlamlara kaydırmalarının makul bir tarafı yoktur. Allah, kullarından daha iyi biliyor ve en hikmetli olanı emrediyor. Kur'an, daha iyisi söylenemeyecek şeyler söylemektedir. İman edilir veya edilmez ayrı meseledir ama sonuç budur.

Bunun ötesinde, kadına vurmaya ruhsat veren âyetin bize açtığı ufku değerlendirebiliriz.

4- Nisa suresinin âyeti, erkek-kadın ilişkilerinde görev dağılımındaki erkeğin yetkilerini tarif etmiyor. Âyet, sınırları aşmış bir kadın tipine karşı erkeğe dayak ruhsatı veriyor. Bu da dayağın normal bir durum olmadığını ama bir hastalık gibi aileye sirayet edebileceğini göstermektedir. Kurulu bir ailenin dağılma sürecine girmesine dair bir durum söz konusudur. Eğer bugün insanlar, ailelerin dağılmasını bir sorun olarak görmüyorlarsa 'âyet, neden erkeğe dövme ruhsatı veriyor?' da diyebilirler. Aile bir yangın yerine döndükten sonraki durumu, koltuklarında yaslananların yorumlaması doğru

değildir. Ortada bir yıkılma tehlikesi vardır, ruhsat da o tehlikeye karşı verilmiştir.

Huzur için kurduğu aile ortamında huzurunu kaybeden bir erkeğin elinin kolunun bağlanmasının sonucu nedir? Sinir sistemi bozulmuş, işini aksatan, ibadet lezzetini yitirmiş ve daha da acısı en iyi ihtimalle ikinci bir helale doğru meyletmeye başlayan bir erkek. Eli kolu bağlanmış erkeğin akıbeti budur. Dünya kadınları arasında hangi kadın, iki tokat yemekle ikinci kadını kuma olarak görmek arasında kumadan yana tercihte bulunur? Bir de erkeğin, helal dışı bir yöne kayma riskini dikkate alarak meseleyi düşünürsek, ortadaki sorunun erkeğin kadını dövmesi ile daraltılamayacak kadar ağır bir sorun olduğu görülecektir.

Âyeti bu pencereden görmeye çalıştığımızda, Kur'an'ımızın bütün âyetleri gibi bu âyetin de tam bir mucize ve tam bir rahmet olduğu görülecektir. Hatta bu rahmet yönü, erkek kadar, dayak yiyen kadın için de rahmettir.

5- Âyetin erkeğe verdiği dövme ruhsatı, genel bir ruhsat değildir. Ne, 'istediğin zaman vur' şeklinde anlaşılabilir ne de 'vurabildiğin kadar vur' tarzında yorumlanabilir. Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellemin Kur'an'ı bize tefsir eden hadisleri bu iki noktayı izah etmektedir. Hiçbir erkek, istediği zaman ve istediği kadar eşine vuramaz. Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellemi önündeki örneği olarak gören erkek için böyle bir boşluk yoktur. Onu aşılamaz örneği olarak göremeyen için ise zaten söylenecek söz yoktur.

Buharî'nin rivayet ettiği bir hadiste (5204) Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem, erkeklere hitap ederek, köle döver gibi kadını dövdükten sonra akşam onunla bir yatağa yatma çelişkisine dikkat çekmiştir.

İbni Mace'nin rivayet ettiği bir hadiste ise (1985), erkeklerin kadınları dövmelerine ruhsat verilmiş olmasına rağmen döven erkeklerin 'iyilerden' olmadıkları vurgulanmaktadır.

Başka hadislerde de, Peygamber aleyhisselamın kadın dövmediği özellikle beyan edilmiştir.

Yüze vurmayı yasaklayan hadisler de meşhur hadislerdir.

İz bırakacak şekilde vurmak yasaktır.

Dayak ruhsatının çapını göstermesi bakımından gayet dikkat çekici bir bilgi olarak, 'ne kadar ve ne ile vurulabilir?' sorusunun cevabını ele alabiliriz: Misvak ile ve on defadan fazla vurmamak şartı ile!

Misvak denen şeyin bir kurşun kalem kadar olduğunu düşünürsek, ortadaki dövmeye ruhsat veren âyetin ne demek istediğini de anlamış

oluruz. Müslüman bir erkeğin, âyeti ileri sürerek dövme ve işkence arzusunu tatmin etmesi ise başka bir meseledir şüphesiz. Zalim bir erkeğin zulmüne Kur'an âyetlerini alet etmesi başka bir zulüm çeşididir. Nisa suresinin âyeti, intikam hırsını tatmin etme ruhsatı vermemiştir. Yıkılma tehlikesine karşı aileyi korumak için son bir çare göstermiştir. O çarenin nasıl kullanılacağını da bizzat Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem açıklamıştır. Bunu, 'aile içi şiddet' şeklinde isimlendiremeyiz. Bu aile içi iyileştirme sürecidir.

Keşke kadınlar, bu dayak sürecinde masum olsalardı. Keşke erkekler, âyetleri ve hadisleri ihtiraslarına alet etmeyecek kapasitede olsalardı. Keşke dayak olmasaydı… Bu keşkelerin sonu yoktur. Hayat budur. Aile böyle bir dünyadır. Bu bir gerçektir. Yok sayarak ondan kurtulamayız. Kendi kendimize helva yaparak da iş göremeyiz. Yeni keşiflere gerek yoktur. İmtihan bizi kuşatmıştır. Mü'min olmamızın gereklerini yerine getirerek imtihan kazanacağız. Mesele budur.

Erkek
Kadın Gibi Değildir

Erkek ve kadın ne uzun süren bir tartışmanın içinde oldular; asırlardan beri ‘kadın mı, erkek mi?’ tartışması sürüp gidiyor. Neredeyse insan kadar köklü ve dallı budaklı bir sorun olarak önümüzde duran kadın/erkek ya da kadın/erkek sorununu yok saymamızın bir anlamı yoktur. Böyle bir sorun vardır. Anlaşılan insan var oldukça da sürmeye devam edecektir bu sorun. Allah Teâlâ’nın, üzerimizdeki kulluk kalitesini ölçmeyi murat ettiği bir şeyi nasıl yok edebiliriz ki? Kulluk imtihanımız kalkmayacağına göre bizim, o imtihanın bir parçası durumunda olan konuyu da kalkacak diye beklememiz mümkün olmaz. Mü’minler olarak bizden böyle bir istek de yoktur. Allah Teâlâ kimseye kadın ile erkek arasındaki sürtüşmeyi sonlandırma emri vermemiştir.

Böyle bir emir, şeytan ile insan arasında ilk insandan beri var olan mücadele için bile yoktur. İnsan var oldukça şeytan da var olacaktır. Mücadele de kesinlikle sürecektir. Kadın ve erkek tartışmasını da bu bakışla ele almakta yarar vardır. Kaldırmaya muktedir değiliz ama içinde erimeyi ve imtihan kaybetmeyi engelleyebiliriz. Böylece, önümüzde bir imtihan olarak duran sorundan rahmet çıkarmış, kendimizi kazandırmış oluruz. Biz kazanırız, tartışma devam eder; tıpkı insanla şeytan arasındaki tartışmada olduğu gibi.

Kadın ve erkek arasındaki sürtüşme bugün, dünya siyasetine etki eden hatta siyasetin üzerinde yürütülmek istendiği en cazip konulardan biri olmuştur. Bu sürtüşme, dünya üzerinde din adına hükümran olmak isteyen güçlerle Müslümanlar arasında temel sorunlardan biri durumundadır. İslam’a ve Müslüman’a saldırmanın en kolay yollarından biri, kadını öne çıkarıp saldırmak, yaklaşık iki asırdır müessir bir silah olarak kullanılmaktadır. Kadını ve kadına ait değerleri yok kabul eden geçmişini unutan Batı, İslam toprağında kadının erkeğin otoritesine kurban edildiğini dile getirmektedir. Bu ifade, zamanla beraber Müslüman olduğunu iddia edenler arasında bile dile getirilir olmuştur.

Âyet Dili ile

‘Hani bir vakitler İmran’ın hanımı demişti ki: Ey Rabbim! Şu karnımdakini her şeyden azade olarak yalnız sana adadım. Bunu benden kabul et. Şüphesiz ki sen, işiten ve bilesin. Doğum yapınca, Allah onun ne doğurduğunu bildiği hâlde o diyordu ki: Rabbim! Onu ben kız doğurdum. ELBETTE ERKEKLE KIZ BİR OLMAZ! Ve adını Meryem koydum. Onu ve soyunu, kovulmuş şeytandan senin korumana emanet ediyorum.’
Âl-i İmran, 35-36

Evet, İslam ile müşerref olmanın gerektirdiği ağırlığı gösteremeyen ve nefislerinin hissiyatına esir düşen bazı erkekler kadına eziyet etmişlerdir. Yaptıkları eziyeti, dine mal edenler de olmuştur. Tarihte veya bugün Müslümanlar arasında bunun örneklerini bulmak mümkündür. Bir veya bin örnek üzerinden bir topluma herhangi bir suç isnat edilebilir. Kitabı olan, Peygamber’inin Sünnet’i kayıtlı olan bir dine isnat edilebilecek bir eksiklik ya da arıza, o dine inanmışlara isnat edilen gibi olamaz. Akılla ve mantıkla düşünülecekse olmamalıdır da. Dinin kaynağı, ona iman edenler değildir. Din, Kur’an dinidir, Peygamber aleyhisselamın Sünnet’inin dinidir. Konunun adı ne olursa olsun ya da sorunun derinliği, tarihi bağları nereye dayanırsa dayansın, dinin temelleri olan Kur’an ve Sünnet’e dönmek, bu iki kaynağa göre karar vermek durumunda olmalıyız. Erkeğin kadınla, kadınla erkeğin sürtüşmesini, kazanılmış bir imtihana dönüştürmenin başka yolu bulunamaz. Sorun kalkmaz ama bu sorundan biz kazanabiliriz. Önceki nesillerin helakine sebep olmuş boyutta olsa bile bizim için kazanma vesilesi olması mümkündür.

‘Erkek Kadın Gibi Değildir’

Böyle bir söz, noktası konmadan tartışma oluşturacak bir söz durumundadır. Biz ise mü’minler olarak bu söze teslimiz. Güneş, başımızdan aşağı dururken ne kadar inkâr edilemez bir hakikat ise bu söz de o kadar hakikattir. Erkek kadın gibi değildir. Bu gerçek, bir erkek iddiası değildir, kadın itirafı da değildir. Erkeği de kadını da yaratan Allah’ın kanunudur: Erkek kadın gibi değildir.

İmran’ın karısına dair kıssayı anlatan Âl-i İmran suresinin 35 ve 36. âyetleri bu gerçeği önümüze koymaktadır. Artık bir mü’min, erkek de kadın gibidir ya da kadın da erkek gibidir sözünü telaffuz edemez. Kur’an’a iman etmek böyle bir sözü kullanmayı engeller. Hem Kur’an’a iman eden

mü'min olmak hem de kadının da erkek gibi olacağını kabul etmek mümkün değildir. Yaratılışı itibariyle kadın farklıdır. Bu farklılık itibariyle de kadının sorumluluklarıyla erkeğin sorumlulukları arasında da muhakkak farklılık bulunacaktır. Yaşadığımız çağın anlayışı, kadınla erkeği eşit gibi görüyor olsa da bizim için Kur'an âyeti ile belirlenmiş bir ilkenin ötesi yoktur. Kur'an ve Kur'an Şeriat'ı kadını nerede ne görüyorsa ona iman eder, öyle kabulleniriz. Bunu da din görürüz.

Müslüman olarak, evlerimizdeki aile düzeni bu anlayış üzerine kurulu olsun isteriz. İsteriz ki erkek, kadınının kendisi gibi olmadığını, kendisinin de kadını gibi olamayacağını bilsin. Bu bilgi de onu, kadınının üstünde ezici bir güç kullanmaya sevk etme yerine, ondan doğacak boşlukları doldurma sorumluluğunu getirsin. Erkek, Allah Teâlâ'nın kadının erkekten geride olmasına dair hükmünün gerekçesini anlasın. Kadına mesela cihadı emretmeyişinin hikmetini bilmiş olsun. Cihadın bile emredilmediği bir kadından bekleneceklerin neler olabileceğini kavramış olsun. Erkeğin kadından farklılığı kadına tahakküm yerine, görev paylaşımında her şeyin yerli yerine oturtulması şeklinde gerçekleşsin.

Kadının erkek gibi olmamasının doğal sonuçlarından bazıları, kadının erkekten üstün olduğu noktalardır. Erkek, kadından üstün olarak belli noktalarda bulunabileceği gibi bunun aksi de olmaktadır. Bu da herkesin Allah'ın yarattığı ve kanunlaştırdığına razı olmasını gerektirmektedir.

Tabii Olan

Ailede huzurun temeli erkekle kadının, aileyi oluşturan iki taraf olarak birbirlerinin varlığına bakışları ve birbirlerini tahammülleri üzerine kuruludur. Erkek kadını, kadın da erkeği takdir edebildiği sürece huzurdan söz edebiliriz. Böyle bir takdirin bulunduğu aile için çekirdek olmak, insanlık ve din adına bir beklenti içinde olmaktan söz edilebilir.

Erkekle kadının olaylara bakışında kesinlikle farklılık olacaktır. Küçük veya büyük sorunların çözümünde usul, yöntem kullanma kesinlikle kadın ve erkekte aynı olamaz. Birbirlerinin desteğine ihtiyacı algılama farkı bile söz konusudur. Erkek de bilmelidir bunu kadın da. Bu bilgi de her iki tarafı anlayışlı olmaya, kimliğine razı olmaya teşvik edecektir. Bunu bir tür, kaderine razı olmak şeklinde de algılayabiliriz.

Erkek, kendisi gibi bir kadın bekledikçe onu bulamayacaktır. Bulsa da kalbine huzur veren bir sekine olmayacaktır o kadın. Allah'ın kurduğu düzende kadın gibi kadın ve erkek gibi erkek, bereketin kaynağıdır. Tipi

değiştirilmiş kadın da sunîdir erkek de. Aynı şekilde kadının, kendisi gibi bir erkek arayışı yani kadın duygusallığı taşıyan bir erkeğin eşi olmayı beklemesi bir çocukluk olarak görülmelidir. Bunu biz, kesmeyen bir bıçak, acı olmayan biber, tat vermeyen şeker, sert olmayan taş beklemek şeklinde yorumlayabiliriz. Böyle bir yorumlama ancak mizah konusu olarak gerçekleşebilir. Hayatın gerçeğinde taşı taş, pamuğu pamuk olarak bilmek gerekir. Pamukta taş, taşta da pamuk arayışı beyhudedir.

Son Nokta

Mü'min iyi bilir ki, erkeğin belli noktalarda kadından daha üstün olması, Allah Teâlâ'nın erkeği daha çok sevmesinden ötürü değildir. İki cinsiyet arasında bir ayrım da yoktur. Her iki cinsiyet de Allah Teâlâ'nın nazarında kulluk mertebesi bakımından aynıdır. Allah katında özel bir değer ifade etmeyen şeylerin, esasen mü'min bir insan için de değerli olmaması gerekmektedir.

Çabuk sinirlenmeleri, ayrıntılarla fazla ilgilenmeleri, başkalarını geçmek istemeleri, iyiliği çabuk unutmaları veya erkeklerin kadınlar üzerinden yaptıkları tenkitlerin hangisi varsa her biri doğaldır. Kadın öyle yaratılmıştır. Onun için de adı kadındır. Kadınların erkekler üzerindeki bütün tenkitleri de doğaldır. Öyle oldukları için de adları erkek olmuştur zaten. Kadınlar tüysüz erkek beklentisi içinde olmamalıdırlar, erkekler de tüylü kadın beklememelidirler. Dünyadayız ve imtihandayız. İmtihanımızı belirleyen, şartlarımızı yaratan Allah'tır. Allah'ın işinde ise asla bir eksiklik yoktur.

En güzeli böyledir. Mükemmel olan budur. Beklentilerimizi abarttıkça bocalayan biz oluyoruz. Bunun için evlerimizdeki eşlerimiz bizim için huzur kaynağı olmuyor. Bunun için cennet bahçesi evler yerine bunaltan yuvalarda gün geçiriyoruz. Acilen evlerimize dönelim. Eşlerimizi bulalım. Allah'ın bizim için yarattığı eşlere, bizim profilini çizdiğimiz hayat gerçeğinde bulunması mümkün olmayan sanal eşlere değil. Filmlerden etkilenebiliriz ama hayatı filmleştiremeyiz. Gerçek budur, hayat böyledir. İmtihan da bu hayat üzerindendir.

Ailede
İnsanlığı Unutmak

İnsanlığın unutulmasını iki anlamda kullanmamız mümkündür. Birincisi, insan olduğumuzu unutmamızdır. İkincisi de, insanlığın gerektirdiği fazilet sahibi olma zorunluluğunu unutmamızdır. Her iki unutmanın da sonucu, insanî kimlik açısından bir eksikliktir. İnsanın, insan olarak yaşadığı hâlde etten kemikten yaratılmış olduğunu unutması insan olarak bulunması gereken her yerde bir sorun nedenidir. İbadet yaparken bile nihayetinde insan olduğunun bilinci içinde ibadet yapılabilir. Ne melekleşme ne de insanın dışındaki varlıklardan birine benzeme şeklinde bir unutma kabul edilebilir değildir. İnsan olmanın en tabii gereklerinden biri, insan olarak yaratılmış olmayı unutmamak olmalıdır.

İnsanlığı unutmanın bir diğer yönü de, yaşadığımız hayatın önümüze çıkaracağı ikili ilişkilerimiz hakkında yorum yaparken, değerlendirirken bizim ve karşımızdakinin insanlığa muhtaç olduğunu unutma sıkıntısıdır. İnsanlık bir fazilettir. İnsanî kimliğimiz ancak insandan beklenen faziletlerin uygulanması ile ortaya çıkabilir. Aile içinde eşlerin birbirlerine karşı insanlığı bir fantezi görmeleri yani insanlık yapmasa bile eksiklik yapmamış olacağını zannetmeleri bir kayıptır.

İlk Bilgi

Nikâhla bir araya gelmiş iki insanın, onları yaratan ve birbirlerine helal eden Allah'tan sonra ilk bilmeleri gereken şeyin birbirlerine karşı ilişkilerini insanî ölçülerin belirlemesi olmalıdır. İnsanlığın unutulduğu bir ortamda İslam adına kimlik oluşturmak ne kadar mümkündür?

Ebeveynin çocuklarına karşı muamelesinde de insanlık unutulmaması gereken ölçüdür. Çocukların nihayetinde insan oldukları, etten ve kemikten yaratıldıkları gerçeği unutulmaması gereken birinci boyuttur. İkinci boyut da, onlarla ilişkide insanlık gösterme zorunluluğumuzdur.

İnsanlık, toplu taşıma araçlarında birbirimize gösterdiğimiz nezaketten çok daha önce, aile içi ilişkilerimizde kimliğimiz olmalıdır. Eşlerin

birbirlerine karşı sözleri, davranışları bu ölçüye uymalıdır. Allah'ın emaneti olarak çocuk büyüten anne babalar, anne ve babalığın bir insanlık erdemi olduğunu hiç unutmamalıdırlar ki, İslam ve Müslümanlık üzerinden gündem yapabilme hakkımız bulunsun.

En Zor Örnek

Kur'an'ımız üzerinden bir örneği gündemimize alabiliriz. Bir aile için en karamsar sahnenin adı olan boşama/boşanmadan söz eden Bakara suresinin iki yüz otuz yedinci âyetini okuyabiliriz. Bu âyet, Kur'an'a iman edenlerin Müslüman kimliklerine yapıştırılmış bir ayrıntı gibi ' unutulmaması gereken insanlık' ölçüsü vermektedir. Bu ölçüyü verirken de mü'min insanı şartsız teslim olmaya sevk eden takva ve Allah'ın kullarını görmesi gibi imanın gereği olan hakikatleri hatırlatmaktadır. Çok daha çarpıcı bir ifade ile bu âyette, kaynama seviyesindeki suyu bile serinletebilmekten söz edilmektedir.

Önce âyeti mealinden okuyalım. Âyet, erkeğin kadını boşamasından söz etmektedir:

'*Mehirlerini belirlediğiniz hâlde kendileriyle cinsel ilişkide bulunmadan onları boşarsanız, kararlaştırdığınız mehrin yarısını onlara vermeniz gerekir. Ancak kadınlar alacakları mehirden vazgeçebilirler veya nikâhı elinde bulunduran erkekler mehrin tamamını bağışlayabilirler. Ama sizin bağışlamanız takvaya daha uygun bir davranıştır. Aranızdaki fazileti unutmayın. Şüphesiz ki Allah, her ne yapıyorsanız onu görendir*.'

Bir ailenin dağılma sürecini anlatan âyeti başlıklar şeklinde ele alalım:

a- Âyet, erkeklere hitap ediyor. Bir erkek, eşini boşama durumunda ise bir hak kullanacaktır. Bu hakkın adı boşama hakkıdır. Dikkat edilmelidir ki bu hakkı erkeğe veren Allah Teâlâ'dır. Erkek eşini boşarken, iki durum vardır. Birincisi, eşlerin cinsel ilişkiye girmiş durumlarıdır. İkincisi de cinsel ilişki öncesi durumlarıdır. Bu âyet, ikinci durumu izah etmektedir. O da cinsel ilişki içinde olmamış karı kocanın boşanma durumudur. Ortada, nikâh dışında çocuk ve benzeri ağır bağlar yoktur.

b- Böyle bir durumda erkeğin, nikâh akdinde konuşulan mehrin yarısını vermesi gerekir. Cinsel ilişki gerçekleşmiş olsaydı, mehrin tamamı kadına teslim edilmiş olacaktı.

c- Erkeğin, bu durumda mehrin yarısını vermesi mecburidir. İkramda bulunup tamamını verebilir ki, bu bir fazilettir. Gergin anda bile terk edilmeyen bir insanlıktır. Unutulmamış bir erdemdir. Aynı şeyi kadın da

yapıp, hakkı olan yarım mehri istemeyebilir. Onunki de bir fazilettir, erdemdir.

d- Bütün bunlar yapılırken âyet, önemli bir ikazı hatırlatmaktadır: ‘Aranızdaki fazileti unutmayın!’ Buradaki ‘fazilet’ kelimesini ‘insanlık’ olarak kullanmak istiyoruz. Zira insanlık kavramını kullanırken, öne çıkardığımız ve insanlığın içini dolduran kavramlardan biri de fazilettir.

e- Âyet biterken, iman eden her erkek ve kadının yok sayamayacağı bir gerçeği hatırlatıyor: ‘Şüphesiz ki Allah, her ne yapıyorsanız onu görendir.’

İman eden için bu hatırlatma her şeyi bitiren son sözdür. Ne yaparsan yap onu gören bir Allah’a iman etmek ne demekse mü’min için evlilik gibi bir ilişkiyi bitirirken insanlığı unutmak da o kapsamdadır. Evlilik bitirilebilir ama insanlık bitirilmemelidir ki, iman etmenin açık farkı belli olsun.

Günlük Hayat

Bir erkek veya kadının hayatında en zor nokta olan ailenin dağılmasını ele alırken insanlığın unutulmaması gerektiğini tekit ettik. Sıradan günlük işlerde insanlığı nere oturtabiliriz buna göre? Erkeğin kadın üzerinden zevklerini tatminde sınırsız denebilecek kurallar koymaya kalkışmasını ya da aynı şeyi kadının erkek üzerinde yapmaya kalkışmasını insan olmanın neresine koyabiliriz? Etten ve kemikten yaratılmış bir insan olmak ya da olgunluk ve ahlâk sahibi olmaya mecbur eden mükerrem bir insan olmak; hangisi olursa olsun, aile hayatında insanlığı rafa kaldırmamız mümkün değildir. İnsanlığın rafa kaldırılabildiği yerde Müslüman olarak biz de yokuz demektir.

İnsanlığı, basit kelimelerle dillendirilebilen bir kavram olarak da göremeyiz. ‘Bir su rica edeyim.’ demek ya da iki cümleden birine ‘lütfen’ ve benzeri filmlerde kullanılan nezaket kelimelerini ilave etmek insanlık değildir. Giyim kuşama dikkat ediyor olmak da insanlığın bütünü olarak gösterilemez. İnsanlığı daha yüksek yerlerde, daha hassas tavırlarda aramalıyız.

Sabır ve vefa, bugünkü neslin insanlığını ispat edebileceği ilk iki basamaktır. Sabırsız aile ilişkileri, sabırsız eşler, sabrı tükenmiş anne babalar için insanlığın sürdüğünü nasıl iddia edebiliriz? Bütün incelikleri ile sabrın hakkını verebilen ve ailesinde sabırla iş görebilen erkek veya kadının, Allah’ın razı olacağı bir iş yaptığı muhakkaktır. Sabır, en büyük ecir kaynaklarından biridir. Ailede sabır olmayacak da nerede olacak? Şüphesiz, eşinin sıkıntılarına sabredebilen, çocuk yetiştirmenin

peygamberleri ağlatan meşakkatlerine sabredebilen anne/baba ibadet icra etmiştir. Karşılığını cennette bulacağı bir iş görmüştür. Salih amel yapmıştır. Bunları tartışmaya mecal yoktur. Aynı zamanda da tam anlamıyla bir insanlık göstermiştir. Çünkü insanlık sözle doldurulur bir balon değildir. Bilakis insanlık, işle ve tavırla ispat edilir bir kimliktir. Sabır da o karakterin en açık okunur uygulamalarındandır. Ailesinde sabreden için bunları söylemek hakkımızdır. Onu aile pratiğine uygulayamayan ise her şeyden önce insanlığı unutmuştur.

Vefayı da bu gözle görebiliriz. Evlilik öncesinden başlayan sözlere karşı insanın kendisini borçlu hissetmesi bir vefa uygulamasıdır. İyiliklere karşı iyilik yapma hissi taşımak vefadır. Bir hatayı kırk doğruyu imha edecek çapta görmemek vefadır. Vefa da insanlıktır. Dünü silen bugün, kötü gündür. Zor günlerin sadakatini yok saydıran sonradan görme zenginlik gibi arızî gelişmelerin esiri olmak vefa dışında kalmaktır. Vefasız kalan insanlıktan uzak kalmıştır. İnsanlıktan uzak kaldıktan sonra ne tesettür ne de sakal Müslümanlık mührü değildir artık. İslam, insanlara inmiş bir dindir. İnsanlık üzerinde en güzel nimetlerini gösterir İslam.

Sadece Sabır ve Vefa Değil

Elbette sadece sabır ve vefa ile insanlığımızı ispat edemeyiz. Dinimizin bize ahlâk olarak öğrettiği her şey aynı zamanda insanlığımızdan bir parçadır. Dinimiz bizi infaka, ihsana, şecaate, ihlasa davet etti ise bunlar bizim insanlık değerlerimiz demektir. Ailede veya insan olarak bulunduğumuz her yerde önceliğimizin ne olması gerektiğinden söz ediyoruz. Yani insanlığımızdan söz ediyoruz. Onu kaybeder veya yer yer unutursak, Müslümanlığımız bizde kökleşecek yer bulamayabilir.

İnsanın en muhtaç olduğu zamanlarında şehvet ateşini söndürdüğü huzur kaynağını daha sonra hor görmesi vefadan uzak kalmaktır. Çocuk gibi büyük bir nimete kavuştuğu vesileyi görmezden gelmesi hatta çocuğu alıp ona ulaştığı vesileyi tepmesi reddedilecek bir iştir.

Başkasından beklediğimiz insanlığı kendimizde bir köşeye itemeyiz.

mücahidenin
evine notlar

Birinci Not

Genelde aile ile alakalı kitaplar yazılırken, bilgilendirme seminerleri yapılırken masa başında kolay yazılabilen sözler kullanılır. Ailenin önemi vurgulanır. Çocukları korumanın kutsiyeti tekit edilir. Erkeğe ayrı, kadına ayrı nasihatler yapılır. Bu nasihatlerin ne kadarı ilgililerine uygun düşer ne kadarı da boşa gider belli değildir. Bilhassa âyet ve hadis eksenli nasihatlerin kullanıldığı ortamlarda, mü'min insanların 'ama' ile başlayan itirazlarını dikkate almak gerekiyor. Âyet-hadis dinleyecek durumda olmayana âyet-hadis izah edilmesi, kaş yaparken göz çıkarma sonucunu getirebilir. Aileyi kurtaracağız derken imanı kaybetmek tam anlamıyla afettir. Mesela hanımların, tartışmalar ve ikna ortamları uzadıkça önlerine konan her şeyi yok sayan bir tutuma girmelerine neden olmamak gerekir. Erkek için de aynı durum geçerlidir elbette. Bayanlar, erkeklere göre daha daraltılmış bir alanda tutulduklarını, âyet-hadislerin onları erkeklere göre daha fazla sınırlandırdığını düşünmelerine sebep olmamaya dikkat edilmelidir. Kadının mücahide olmasının temel esaslarından biri olarak bunu kaydedebiliriz.

İkinci Not

Evde hayatın normal yürüyebilmesi sabra bağlıdır. Sabır, çaresizlik içinde beklemek değildir. Asıl sabır, yapabileceğini Allah rızası için yapmamaktır. Kızabilecekken kızmamak, dövebilecekken dövmemek, sövebilecekken sövmemektir. Hakkını arayabilecekken, belli bir noktaya kadar hakkını aramamak, feragat edebilmek sabırdır. Sabrı, ailede başarının ana şartı kabul etmedikçe hayatın yükü çekilmezdir. Sabrı namaz gibi bir eğitim konusu görmeliyiz. Nasıl namazı çocuklukta öğreniyor ve git gide de namaz içinde bir olgunluk gösteriyorsak sabırda da büyük bir süreci izlemeyi bilmeliyiz. Hayatı Allah için yaşadığını düşünen ve kadınlığından, anneliğinden ecir bekleyen bir kadın sabırlı olmalıdır. Bu sabrı da en az, hamilelik ve doğum sürecindeki sabrı düzeyinde olmalıdır. Doğurma

sürecinde mesela yüz üzerinden seksen sabırlı bir mü'min kadın, eşine ve çocuklarına karşı bu oranı düşürmemelidir. Çünkü kaldırma kapasitesini o şekilde tescil ettiren bir kadın çocuklarına ve eşine karşı tahammülde aşağılara inerse şeytana yardım edecek işler yapmış olur.

Üçüncü Not

Mü'min bir ailede, Peygamber aleyhisselamı örnek ve önder gören erkek ve kadının ailevî ilişkilerinde gözlük ayarını belirleyen yani birbirlerini gören bakışlarını belirleyen prensip şu hadisi şerif olmalıdır: 'Mü'min bir erkek, mü'min bir kadından gördüğü ilk hata ile hemen nefret etmesin. Bir hoşlanmayacağına karşılık hoşlanacağı vardır.' (Müslim, 1469) Aile hayatının sırrı gibi duran bir prensiptir bu. İnsanız, insan olarak eş oluyoruz. Eş olmamız, koca veya kadın olmamız, insan olmamızı kaldırmıyor. İnsan olarak yatıyor, insan olarak kalkıyoruz. İnsan da hata ile doludur. Rabbine karşı bile insan hatalarla dolu bir kulluk yaşamaktadır. Üç yapabiliyor bir yapamıyor. Bazen de, bir yapıyor üç yapamıyor da yine Allah kulluğu kabul ediyor. Yaratan Allah'a karşı durumu böyle olan insanın, evinde mükemmel olması ne kadar mümkündür? Bir de kendisi mükemmel olmayanın karşısındakini mükemmel olarak görmeyi istemesi hakkı olabilir mi? Erkek, kadının kusurlarını saydığı kadar iyi yönlerini de saymalıdır. Aynı şekilde kadın da eşinin kusurlarını kaydettiği gibi ilk günden beri bir kenara kaydettiği iyilikleri de bulundurmalıdır. İnsan olmak da bunu gerektirir, Allah'ın kulları olmamızın tabii sonucu da budur.

Dördüncü Not

Mü'min kadınların bile kabul etmekte zorlandıkları bir ev gerçeği şudur:

Kocasının eşi olarak icra ettiği şeylerin din açısından çocuk doğurmaktan daha basit olmadığına iman etmeye mecburdur. Mü'min kadınların böyle bir anlayışı, kendilerinin erkeklere köle gibi sunulması olarak algılamaları yanlıştır. Eşine karşı iyi tutum sahibi kadına cennet vaat eden hadisler meşhur hadislerdir. Bu hadislerin bir bölümünde 'iyi kadın' özellikleri sıralanırken eşe itaatten önce namaz, oruç gibi en zirve ibadetlerin sayılması hepimizi derin düşüncelere sevk etmelidir. Eşe itaatin, namazla beraber anılacak bir seviyede tutulduğu bir dinde, o dinin mensubu kadınların böyle

bir anlayışı kendilerine yapılmış bir zulüm gibi anlamalarını sadece yabancı fikirlerin etkisinde olmakla izah edebiliriz.

Evet, kadının eşine itaati sınırsız ve kuralsız değildir.

İki Kutsal

Kadın, çocuk doğurup çocuğunu büyütmeyi kutsal kabul ettiği kadar, kocasının eşi olmayı da kutsal kabul etmeye mecburdur.

Allah'a isyan olan şeyde itaat yoktur.

Bedensel takatin altında kalan bir itaat yoktur.

Zulme razı olmak yoktur.

Köle muamelesine sessizlik yoktur. Bunları kaydetmek gerekir.

Eşler, birbirlerinden beklentilerinde bir denge oluşturmaya mecburdurlar. Bu dengenin oluşmasında, birbirlerine karşı beklentileri, çocuklar ve aile büyükleri gibi ayrıntılara dikkat edilmesi gerekir.

Kadının bilmesi gereken inceliklerden birinin de, nikâhlandıktan sonra eşinin üzerindeki hakkının anne babasının üzerindeki hakkından daha büyük olduğudur. Kadının anne babasını bir kenara itmesi makul olmayacağı gibi, eşini anne babasının önünde yok kabul etmesi de makul değildir. Nikâhın kurduğu bağın bağlayıcılığı bu oranda güçlüdür.

Beşinci Not

Bugün aileler olarak yeniden okunması gereken bir hakikat önünde duruyoruz. O hakikat şudur:

Ailenin çimentosu yani ailenin ruhu yatak odasıdır. Mutfak ve oturma odasının ailede ruh düzeyinde olması mümkün değildir. Aile, ölüm titremelerine girdiğinde büyük oranda yatak odasında üreyen mikropların etkisi ile o sürece girmiştir. Kadınların, erkekleri bağlayabilecekleri ikinci bir güçlü bağ yoktur. Kanun ve örf, erkeği bağlayıp kadını saldıkça sadece haramı teşvik etmiş olur.

Bu hakikatin resmi ilanı durumundaki hadisi şerifi her kadın, hoşuna gitse de gitmese de hafızasına nakşetmelidir.

‘Kocası kadını yatağa davet ettiğinde reddederse o kadın, sabaha kadar meleklerin laneti altındadır.’ (Buharî, 3237; Müslim, 1436; Ebu Davud, 2141)

Meleklerin bir mü’mine lanet etmesi ne anlama gelir, bu bir mecaz mıdır, neden sabaha kadar gibi sorulara girmeye gerek yoktur. Kadınların bunu hak etmediklerine ilişkin beyanları da herkesin Rabbi ile arasındaki bir mesele olarak kalır. Biz burada sadece, ailede çatırdamanın nereden kaynaklanabileceğini izah etmeye çalışıyoruz.

Biz elhamdülillah mü’miniz. Mü’min olmamız da kayıtsız ve şartsız teslim olmamızı gerektirmektedir. Nefislerimize ağır gelse de, çevremizi kuşatan kültür aksini söylüyor olsa da iman ettiğimiz değerlerimize bağlı kalmak durumundayız.

Altıncı Not

Din eksenli bir hayat yaşama arzumuz, dünya nimetlerinden ve bedenlerimizin arzularından tamamen kopmamızı gerektirmez. Dünyaya tapınmak ve dünya nimetlerine köle olmuş bir hayat yaşamakla, dengeli bir seviyede dünya nimetlerinden yararlanmak farklı tutulmalıdır. Mü’min insanların, nikâhlandıktan sonra birbirlerinin bedenleri üzerinden lezzetlenmelerini yasaklayan hiçbir belge yoktur. Aksine teşvik eden âyetler hadisler vardır. Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellemin oruçlu olduğu hâlde hanımlarını öptüğüne dair hadisleri bile bu konuda ele alsak çok farklı bir sonuca ulaşırız. İyi bir din hayatı yaşamak, lezzete mâni değildir. Aile içinde takvaya daha yakın olma adına içe kapanık olmaya gerek yoktur. Abartmadan ve sefil duruma düşmeden bu hayat, herkes kadar mü’min için de nimetlerle doludur. Kadına, nafile oruç tutması konusunda eşinin durumuna bakmasını emreden hadislere de dikkat edildiğinde zihnimizde gayet farklı bir tablo oluşacaktır.

Yedinci Not

Aile içi sıkıntılarda veya kadının beklenen konumda olamamasında, erkekle kadın arasındaki anlaşmazlıklar şüphesiz ilk sıradaki konudur. Bunu tartışmanın gereği yoktur. Yalnız kadınların kendi aralarındaki iletişimleri ve birbirleri üzerindeki açık ve gizli etkileşimleri bir kenara bırakılmamalıdır. Kadını, kadının ne kadar ezmediğini inceleyebiliriz.

Erkek, alenen eziyorsa kadın bilerek veya bilmeyerek, açık ya da gizli kendi hemcinsini ezebilmektedir. Kadınlar, basit bir erkek düşmanlığı ile asıl incelenmesi gereken sıkıntıyı ihmal ettiklerini bilmelidirler.